

Дастурамали №
“Дар бораи ташкили низоми идоракунии
хавфҳо ва назорати дохилӣ дар ташкилотҳои қарзии молиявӣ”

Дастурамал “Дар бораи ташкили низоми идоракунии хавфҳо ва назорати дохилӣ дар ташкилотҳои қарзии молиявӣ” (минбаъд – Дастурамал) мутобиқи қисми 5 моддаи 42 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон», бо мақсади баҳодихӣ, маҳдудсозӣ ва дуруст муайян кардани хавфҳо бо назардошти шакл ва ҳаҷми истифодаи усулҳои назорати хавфҳо ва амалиёт барои бонкҳо, ташкилотҳои амонатии қарзии хурд, бонкҳои исломӣ ва ташкилотҳои амонатии қарзии хурди исломӣ (минбаъд – ташкилотҳои қарзии молиявӣ (ТҚМ) таҳия гардида, талабот ба ТҚМ-ро доир ба мавҷудияти низоми идоракунии хавфҳо ва назорати дохилӣ, ки онро Бонки миллии Тоҷикистон ҳатмӣ мешуморад, муқаррар менамояд.

1. Муқаррароти умумӣ

1. Дар Дастурамали мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **хавф** - эҳтимолияти он, ки ҳодисаҳои интизорӣ ё ғайричашиддошт метавонанд ба ТҚМ, сармоя ва даромаднокии он таъсири манфӣ расонанд;

- **хавфи амниятӣ иттилоот** – эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи халалдор шудани муқаммалӣ, махфият ва дастрасии дороиҳои иттилоотии ташкилоти қарзии молиявӣ, ки аз сабаби даҳлати барқасди таҳрибкорунаи кормандони ташкилоти қарзии молиявӣ ва/ё шахсони сеюм ба амал меояд;

- **хавфи технологияҳои иттилоотӣ** – эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи ғайриқаноатбахш ба роҳ мондани равандҳои амалиётӣ, ки бо коркард ва истифодабарии технологияҳои иттилоотӣ алоқаманд мебошанд;

- **дориҳои беиддао (озод)** - дориҳои ташкилоти қарзии молиявӣ, ки дар ҳолати зарурӣ барои истифодаи онҳо бо мақсади қонеъ гардондани эҳтиёҷоти пардохтпазирии ташкилоти қарзии молиявӣ монеаҳои (маҳдудиятҳои) ҳуқуқӣ, танзим ё техникаӣ вучуд надоранд;

- **хавфи арзиш** – эҳтимолияти ба амал омадани зарари молиявӣ дар натиҷаи тағйироти номусоид дар арзиши бозори воситаҳои молиявӣ ва молҳо;

- **вазифаҳои назоратӣ** – вазифаҳое, ки аз тарафи воҳидҳои сохтори ташкилоти қарзии молиявӣ оид ба гузаронидани санҷиши мустақил ва баҳогузори самаранокии низоми идоракунии хавфҳо ва назорати дохилии ТҚМ, амниятӣ иттилоот, саҳеҳии баҳисобгирӣ ва ҳисоботдиҳии ташкилоти қарзӣ ва як қатор вазифаҳои назоратии дигар тибқи санадҳои дохилии ТҚМ иҷро карда мешаванд;

- **хавфи нуфузу эътибор** – эҳтимолияти ба амал омадани зарар, дастнорас шудани даромадҳои банақшагирифташуда, ки дар натиҷаи коҳиш ёфтани теъдоди муштариён, паст шудани дигар нишондиҳандаҳои инкишоф бинобар дар ҷомеа пайдо

шудани тасаввуроти манфӣ дар бораи вазъи молиявии ТҚМ, сифати хизматрасонӣ ё дар маҷмӯъ хусусияти фаъолияти ТҚМ ба амал меояд;

- **бэк-тестинг** – усули санҷиши самаранокии тартиби андозагирии хавфҳо бо истифода аз маълумоти таърихӣ оид ба амалиётҳои ТҚМ ва муқоисаи натиҷаҳои банақшагирифташуда бо натиҷаҳои воқеии амалиётҳои гузаронидашуда;

- **хавфи асъорӣ** – эҳтимолияти ба амал омадани зарари молиявӣ дар натиҷаи тағйироти номусоиди қурби асъори хориҷӣ ҳангоми анҷом додани фаъолият аз тарафи ТҚМ;

- **таҳлили ГЭП** – усуле мебошад, ки бо истифодаи он ТҚМ хавфи фоизӣ ва пардохтпазириро дар асоси муқоисаи ҳаҷми дороиҳо ва уҳдадориҳои ТҚМ, ки ба таъсири тағйироти меъёрҳои фоизӣ осебпазир мебошанд, ё бояд дар муҳлати муайян пардохт шаванд, муайян менамояд;

- **хавфи ҳуқуқӣ** – эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи аз ҷониби ТҚМ риоя нагардидани талаботи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон; дар ҳолати ғайррезидентҳои Чумхурии Тоҷикистон - риоя накардани қонунгузори давлатҳои дигар; аз тарафи ТҚМ риоя нагардидани шартҳои шартномаҳои басташуда; роҳ додан ба хатогиҳои ҳуқуқӣ дар рафти фаъолият (машварати нодурусти ҳуқуқӣ ё таҳияи нодурусти ҳуҷҷатҳо, аз ҷумла масъалаҳои баҳсбарангез дар мақомоти судӣ); номукамалии низоми ҳуқуқӣ (ихтилофоти қонунгузорӣ, вучуд надоштани меъёрҳои ҳуқуқӣ барои ҳалли масъалаҳои алоҳида, ки дар рафти фаъолияти ТҚМ ба амал омадаанд); аз тарафи контрагентҳо вайрон гардидани талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, инчунин муқаррароти созишномаҳои басташуда;

- **хавфи мувофиқа (комплаенс)** – эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя нагардидани талаботи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақоми ваколатдор, ҳуҷҷатгузори дохилии ТҚМ, ки тартиби хизматрасонии ТҚМ ва гузаронидани амалиётро дар бозори молиявӣ ба тартиб медароранд, инчунин қонунгузори давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонад;

- **хавфи қарзӣ** - эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи аз тарафи қарзгиранда ва/ё контрагент иҷро нагардидани уҳдадориҳои худ тибқи шартҳои мувофиқашуда;

- **Департаменти мониторинги молиявии назди Бонки миллии Тоҷикистон (мақоми мониторинги молиявӣ)** – мақоми давлатие мебошад, ки мониторинги молиявӣ анҷом дода, дар самти муқовимат ба қонунгардонии (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом, тибқи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон чораҳои дигар меандешад;

- **бархӯрди манфиатҳо** – вазъе мебошад, ки дар натиҷаи он муҳолифат байни манфиати шахсии шахсони мансабдори ТҚМ ва/ё кормандони он ва ба таври мувофиқ иҷро кардани ваколатҳои хидмати худ, ё манфиатҳои моликиятӣ ва манфиатҳои дигари ТҚМ ва/ё кормандони он ва/ё муштариён ба амал меояд, ки метавонад барои ТҚМ ва/ё муштариёни он пайомадҳои ногувор ба бор орад;

- **хавфи бозорӣ** - эҳтимолияти ба амал омадани зарари молиявӣ аз рӯйи моддаҳои тавозунӣ ва ғайритавозунӣ, ки ба тағйирёбии номусоиди фоизҳои бозорӣ, қурби асъори хориҷӣ, арзиши воситаҳои молиявӣ, молҳо вобаста мебошад;

- **хавфи амалиётӣ** - эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи номувофиқ ӯ нокифоя будани равандҳои дохилӣ, захираҳои инсонӣ ва низомҳо ӯ ҳодисаҳои беруна, аз ҷумла хавфи ҳуқуқӣ (ба истисноӣ хавфи стратегӣ ва хавфи нуфузу эътибор) ва:

хавфи бо сохтори номуносиб ва номуайяни ташкилии ТҚМ, аз ҷумла тақсими масъулият, сохтори ҳисоботдиҳӣ ва идоракунӣ алоқаманд;

хавфе, ки аз сабаби стратегияҳо, сиёсатҳо ва/ё меъёрҳои номувофиқ дар соҳаи технологияи иттилоотӣ, камбудӣҳо дар истифодабарии таъминоти барномавӣ, ба амал меояд;

хавфи ба иттилооти номувофиқ ӯ истифодаи нодурусти он алоқаманд;

хавфи ба идоракунӣ нодурусти ҳаёти кормандон ва/ё кормандони бесалоҳияти ТҚМ алоқаманд;

хавфи ба омодазори нодурусти раванди фаъолияти тижоратӣ ӯ назорати сусти риояшавӣ ҳуҷҷатҳо ва қоидаҳои дохилӣ алоқаманд;

хавфе, ки аз сабаби омилҳои тасодуфӣ ӯ идоранашавандаи таъсири беруна ба амалиётҳои ТҚМ ба амал меояд;

хавфи ба талаботи қонунгузорӣ мутобиқат накардани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ;

хавфи бо амалҳои ҳаёти кормандони ТҚМ алоқаманд, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсири манфӣ мерасонад, қаллобӣ;

- **хавфи пардохтпазирӣ** - эҳтимолияти ба амал омадани зарар дар натиҷаи аз тарафи ТҚМ дар муҳлати муайяншуда ва бе зарари калон иҷро нагардидани уҳдадорӣҳои он;

- **хавфи ғоизӣ** - эҳтимолияти ба амал омадани зарарҳои молиявӣ дар натиҷаи тағйироти номусоиди ғоизҳои бозори роҳҳои, уҳдадорӣҳо ва воситаҳои ғайритавозунӣ;

- **таҳлили муқоисавӣ** – муқоиса кардани натиҷаҳои истифодаи воситаҳои гуногуни баҳогузори хавфҳо, ки барои баҳогузори самаранокӣ онҳо ва гирифтани тасаввуроти мукаммали осебпазирӣ ТҚМ ба хавфҳо имкон медиҳад;

- **сиёсат** - маҷмӯи санадҳои дохилӣ, ки сиёсат ва/ё санадҳои дохилии дигарро дарбар гирифта, критерияҳои зарурӣ, параметрҳо, усулҳо, принципҳо, стандартҳо, тартибу механизмҳо муайян карда, фаъолияти самаранокӣ ТҚМ ва мутобиқати фаъолияти онро ба стратегия ва пазириши хавфҳо таъмин менамояд;

- **хавфи стратегӣ** – хавфи пайдоиши зарар, нагирифтани даромадҳои банақшагирифташуда дар натиҷаи ҳатогӣҳо (камбудӣҳо), ки ҳангоми қабули қарорҳои муайянкунандаи стратегияи фаъолият ва инкишофи ТҚМ (идоракунӣ стратегӣ) ба онҳо роҳ дода шудааст ва дар ба ҳисоб нагирифтани баҳисобгирии ғайриқофии хавфҳои имконпазир ифода ёфтааст, ки ба фаъолияти ТҚМ таҳдид менамоянд, нодуруст ӯ асоснокӣ ғайриқофии муайян кардани самтҳои стратегияи фаъолият, ки дар онҳо ТҚМ метавонад роҳи афзолият аз болои рақибон гардад, вучуд надоштан ӯ таъмини ғайриқофии захираҳои зарурӣ (молиявӣ, моддӣ – техникӣ, инсонӣ) ва чораҳои ташкилӣ (қарорҳои идоракунӣ), ки бояд ноил гардидан ба мақсадҳои фаъолияти ташкилоти қарзии молиявиро таъмин намоянд;

- **стресс-тестинг** - усули андоза кардани таъсири эҳтимолии рӯйдодҳои истисноӣ, вале имконпазир ба вазъи молиявии ТҚМ;

- **таҳлили сценариявӣ** - раванде, ки аз тарафи воҳидҳои сохторӣ дар якҷоягӣ бо воҳидҳои идоракунии хавфҳо гузаронида мешавад ва имкон медиҳад, ки ҳодисаҳои имконпазири хавф муайян карда шуда, дар ҳолати ба амал омадан таъсири имконпазири онҳо ба фаъолияти ТҚМ баҳогузорӣ карда шавад;

- **харитаи хавфҳо** – тасвири намуд ва сатҳи хавфҳо, ки ба равандҳои гуногуни тижорат ва/ё воҳидҳои сохторӣ муайян кардани тарафҳои заиф ва муайян кардани афзалиятнокии амалҳо дар доираи идоракунии хавфҳо хос мебошад;

- **худбаҳодихии хавфҳо** – воситае мебошад, ки тавассути он ТҚМ хавфҳои хоси равандҳои ташкилоти қарзи молиявиро муайян ва баҳогузорӣ мекунад, самаранокии назорати хавфҳои ошкоршуда ва дараҷаи боқимондаи хавфро муайян менамояд;

- **сатҳи ҷоиизи хавф** – дараҷаи максималии хавф, ки ТҚМ бо назардошти кифоятии сармоя, низоми идоракунии хавфҳо ва маҳдудиятҳои танзими қабул менамояд;

- **пазириши хавфҳо** – сатҳ ва намудҳои хавфҳо, ки дар доираи сатҳи ҷоиизи хавфҳо қаблан муайян гардида, ТҚМ барои расидан ба мақсадҳои худ бо назардошти миқёс ва хусусият ё доираи фаъолияти стратегӣ ва нақшаи тижоратӣ барои қабул намудан омода мебошад;

- **индикаторҳои калидии хавф** – нишондиҳандаҳои миқдорӣ, ки сатҳи осебпазирии ташкилоти қарзии молиявиро нисбат ба хавфҳо нишон дода, дар асоси онҳо дараҷаи наздикшавии ТҚМ ба сатҳи хатарнок муайян карда мешавад ва тадбирҳо оид ба коҳиши хавф андешида мешаванд;

- **профили хавфҳо** - маҷмӯи нишондиҳандаҳои хавф ва дигар маълумот, ки тавсифи дараҷаи осебпазирии ташкилоти қарзии молиявиро ба навъҳои гуногуни хавф муайян мекунад;-

- **мақоми ваколатдор** – Бонки миллии Тоҷикистон;

- **сохтори ташкилӣ** – санади дохилӣ ва/ё маҷмӯи санадҳои дохилӣ, ки шумораи ҳайати кормандон ва низоми мақомоти идоракунӣ, кормандони роҳбарикунанда ва воҳидҳои сохтории ташкилоти қарзии молиявиро муқаррар намуда, нақшаи сохтори тобеият, ҳисоботдиҳӣ ва тартиби ҳамчояамалнамоии байни онҳоро дар шакли нақша инъикос мекунад;

- **ташкилоти қарзии низомсоз** – ташкилоти қарзӣ, ки дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон ҳамчун низомсоз эътироф шудааст;

- **ташкилоти қарзии эҳтимолии** низомсоз – ташкилоти қарзии шомилшуда ба рӯихати ташкилотҳои қарзии эҳтимолие, ки метавонанд аз рӯи натиҷаи баҳогузориҳои навбатӣ дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон ҳамчун ташкилоти низомсоз эътироф гарданд;

ташкилоти маблағгузориҳои хурди низомсоз – ташкилоти маблағгузориҳои хурд, ки дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон ҳамчун ташкилоти қарзии низомсоз эътироф шудааст;

- **ташкилоти маблағгузориҳои хурди патенсиалии низомсоз** – ташкилоти маблағгузориҳои хурди шомилшуда ба рӯихати ташкилотҳои қарзии потенциалие, ки метавонанд ҳамчун низомсоз аз рӯи натиҷаи баҳогузориҳои навбатӣ дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон эътироф гарданд;

- **Кумита** – кумитаи Шӯрои нозирон, ки ташкил ва ба зиммааш вазифаҳои муқарраркардаи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар самти фаъолияти бонкӣ вогузор мегарданд;

- **МБҲМ** - меъёрҳои байналмилалӣ ҳисоботҳои молиявӣ.

2. Мақсади Дастурамал муайян намудани талабот нисбат ба ташкили низоми идоракунии хавфҳо ва назорати дохилӣ дар ТҚМ мебошад, ки он амалигардонии назорати самаранокии фаъолияти ТҚМ ва вазъи молиявии онро аз тарафи Шӯрои нозирон (минбаъд- Шӯрои нозирон), Раёсати ТҚМ, аз ҷумла тавассути иҷрои вазифаҳои зерин таъмин менамояд:

- амалияи мувофиқи идоракунии корпоративӣ ва сатҳи баланди рафтор ва фарҳанги касбӣ;
- риояи талаботи қонунгузорӣ ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақоми ваколатдор аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;
- риояи сиёсат ва санадҳои дохилии дигари ТҚМ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;
- идоракунии самараноки хавфҳои ТҚМ ба воситаи ошкоркунӣ, андозагирӣ, назорат ва мониторинги саривақти онҳо бо мақсади таъмин кардани мувофиқати сармояи ТҚМ ба сатҳи ҷои хавфҳо;
- саривақт муайян ва бартараф кардани камбудӣҳо дар фаъолияти ТҚМ ва кормандони он;
- таъсиси механизми мусоид барои бартараф намудани ҳолатҳои ногаҳонӣ ва ғавқулода дар ТҚМ.

2. Ташкили низоми идоракунии хавфҳо ва назорати дохилӣ

3. Шӯрои нозирони ТҚМ бо мақсади самаранок иҷро намудани вазифаҳои ба зиммааш гузошташуда, мониторинг ва назорати масъалаҳои идоракунии хавфҳо, аудит, риояи талаботи қонунгузорӣ ва санадҳои дохилии ТҚМ-ро тавассути Кумитаҳои Шӯрои нозирон мегузаронад.

4. Шӯрои нозирони ТҚМ бо мақсади татбиқи талаботи Дастурамал мазкур ва вобаста ба андоза, хусусият ва мураккабии фаъолият, сохтори ташкилӣ, хусусияти хавфҳо ва шумораи аъзои Шӯрои нозирони ТҚМ дар бораи ташкили Кумитаи аудит ва Кумита оид ба идоракунии хавфҳо дар асоси талаботи Қонуни ҚТ “Дар бораи фаъолияти бонкӣ” ва Қонуни ҚТ “Дар бораи ташкилотҳои маблағгузори хурд” қарор қабул менамояд. Шӯрои нозирони ТҚМ бо мақсади самаранок иҷро намудани вазифаҳои вогузоршуда ҳуқуқи таъсиси дигар кумитаҳоро доро мебошад.

5. Таъсиси Кумитаи идоракунии хавфҳо дар назди Шӯрои нозирон дар ташкилотҳои қарзии низомсоз ва ташкилотҳои қарзии эҳтимолии низомсоз, инчунин дар ташкилотҳои маблағгузори хурди низомсоз ҳатмӣ мебошад. Ташкилотҳои қарзӣ ва ташкилотҳои маблағгузори хурд, ки низомсоз намебошанд мустақилона қарор оид ба таъсиси Кумитаи идоракунии хавфҳо қабул менамояд. Дар ҳолати набудани Кумитаи идоракунии хавфҳо вазифаҳои дахлдор ба Кумитаи аудити Шӯрои нозирон вогузор мегардад.

6. Дар ҳолате, ки тибқи қонунгузорӣ Чумхурии Тоҷикистон зарурати таъсиси Кумитаҳо пешбинӣ нагарданд, вазифаҳои мазкур бевосита аз ҷониби Шӯрои нозирон иҷро карда мешаванд.

7. Дар мавриди таъсиси Кумитаҳо, Шӯрои нозирони ТҚМ бархӯрди манфиатҳоро бартараф менамояд.

8. Низоми идоракунии хавфҳо – ин низоми ташкилот, сиёсатҳо, тартибот ва усулҳо мебошад, ки аз тарафи ТҚМ бо мақсади саривақт ошкор кардан, андозагирӣ, назорат ва мониторинги хавфҳои ТҚМ барои таъмини устувории молиявӣ ва фаъолияти босуботи он ташкил мешавад.

9. Низоми назорати дохилӣ – ин низоми ташкилот, сиёсат, тартибот ва усулҳои мебошад, ки аз тарафи ТҚМ барои мақсадҳои зерин қабул карда мешавад:

- таъмини самаранокии фаъолияти ТҚМ, аз ҷумла самаранокии идоракунии хавфҳои бонкӣ, дороиҳо ва уҳдадориҳо ва таъмини нигоҳдории дороиҳои он;
- таъмини мукаммалӣ, эътиборнокӣ ва саривақтии ҳисоботи молиявӣ ва ҳисоботи дигар, ки барои истифодабарандагони дохилӣ ва беруна ва амнияти иттилоот таҳия карда мешаванд;
- таъмини иҷрои талаботи қонунгузорӣ, санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва санадҳои дохилии ТҚМ аз тарафи ТҚМ;
- роҳ надодани ҷалби ТҚМ ва кормандони он ба гузаронидаи амалиёти ғайриқонунӣ, аз ҷумла қаллобӣ, хатой, носаҳеҳӣ, фиребгарӣ, қонунгардонии (расмиқонунӣ) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом.

10. Аудити дохилӣ фаъолияти мебошад, ки барои тақмили фаъолияти ТҚМ кафолат ва машваратҳои мутақиллона ва ҳолисона медиҳад. Аудити дохилӣ барои расидан ба ҳадафҳои ба пеш гузоштаи ТҚМ тавассути равиши муназзаму пайгиронаи баҳодихӣ ва баланд бардоштани самарабахшии равандҳои идоракунии хавфҳо, назорат ва идорасозии корпоративӣ мусоидат менамояд.

11. Ташкили низоми идоракунии хавфҳо, назорати дохилӣ бо мутобикати фаъолияти ТҚМ, мақоми иҷроия ва кормандони он ба талаботи ҳадди ақалле, ки дар замимаи №1 Дастурамали мазкур оварда шудаанд, таъмин мегардад.

12. Дар ҳолати вучуд доштани намудҳои дигари хавфҳо дар фаъолияти ТҚМ, Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсатро оид ба идоракунии ин намуди хавфҳо тасдиқ менамояд ва Раёсати ТҚМ бошад, ҷорӣ намудани он сиёсатро тавассути таҳияи тартиб ва равандҳо нисбат ба онҳо таъмин менамояд. Талаботи ҳадди ақал, ба монанди ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфҳо ба намудҳои дигари хавф низ татбиқ мегардад.

Замимаи 1

ба Дастурамали № _____

дар бораи ташкили низоми идоракунии
хавфҳо ва назорати дохилӣ дар ташкилотҳои қарзии молиявӣ

Талаботи ҳадди ақал барои ташкили низоми идоракунии хавфҳо ва назорати дохилӣ

P/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлат и татбиқ и талабот
1	2	3	4	5	6
1. Шӯрои нозирон					
1.1	Шӯрои нозирони ТҚМ бо мақсади ташкил ва амалӣ намудани назорат аз болои фаъолияти ТҚМ, таъсис ва фаъолияти самарабахши низоми идоракунии хавфҳо, назорати дохилӣ, аудити дохилӣ, ҳуҷҷати дохилиро тасдиқ менамояд, ки ваколатҳои мақомот ва мансабдорони ташкилоти қарзии молиявиро оид ба тасдиқ намудани санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ муайян мекунад. Ваколатҳои истисноии Шӯрои нозирони ТҚМ барои тасдиқ намудани санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ инҳоро дар бар мегиранд: - тасдиқ намудани сохтори ташкилии ТҚМ; - тасдиқ намудани сохтори ташкилӣ ва таъини роҳбари сохтори аудити дохилӣ (сараудитор) ТҚМ;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Раёсат	Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро масъули омода намудани ҳуҷҷати дохилӣ, ки салоҳияти мақомот ва шахсони мансабдори ТҚМ-ро барои тасдиқ намудани санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ мувофиқи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад, таъин менамояд. Аз рӯи натиҷаи баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ, Пайнавишти/ Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Ҳуҷҷати дохилӣ / Пайнавишт / Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

	- тасдиқ намудани сохтори ташкилӣ ва таъини роҳбари сохтори идоракунии хавфҳои (сардори воҳиди сохтори оиди идоракунии хавфҳо) ТҚМ; - тасдиқ намудани стратегияи ТҚМ, аз ҷумла пазириши хавфҳо; - муқаррар намудани стандартҳои идоракунии хавфҳо; - тасдиқ намудани сиёсати ТҚМ; - тасдиқ намудани низомнома оид ба Кумитаи аудит дар назди Шӯрои нозирон ва низомномаи Кумитаи идоракунии хавфҳо дар назди Шӯрои нозирон; - тасдиқ намудани нақшаҳои стресс-тестинг; - тасдиқ намудани нақшаи маблағгузори дар ҳолатҳои ғавқулода; - тасдиқ намудани нақша (нақшаҳо) барои таъмини фаъолияти мунтазам; - тасдиқ намудани ҳуҷҷати дохилӣ, ки пардохти мукофотпулиро ба роҳбарияти ТҚМ, сараудитор ва роҳбари воҳиди сохтори оид ба идоракунии хавфҳо, инчунин кормандоне, ки бевосита ба Шӯрои нозирони ТҚМ ҳисоботдиҳанда мебошанд, муайян менамояд.				
1.2	Шӯрои нозирони ТҚМ вучуд доштан ва ба талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ будани Оинномаи ТҚМ ва дар ҳолати зарурӣ нигоҳ	Шӯрои нозирони ТҚМ	1. Шӯрои нозирони ТҚМ барои мониторинг ва назорати мутобиқати Оинномаи ТҚМ бо қонунгузори ҷории Ҷумҳурии	Ҳуҷҷати дохилӣ / Пайнавишт / Қарори	-

	доштани Оинномаро таъмин менамояд.		Тоҷикистон масъул мебошад.	Шӯрои нозирони ТҚМ	
1.3			2. Шӯрои нозирони ТҚМ дар асоси натиҷаҳои мониторинги мувофиқати оинномаи ТҚМ ба талаботи қонунгузориҳои ҷорӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолати зарурӣ лоиҳаи тағйиру иловаҳо ба Оинномаи ТҚМ -ро омода ва барои баррасӣ ба маҷлиси умумии саҳмиядорон пешниҳод менамояд.	Пайнавишти / қарори маҷлиси умумии саҳмиядорони ТҚМ	-
1.4	Шӯрои нозирони ТҚМ мутобикати сохтори ташкилиро ба ҳаҷм, сохтор, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ таъмин менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Раёсат	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро барои таҳияи лоиҳаи сохтори ташкилӣ ва мониторинги мувофиқати он ба вазъи ҷорӣи бозор ва иқтисод, профили хавфҳо ва иқтидори молиявии ТҚМ ва талаботи Дастурамали мазкур масъул таъин менамояд.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сохтори ташкилӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Шӯрои нозирони ТҚМ дар асоси натиҷаи мониторинг, ҳисоботи Раёсатро шунида, дар ҳолати зарурӣ, ба Раёсат оид ба таҳияи лоиҳаи тағйиру иловаҳо	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар 1

			ба сохтори ташкилӣ супориш медихад.		сол
1.5	Шӯрои нозирони ТҚМ стратегияи ТҚМ-ро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Раёсат	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро барои таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи стратегияи ТҚМ масъул таъин менамояд;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи стратегия, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На дертар аз 1 октябри соли пеш аз даврае, ки дар он стратеги я таҳия мегарда д.
1.6	Шӯрои нозирони ТҚМ дар доираи тасдиқи стратегия пазириши хавфро муайян ва тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои баррасӣ ва пешниҳоди лоиҳаи усули муайянкунӣ ва ба ҳисоб гирифтани пазириши хавфҳои ТҚМ масъул таъин менамояд.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаи баррасии лоиҳаи усули муайянкунӣ ва ба ҳисоб гирифтани пазириши	Пайнавишт и/ қарори Шӯрои	На дертар аз 1

			хавфҳои ТҚМ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад	нозирони ТҚМ	октябри соли пеш аз даврае, ки дар он стратегия таҳия мегардад.
			3. Ба Шӯрои нозирони ТҚМ оид ба натиҷаҳои баҳисобгирии пазириши хавфҳои ТҚМ ва муқоисаи онҳо бо сатҳи ҷории хавфҳои ТҚМ ҳисобот пешниҳод карда мешавад. Дар натиҷаи баррасии ҳисобот, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На дертар аз 1 октябри соли пеш аз даврае, ки дар он стратегия таҳия мегардад.
1.7	Шӯрои нозирони ТҚМ оид ба иҷрои стратегия ва баҳогузори мувофиқати стратегияи ТҚМ ба вазъи ҷории бозор ва иқтисод, профили хавфҳо ва иқтидори молиявӣ, инчунин қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон мониторинг мегузаронад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои гузаронидани мониторинги ТҚМ ва баҳогузори мувофиқати стратегияи ТҚМ ба профили хавфҳо ва иқтидори молиявӣ, инчунин қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

			вазифагузорӣ менамояд.		
			2. Ҳисоботи Кумитаи идоракунии хавфхоро оид ба натиҷаи мониторинг ва баҳогузорӣ шунида, дар ҳолати ошкор шудани номувофиқатӣ ба Кумитаи идоракунии хавфҳо оид ба таҳияи лоиҳаи тағйироту иловаҳои дахлдор ба стратегияи ТҚМ супориш медиҳад.	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар шаш моҳ
1.8	Шӯрои нозирони ТҚМ буҷети ташкилоти қарзии молиявиро барои соли дахлдор тасдиқ намуда, иҷроӣ онро назорат мекунад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Раёсат	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро барои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи буҷет барои соли дахлдор; - таҳияи ҳисобот оид ба иҷроӣ буҷет ва дар ҳолати вучуд доштани фарқият байни нишондиҳандаҳои банақшагирифташуда ва воқеӣ пешниҳоди тавзеҳот ба он.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаи баррасии лоиҳаи буҷет пайнавишт /қарори Шӯрои нозирони ТҚМ, ки ба он қарори тасдиқи буҷети ТҚМ ворид шудааст, тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На дертар аз 31 декабри соли пеш аз соли, ки барои он буҷет таҳия

					карда мешава д.
			3. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот оид ба иҷрои буҷет пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.9	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати ҳисобдориро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи аудито барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати ҳисобдорӣ; - мониторинг ва назорати риояи сиёсати ҳисобдорӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати ҳисобдорӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.10	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати қарзиро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфхоро	Ҳуҷҷати дохилӣ /	-

		идоракунии хавфҳо	барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати қарзӣ; - мониторинг ва назорат аз болои риояи сиёсати қарзӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он, инчунин гузаронидани таҳлили сифати сандуқи қарзии ТҚМ;	пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати қарзӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорати риояи сиёсати қарзӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он, инчунин гузаронидани таҳлили сифати сандуқи қарзии ТҚМ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.11	Шӯрои нозирони ТҚМ асоснокии додани қарзҳоеро, ки аз ғоизи сармояи худии аз тарафи Оинномаи ТҚМ муайяншуда зиёд мебошанд, таҳлил ва баҳодиҳӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро, ки барои таҳлили пешакӣ ва баҳогузори асоснокии додани қарзҳое, ки ғоизи сармояи худии аз тарафи Оинномаи ТҚМ муайяншуда зиёд мебошанд, масъул таъин менамояд.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии маълумоти Кумитаи идоракунии хавфҳо, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
1.12	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазиро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои пардохтпазирӣ; - мониторинг ва назорати риоя кардани сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.13	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи бозориро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишт	-

			масъул таъин менамояд; - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи бозорӣ; - мониторинг ва назорати риояи сиёсати хавфи бозорӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои бозорӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.14	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии сармояро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд; - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии сармоя; - мониторинг ва назорати риояи сиёсати идоракунии сармоя аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии	Пайнавишт и / қарори	-

			сармоя пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Шӯрои нозирони ТҚМ	
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.15	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии даромаднокиро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳо барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии даромадноқӣ; - мониторинг ва назорат аз болои риояи сиёсати идоракунии даромадноқӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии даромадноқӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

1.16	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи амалиётро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ; - мониторинг ва назорати риояи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.17	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии мунтазами фаъолияти ТҚМ-ро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирон Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии мунтазами фаъолияти ТҚМ; - мониторинг ва назорати риояи	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

			сиёсати идоракунии мунтазами фаъолият аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;		
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии мунтазами фаъолияти ТҚМ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
1.18	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотиро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотӣ; - мониторинг ва назорати риояи сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотӣ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотӣ пайнавишти / қарори	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони	-

			Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	ТҚМ	
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.19	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоот; - мониторинг ва назорат аз болои риояи сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоот аз тарафи ТҚМ ва кормандони он;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоот пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

1.20	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); - мониторинг ва баҳогузориҳои самаранокии иҷрои сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) аз тарафи раёсати ТҚМ; - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи барномаи (нақшаи) мувофиқа (комплаенс); - баррасии пешакии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилии муқарраркунандаи равиш ва тартиби муайян кардани моҳияти қоидавайронкуниҳо (ҳодисаҳо, амалиётҳо), ки ба пайдоиши хавфи комплаенс (мувофиқа) оварда мерасонанд;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

		3. Шӯрои нозирони ТҚМ натиҷаи мониторинг ва баҳогузори самаранокии иҷрои сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) аз ҷониби раёсати ТҚМ ва тавсияҳои пешниҳодкардаи Кумитаи идоракунии хавфҳоро баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
		4. Шӯрои нозирони ТҚМ Сарнозири комплаенсро (мувофиқаро) тибқи боби 13 ба вазифа таъин ва/ё аз он озод менамояд;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
		5. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи барномаи (нақшаи) комплаенс (мувофиқа) пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	ҳар сол
		6. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилии муқарраркунандаи равиш ва тартиби муайян намудани моҳияти қоидавайронкуниҳо (ҳодиса, амалиёт), ки ба пайдоиши хавфи комплаенс (мувофиқа) оварда мерасонанд,	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

			пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;		
1.21	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати назорати дохилиро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳо барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати назорати дохилӣ; - мониторинг ва баҳогузориҳои самаранокии иҷрои сиёсати назорати дохилӣ аз тарафи раёсати ТҚМ;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати назорати дохилӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва баҳогузорӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.22	Шӯрои нозирони ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро оид ба муайян намудани тартиби ба таври махфӣ аз тарафи кормандони ТҚМ хабар додани маълумот оид ба қоидавайронкуниҳое, ки ба фаъолияти ТҚМ алоқаманданд	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Раёсат	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ оид ба тартиби ба таври махфӣ аз	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони	-

	мебошад, тасдиқ менамояд.	тарафи кормандони ТҚМ хабар додани маълумот дар бораи қоидавайронқуниҳое, ки ба фаъолияти ТҚМ алоқаманд мебошанд; - мониторинги самаранокии тартиби ба таври махфӣ аз тарафи кормандони ТҚМ хабар додани маълумот оид ба қоидавайронқуниҳои ба фаъолияти ТҚМ алоқаманд;	ТҚМ	
		2. Кумитаи аудит пешакӣ лоиҳаи ҳуҷҷати дохилиро оид ба муайян намудани тартиби ба таври махфӣ аз тарафи кормандони ТҚМ хабар додани маълумотро баррасӣ намуда, ба Шӯрои нозирон тавсияҳо медиҳад;	Пайнавишт и/қарори Кумитаи аудит	
		3. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
		4. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг пайнавишт /қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар як сол

1.23	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати идоракунии хавфҳо ва низомномаи сохтори идоракунии хавфҳоро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1.Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи идоракунии хавфҳоро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳо; - муайян намудани стратегияи қабули хавфҳо; - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи низомномаи сохтори идоракунии хавфҳо, аз ҷумла муайян намудани шумораи ҳайати сохтори идоракунии хавфҳо,- таъмини кифоятии захиравии сохтори идоракунии хавфҳо - ҳангоми баррасии лоиҳаи буҷети ТҚМ, - омода намудани тавсияҳо оид ба таъини (аз нав ба вазифа таъин намудан, аз вазифа озод кардани) роҳбари сохтори идоракунии хавфҳо, - ҷорӣ намудани сиёсати идоракунии хавфҳо дар ТҚМ, - омода намудани тавсияҳо оид ба мукофотонии роҳбари сохтори идоракунии хавфҳо; - баррасии ҳисоботҳои сохтори идоракунии хавфҳо.	Ҳуҷҷати дохилӣ/Паёинавишт/Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
------	---	---	---	---	--

2. Аз рӯи натиҷаи баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳо Пайнавишт/Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ ба расмият дароварда мешавад.	Пайнавишт /Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
3. Аз рӯи натиҷаи баррасии лоиҳаи низомномаи сохтори идоракунии хавфҳо Пайнавишт/Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ ба расмият дароварда мешавад.	Пайнавишт /Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
4. Ҳангоми баррасии лоиҳаи буҷет Шӯрои нозирон сохтори идоракунии хавфҳоро бо захираҳои кифоя таъмин менамояд.	Пайнавишт /Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На дертар аз 31 декабри соли пешомад, ки барои он буҷет таҳия мешавад.
5. Аз рӯи натиҷаи баррасии тавсияҳои Кумитаи идоракунии хавфҳо оид ба таъини (аз нав ба вазифа таъин намудан, аз вазифа озод кардани) роҳбари сохтори идоракунии хавфҳо Пайнавишт/Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ ба расмият дароварда мешавад.	Пайнавишт /Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	

			6. Аз рӯи натиҷаи баррасии ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, ки аз ҷониби Кумитаи идоракунии хавфҳо бо мақсади таъмини ҷорӣ намудани сиёсати идоракунии хавфҳо пешниҳод шудаанд, Пайнавишт/Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ ба расмӣ дароварда мешавад.	Пайнавишт /Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
			7. Аз рӯи натиҷаи баррасии тавсияҳои Кумитаи идоракунии хавфҳо оид ба мукофотони роҳбари сохтори идоракунии хавфҳо Пайнавишт/Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ ба расмӣ дароварда мешавад.	Пайнавишт /Қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
1.24	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсати аудити дохилӣ, кодекси ахлоқи аудитори дохилӣ, низомномаи сохтори аудити дохилӣ ва нақшаи солонаи аудити дохилиро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи аудито барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаҳои сиёсати аудити дохилӣ ва кодекси ахлоқи аудитори дохилӣ; - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани низомномаи сохтори аудити дохилӣ, аз ҷумла муайян намудани шумораи ҳайати кормандони аудити дохилӣ; - таъмини кифоятии захираҳои	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

воҳиди сохтори аудити дохилӣ дар доираи баррасии лоиҳаи бучети ТҚМ; - баррасии пешакӣ ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи нақшаи солонаи аудити дохилӣ; - таҳияи тавсияҳо оид ба таъин намудан (аз нав таъин намудан ва аз вазифа озод кардани) роҳбари воҳиди сохтори аудити дохилӣ; - дар ТҚМ ҷорӣ намудани сиёсати аудити дохилӣ; - таҳияи тавсияҳо оид ба мукофотонидани роҳбари сохтори аудити дохилӣ; - таъмин намудани ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти воҳиди сохтори аудити дохилӣ оид ба масъалаҳои аудити дохилӣ ва беруна бо раёсати ТҚМ; - баррасии ҳисобот (ҳисоботи мухтасар) оид ба натиҷаҳои аудити дохилӣ;		
2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаҳои сиёсати аудити дохилӣ ва кодекси ахлоқи аудитори дохилӣ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
3. Дар асоси натиҷаҳои баррасии	Пайнавишт	-

лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории аудити дохилӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
4. Дар мавриди баррасии лоиҳаи буҷет Шӯрои нозирон кифоятии захираҳои воҳиди сохтории аудити дохилиро таъмин менамояд.	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На дертар аз 31 декабри соли пешомад, ки барои он буҷет таҳия мешавад;
5. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи нақшаи солони аудити дохилӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	ҳар сол
6. Дар асоси натиҷаҳои баррасии тавсияҳои Кумитаи аудит оид ба таъин намудани (аз нав таъин, аз вазифа озод намудани) роҳбари воҳиди сохтории аудити дохилӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
7. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ, ки аз тарафи Кумитаи аудит бо мақсади таъмини ҷорӣ намудани сиёсати	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

		аудити дохилӣ пешниҳод шудаанд, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.		
		8. Дар асоси натиҷаҳои баррасии тавсияҳои Кумитаи аудит оид ба мукофотонидани роҳбари сохтори аудити дохилӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
		9. Дар асоси натиҷаҳои баррасии маълумоти Кумитаи аудит оид ба натиҷаи назорат аз болои аз тарафи воҳиди аудити дохилӣ таъмин шудани ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолият оид ба масъалаҳои аудити дохилӣ ва беруна бо раёсати ташкилоти қарзӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар шаш моҳ
		10. Дар асоси баррасии ҳисобот (ҳисоботи мухтасар) оид ба натиҷаи аудити дохилӣ ва тавсияҳои Кумитаи аудит, пайнавишти / қарори ҷаласаи Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад, ки он қарори ҷамъбасти оид ба ҳатмӣ будани иҷрои тавсияҳои аудити дохилӣ ё қабули хавфҳоеро, ки дар доираи	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

			аудити дохилӣ ошкор шудаанд, аз тарафи раёсати ТҚМ дарбар мегирад.		
1.25	Шӯрои нозирони ТҚМ ҷорӣ намудани тартиб, стандарт ва принципҳои аудити дохило дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ мониторинг менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	1. Агар ТҚМ ҷамъиятҳои фаръӣ дошта бошад, Шӯрои нозирон Кумитаи аудитро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - ҷорӣ намудани тартиб, стандарт ва принципҳои аудити дохилӣ дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ; - тафтиши ҷорӣ намудани тартиб, стандарт ва принципҳои аудити дохилӣ дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ; 2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии маълумоти Кумитаи аудит оид ба натиҷаи санҷиши ҷорӣ намудани тартиб, стандарт ва принципҳои аудити дохилӣ дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
1.26	Шӯрои нозирони ТҚМ ҷорӣ намудани тартиб ва принципҳои идоракунии хавфҳоро дар ташкилотҳои фаръӣ мониторинг менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Агар ТҚМ ҷамъиятҳои фаръӣ дошта бошад, Шӯрои нозирон Кумитаи аудитро барои иҷрои амалҳои зерин масъул таъин менамояд: - ҷорӣ намудани тартиб ва принципҳои идоракунии хавфҳо дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ; - тафтиши ҷорӣ намудани тартиб	Ҳуҷҷати дохилӣ/Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар як сол

			ва принципҳои идоракунии хавфҳо дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ;		
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии маълумоти Кумитаи идоракунии хавфҳо оид ба натиҷаи санҷиши ҷорӣ намудани тартиб ва принципҳои идоракунии хавфҳо дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
1.27	Шӯрои нозирони ТҚМ сиёсат (тартиб) оид ба ҷалб намудани аудити берунаро тасдиқ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	1. Шӯрои нозирони ТҚМ кумитаи аудиторро масъули иҷрои амалҳои зерин таъин менамояд: - таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи сиёсат (тартиб) оид ба ҷалб намудани аудити беруна; - таҳияи тавсияҳо оид ба таъинот, таъиноти такрорӣ ва дасткашӣ аз хизмати аудитори беруна ва хулосаи баҳогузорӣ ва таҳлили шартҳои шартнома бо аудитори беруна; - ҳамоҳангсозӣ ва назорати раванди аудити берунаи солонаи ҳатмии ҳисоботи молиявӣ;	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсат (тартибот) оид ба ҷалб намудани аудити беруна пайнавишти / қарори Шӯрои	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони	-

			нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	ТҚМ	
			3. Дар асоси натиҷаҳои баррасии тавсияҳои Кумитаи аудит оид ба таъинот, таъиноти такрорӣ ва дасткашӣ аз хизмати аудитори беруна, инчунин баррасии хулосаи баҳогузорӣ ва таҳлили шартҳои шартнома бо аудитори беруна пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад;	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			4. Дар натиҷаи баррасии маълумоти Кумитаи аудит оид ба натиҷаи назорати рафти аудити берунаи ҳатмии солоне оид ба ҳисоботи молиявӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
1.28	Шӯрои нозирони ТҚМ вучуд доштан ва фаъолият кардани низоми иттилоотии идоракуниро таъмин менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Раёсат	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро масъули иҷрои амалҳои зерин таъин менамояд: - барои тасдиқ пешниҳод намудани лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ, ки тартиби ба Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод кардани иттилооти идоракуниро оид ба фаъолияти ТҚМ ва ташкилотҳои таҳти назорати он муайян мекунад; - таъмини мувофиқати низоми иттилооти идоракуни ба вазъи	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-

			чории бозор ва иқтисодиёт, профили хавфҳо, намуд ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; 2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад; 3. Дар асоси натиҷаҳои баррасии маълумоти Раёсат оид ба баҳогузори мувофиқати низоми иттилооти идоракуни ба вазъи чории бозор ва иқтисодиёт, профили хавфҳо, намуд ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	- На камтар аз 1 маротиба дар як сол
1.29	Шӯрои нозирони ТҚМ мониторинг ва назоратро оид ба мукаммалӣ, саҳеҳӣ ва саривақтии таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявӣ мегузаронад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Кумитаи аудитро барои гузаронидани мониторинг ва назорат аз болои мукаммалӣ, саҳеҳӣ ва саривақтии таҳия ва пешниҳод кардани ҳисоботи молиявӣ масъул таъин менамояд. 2. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	- На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
1.30	Шӯрои нозирони ТҚМ мониторинг,	Шӯрои нозирони	1. Шӯрои нозирони ТҚМ бо	Ҳуҷҷати	-

	назорат ва баҳогузори фаъолияти раёсати ТҚМ-ро амалӣ менамояд.	ТҚМ	мақсади амалӣ гардонидани мониторинг, назорат ва баҳодиҳии фаъолияти раёсати ТҚМ, меъёрҳои баҳогузори фаъолияти раёсати ТҚМ -ро тасдиқ менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, ба онҳо маҳдуд намешаванд: - мувофиқати фаъолияти ТҚМ бо стратегия, сиёсат ва дигар санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ; - устувории вазъи молиявии ТҚМ; - самарабахшии амалиётҳои бонкӣ; - сифати кори ТҚМ нисбат ба баррасии мурочиатҳои муштариён, ки дар раванди хизматрасонии бонкӣ ба вучуд меоянд; - риояи талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон;	дохилӣ / пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	
			2. Шӯрои нозирони ТҚМ мониторинги мувофиқати сатҳи салоҳияти касбии раёсати ТҚМ-ро ба намуд, мураккабии фаъолиятҳо ва профили хавфҳои он мегузаронад.	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			3. Шӯрои нозирони ТҚМ иттилооти идоракуниро мувофиқи талаботи Дастурамали мазкур қабул карда, ҳисоботи	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирони	На камтар аз 1 маротиба

		раёсати ТҚМ-ро оид ба натиҷаҳои фаъолияти ТҚМ мешунавад, ки ба саволҳои зерин ҷавоб медиҳад (вале ба онҳо маҳдуд намешавад): - ноил шудани раёсати ТҚМ ба мақсадҳои, ки дар стратегияи ТҚМ муқаррар гардидаанд, бо қайд кардани монеаҳои барои ноилшавии онҳо вучуддошта; - баҳогузориҳои шароити дохилӣ ва берунаи фаъолияти ТҚМ ва ташкилотҳои таҳти назорати он ва тағйирёбии он шароит; - мувофиқати фаъолияти ТҚМ бо стратегия ва сиёсати аз тарафи Шӯрои нозирони ТҚМ тасдиқшуда; - сатҳи устувории / ноустувории даромадҳои ТҚМ; - оид ба даромаднокии ТҚМ дар қисмати муқаррар кардани он, ки даромаднокии ТҚМ натиҷаи татбиқи стратегияи ТҚМ ё натиҷаи амалиётҳои ТҚМ мебошад, ки онҳо даромаднокии кӯтоҳмуддатро таъмин менамоянд, лекин боиси хавф дар марҳилаи дарозмуддат мегарданд; - оид ба ҳолати назорати дохилӣ дар қисмати иқтидори он барои	ТҚМ	а дар семоҳа
--	--	---	-----	--------------

		имконияти аз ҷониби раёсати ТҚМ саривақт ошкор кардани амалиётҳои нодуруст, ғайримукаммал ё манъшуда, камбудии ҷараёни фаъолият дар бораи таъмини нигоҳдории дороиҳо, хатоҳои дар таҳияи ҳисоботҳои молиявӣ, вайрон кардани талаботи санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, пешгирии бархӯрди манфиатҳо ва суиистифодаи дохилӣ ва қаллобӣ ва суиистифода нисбат ба сохторҳои алоқаманд; - самаранокии идоракунии хавфҳои ҳоси ТҚМ аз тарафи раёсати ТҚМ; - вазъ ва кифоятии моделҳо ва низомҳои дохилии иттилоотӣ барои идоракунии ТҚМ ва хавфҳои он, иқтидори онҳо барои ошкор кардан, андозагирӣ, баҳогузорӣ ва идоракунии хавфҳои ҳоси ТҚМ, бо дар ҳолати зарур қайд намудани зарурати тақмили онҳо; - баҳодихии кифоятии сармояи ТҚМ барои таҳти назорат нигоҳ доштани профили хавфҳо ва стратегияи ТҚМ;	
--	--	---	--

		- ҳолати ҳисоботи молиявӣ бо мақсади инъикоси баҳогузории мукаммал, дақиқ ва саҳеҳи вазъи молиявии ТҚМ; - назорат ва мониторинги пешниҳоди ҳисоботҳои молиявӣ ба мақоми ваколатдор нисбат ба саривақт, дуруст ва мукаммал будани онҳо; - мувофиқати натиҷаҳои фаъолият ва профили хавфҳои ҷорӣ ба пазириши хавф, ки дар стратегияи ТҚМ муайян шудааст; - саривақтӣ, мукаммалӣ ва сифати бартараф намудани қоидавайронкунӣ ва камбудииҳо аз тарафи раёсати ТҚМ, ки аз ҷониби сохторҳои хавфи комплаенс (мувофиқа), назорати дохилӣ, аудити дохилӣ, беруна ва мақоми ваколатдор ошкор шудаанд; - аз тарафи раёсати ТҚМ иҷро гардидани тавсияҳои сохторҳои назорати комплаенс (мувофиқа), аудити дохилӣ, инчунин аудити беруна ва мақоми ваколатдор. Вобаста ба натиҷаи баррасӣ, муҳокима ва баҳодиҳии ҳамаҷониба, Шӯрои нозирони ТҚМ нисбат ба ҳар масъалаи алоҳида қарори дахлдор қабул	
--	--	--	--

			мекунад, ки ба беҳбудии фаъолияти ТҚМ ва таъмини устувории молявии ТҚМ равона шудаанд ва он қарорҳо қайди зарурати таҳия ва/ё татбиқи чораҳои мушаххас, шахсони мутасаддӣ ва муҳлатҳои иҷрои онҳоро дарбар гирифта, инчунин гузаронидани мониторинг ва назорати иҷрои қарорҳои Шӯрои нозирони ТҚМ-ро ба зиммаи Кумитаҳои дахлдор вогузор менамояд.		
1.31	Шӯрои нозирони ТҚМ мувофиқати сиёсат ва санадҳои меъёрии дигари дохилии ТҚМ-ро ба стратегия, вазъи ҷории бозор ва иқтисодиёт, профили хавфҳо ва талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, раёсат	1. Шӯрои нозирони ТҚМ Раёсатро барои мониторинг ва баҳогузории мувофиқати сиёсат ва санадҳои меъёрии дигари дохилии ТҚМ ба стратегия, вазъи ҷории бозор ва иқтисодиёт, профили хавфҳо ва талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул таъин менамояд.	Ҳуҷҷати дохилӣ / пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои баррасии маълумоти Раёсат, пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар шаш моҳ

Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлат и татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
2. Кумитаҳои Шӯрои нозирон					
2.1	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ стратегияи ТҚМ -ро баррасӣ менамояд.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи стратегияи ТҚМ-ро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи стратегия пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На дертар аз 1 октябри соли пеш аз соле, ки стратеги я таҳия карда мешавад .
2.2	Кумитаи идоракунии хавфҳо усули муайян намудан ва ҳисобкунии пазириши хавфҳои ТҚМ-ро пешакӣ баррасӣ менамояд.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи усули муайян намудан ва ҳисобкунии пазириши хавфҳои ТҚМ-ро пешакӣ баррасӣ менамояд. Кумитаи идоракунии хавфҳо дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳа пайнавишти / қарори Кумитаро ба расмият медарорад;	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На дертар аз 1 октябри соли пеш аз соле, ки дар стратеги я фаро гирифта мешавад .
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо		

			натиҷаи ҳисобкунии пазириши хавфҳо ва муқоисаи онро бо сатҳи хавфи ҷории ТҚМ пешакӣ баррасӣ менамояд. Кумитаи идоракунии хавфҳо дар асоси натиҷаҳои баррасии натиҷаи ҳисобкунии пайнавишти / қарори Кумитаро ба расмӣ меадрорад.	и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	дертар аз 1 октябри соли пеш аз соле, ки стратеги я таҳия карда мешавад.
2.3	Кумитаи идоракунии хавфҳо мониторинг ва баҳогузорию мувофиқати стратегияи ТҚМ, профили хавфҳо ва иқтидори молиявии ТҚМ, инчунин мувофиқати онҳоро бо қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузаронад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ оид ба татбиқи стратегияи ТҚМ ҳисобот мегирад, ки он ҷавоб ба масъалаҳои зеринро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1. оид ба ноил шудани раёсати ТҚМ ба мақсадҳои, ки дар раванди банақшагирии гузошта шудаанд бо қайд намудани монеаҳо, дар ҳолати мавҷуд будани онҳо, ки барои ноил шудан ба онҳо монеъ гардиданд; 2. оид ба даромаднокии ТҚМ дар қисмати муқаррар намудани он, ки оё даромаднокии ТҚМ натиҷаи татбиқи стратегияи ТҚМ ё натиҷаи он амалиётҳои ТҚМ мебошад, ки даромадҳои	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар шаш моҳ.

			кӯтоҳмуддатро зиёд намуда, дар марҳилаи дарозмуддат боиси пайдоиши хавф мешаванд; 3. мувофиқати натиҷаҳои фаъолият, ки ба татбиқи стратегияи ТҚМ равона карда шудаанд, бо сатҳи ҷоизи хавфҳо, профили хавфҳо, иқтидори молиявӣ ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон; 4. воқеияти стратегияи ТҚМ бо назардошти профили хавфҳо, иқтидори молиявӣ ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот ба Шӯрои нозирони ТҚМ оид ба иҷрои стратегияи ТҚМ ва натиҷаи баҳогузори мувофиқати он ба профили хавфҳо, иқтидори молиявӣ ва қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумотнома пешниҳод менамояд.		
2.4	Кумитаи аудит баррасии пешакии сиёсати ҳисобдориро гузаронида, мониторинг ва назорати аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риояи шудани сиёсати ҳисобдориро таъмин менамояд.	Кумитаи аудит	1. Кумитаи аудит лоиҳаи сиёсати ҳисобдории ТҚМ-ро пешакӣ баррасӣ мекунад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии сиёсати ҳисобдорӣ пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Кумитаи аудит	-
			2. Кумитаи аудит аз раёсати	Пайнавишт	На

			ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштан, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самаранокӣ, тартиб ва раванди ҳисобдории муҳосибавиро бо мақсади таъмин намудани роҳбарият ва мақомоти ваколатдор бо ҳисоботи саривақт, мукамал ва саҳеҳ, мониторинг ва назорат мекунад. Кумитаи аудит ҳисоботи раёсати ТҚМ -ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя шудани сиёсати ҳисобдорӣ баррасӣ менамояд. Аз натиҷаи баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	и / қарори Кумитаи аудит	камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
2.5	Кумитаи идоракунии хавфҳо баррасии пешакии сиёсати қарзиро гузаронида, мониторинг ва назорати аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя шудани сиёсати қарзиро таъмин менамояд.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати қарзии ТҚМ-ро пешакӣ баррасӣ мекунад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати қарзӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самаранокии раванди	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар

			қарздиҳӣ ва тартиберо, ки ба самаранокии ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорат аз болои хавфи қарзии ТҚМ бо мақсади таъмини кифоятии сармояи худӣ барои рӯйпӯш кардани он мусоидат мекунад, таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо сифати сандуқи қарзии ТҚМ-ро таҳлил менамояд. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ -ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя намудани сиёсати қарзӣ, инчунин вазъи сифати сандуқи қарзии ТҚМ-ро мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		семоҳа
2.6	Кумитаи идоракунии хавфҳо асоснокии аз тарафи ТҚМ додани қарзҳоеро, ки ҳаҷми маблағашон аз сармояи худӣ, ки бо фоиз дар Оинномаи ТҚМ муқаррар шудааст зиёд аст, таҳлил намуда, баҳо медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	Кумитаи идоракунии хавфҳо асоснокии аз тарафи ТҚМ додани қарзҳоеро, ки маблағашон аз сармояи худии ТҚМ, ки бо фоиз дар Оиннома муқаррар шудааст зиёд аст, пешакӣ таҳлил ва баҳодиҳӣ менамояд. Дар асоси натиҷаи онҳо	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-

			Кумитаи идоракунии хавфҳо маълумоти дахлдорро барои Шӯрои нозирони ТҚМ таҳия мекунад, ки он маълумот, аз ҷумла тавсияҳоро нисбат ба асоснокии аз тарафи ТҚМ додани қарзҳое, ки ҳаҷми маблағашон аз сармояи худӣ, ки бо ғоиз дар Оинномаи ТҚМ муқаррар шудааст зиёд аст, дарбар мегирад.		
2.7	Кумитаи идоракунии хавфҳо сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазириро пешакӣ баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя намудани сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазириро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирии ТҚМ -ро пешакӣ баррасӣ мекунад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ, маълумот гирифта, самаранокии равандҳо ва расмиётеро, ки ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати самарабахши хавфи пардохтпазирии ТҚМ -ро бо назардошти амалиётҳои дохили ғуруҳи ТҚМ таъмин менамоянд,	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			таҳти мониторинг ва назорат мегирад. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.8	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии хавфи бозорино баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи бозорино таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи бозорино пешакӣ баррасӣ мекунад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи идоракунии хавфи бозорӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад; 2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самаранокии равандҳо ва расмиётеро, ки ба самарабахшии ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорат аз болои хавфи бозорино ТҚМ бо мақсади таъмини кифоятии сармояи худӣ барои	Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	- На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			пшонидани он мусоидат менамоянд, таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи бозорӣ мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.9	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии сармояро баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии сармояро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии сармояро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии сармоя пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад;	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самаранокии равандҳо ва расмиётеро, ки ба самарабахшии ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати сатҳи кифоятии сармояи худии ТҚМ, аз ҷумла бо	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ, мусоидат менамоянд, таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ -ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии сармоя мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.10	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии даромаднокиро баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии даромаднокиро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии даромаднокиро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии даромадноқӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад. 2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ, маълумот гирифта, самарабахшии равандҳо ва расмиёти идоракунии даромаднокиро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	- На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии даромадноқӣ мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.11	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии хавфи амалиётро баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи амалиётро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи амалиётро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад. 2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самарабахшии равандҳо ва расмётеро, ки ба самаранокии ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи амалиёти ТҚМ бо мақсади таъмини кифоятии сармояи худии ТҚМ барои пӯшонидани он мусоидат менамоянд, таҳти мониторинг ва	Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	- На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			назорат қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.12	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии мунтазами фаъолиятро баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии мунтазми фаъолиятро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии мунтазами фаъолиятро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии мунтазами фаъолият пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самарабахшии тартиб ва равандҳои, ки ба мунтазамии фаъолияти ТҚМ мусоидат менамоянд, таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо	Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар як сол

			ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии мунтазами фаъолият мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.13	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотиро баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотиро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотиро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самарабахшии тартиб ва равандҳоеро, ки ба самаранокии ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорат аз болои хавфҳои ба технологияҳои иттилоотии ТҚМ алоқаманд мусоидат менамоянд, таҳти мониторинг ва назорат	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя карда шудани сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотӣ мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.14	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотро баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотро пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз сохтори аудити дохилӣ маълумот гирифта, самарабахшии тартиб ва равандро, ки ба самаранокии ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорат аз болои хавфҳои ба амнияти иттилооти ТҚМ	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			алоқаманд мусоидат менамоянд, таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи раёсати ТҚМ-ро оид ба мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоот мешунавад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисобот пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.		
2.15	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) баррасӣ намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро), таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати хавфи комплаенс (мувофиқа) пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо мониторинг ва омода намудани тавсияҳоро оид ба самаранокии аз тарафи мақоми иҷроияи ТҚМ иҷро гардидани сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) амалӣ мегардонад. Дар асоси натиҷаҳои	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			мониторинг пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад;		
			3. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи барномаи / нақшаи комплаенсро (мувофиқаро) пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи барномаи / нақша оид ба комплаенс (мувофиқа) пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	ҳарсола
			4. Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ лоиҳаи ҳуҷҷати дохилиро, ки равиш ва тартиби муайян намудани қоидавайронкунииҳои назаррасро (ҳодиса, амалиёт) муқаррар мекунад, ки боиси ба амал омадани хавфи комплаенс (мувофиқа) шуда метавонанд, баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	-
2.16	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати назорати дохилиро баррасӣ намуда, самаранокии иҷрои сиёсати назорати дохилиро аз тарафи раёсати	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо лоиҳаи сиёсати назорати дохилии ТҚМ-ро пешакӣ баррасӣ менамояд.	Пайнавишт / қарори Кумитаи идоракунии	-

	ТҚМ баҳо мегузорад.		Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати назорати дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	и хавфҳо	
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо давра ба давра мониторинг гузаронида, оид ба самаранокии аз ҷониби раёсати ТҚМ иҷро намудани сиёсати назорати дохилӣ бо мақсади нигоҳдории низоми назорати дохилии самарабахш, ки эътимоди Шӯрои нозирони ТҚМ-ро дар самтҳои зерин таъмин менамояд, тавсияҳо омода менамояд: - таъмини суботи молиявӣ ва идоракунии хавфҳо; - мувофиқати фаъолияти ТҚМ ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон; - ҳисоботи молиявӣ ва идоракунӣ; - риояи сиёсатҳо, қоидаҳо ва тартиботи дохилӣ; - самаранокии амалиётҳои бонкӣ; нигоҳдории дороиҳо; амнияти иттилоот.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
2.17	Кумитаи аудит пешакӣ ҳуҷҷати дохилиро баррасӣ менамояд, ки	Кумитаи аудит	1. Кумитаи аудит лоиҳаи ҳуҷҷати дохилиро, ки тартиби	Пайнавишт и / қарори	-

	тартиботро барои ба таври махфӣ хабар додани маълумот оид ба қоидавайронкуниҳои бо фаъолияти ТҚМ алоқаманд аз тарафи кормандони ТҚМ муайян намуда, ба баҳогузори самарабахшии ин гуна тартибот мусоидат менамояд.		ба таври махфӣ хабар додани маълумотро аз тарафи кормандони ТҚМ оид ба қоидавайронкуниҳои ба фаъолияти ТҚМ алоқаманд муайян мекунад, пешакӣ баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	Кумитаи аудит	
			2. Кумитаи аудит самаранокии тартиби ба таври махфӣ маълумотдиҳии кормандони ТҚМ-ро дар хусуси қоидавайронкуниҳо, ки ба фаъолияти ТҚМ вобастагӣ доранд, мониторинг намуда, самаранокии онро баҳогузори мекунад. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ба Шӯрои нозирони ТҚМ маълумотнома бо замиаи тавсияҳо омода менамояд.	Пайнавишти / қарори Кумитаи аудит	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
2.18	Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ сиёсати идоракунии хавфҳо, низомномаи воҳиди сохтори идоракунии хавфҳо баррасӣ карда, риоя аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфҳо мониторинг ва назорат менамояд.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1. Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ лоиҳаи сиёсат дар самти идоракунии хавфҳо баррасӣ мекунад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати идоракунии хавфҳо пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	Пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	

			тартиб дода мешавад.		
			2. Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории идоракунии хавфҳоро баррасӣ мекунад. Дар мавриди баррасии лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории идоракунии хавфҳо ва муайян кардани шумораи кормандони воҳиди сохтории идоракунии хавфҳо, Кумитаи идоракунии хавфҳо омилҳои зеринро ба инобат мегирад, лекин бо онҳо маҳдуд намешавад: - стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолияти ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва мураккабии фаъолияти ТҚМ; - сохтори ташкилии ТҚМ; - сатҳ ва намуди хавфҳои хоси фаъолияти ТҚМ. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории идоракунии хавфҳо ва муайян намудани шумораи кормандони воҳиди сохтории идоракунии хавфҳо пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	

			3. Кумитаи идоракунии хавфҳо дар мавриди баррасии лоиҳаи буҷети ТҚМ кифоятии захираҳои воҳиди сохтории идоракунии хавфҳоро таъмин менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии буҷет пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На дертар аз 31 декабри соли пеш аз соле, ки дар он буҷет таҳия карда мешавад ;
			4.Кумитаи идоракунии хавфҳо сиёсати кадрӣ ТҚМ-ро дастури амал қарор дода, тавсияҳоро оид ба таъин кардани (аз нав таъин ва аз вазифа озод кардани) роҳбари воҳиди сохтории идоракунии хавфҳоро таҳия намуда, тавсияҳоро ба Шӯрои нозирони ТҚМ равон мекунад.		
			5. Кумитаи идоракунии хавфҳо пешакӣ лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилиеро, ки бо мақсади таъмини татбиқи сиёсати идоракунии хавфҳо таҳия шудаанд, баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиб дода	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	

			мешавад.		
			6. Кумитаи идоракунии хавфҳо, бо назардошти сиёсати кадрӣи ТҚМ, аз ҷумла тартиби пардохти маош ва баҳогузориӣ самаранокиӣ фаъолияти кормандони воҳиди сохториӣ идоракунии хавфҳо, оид ба мукофотонидани роҳбари воҳиди сохториӣ идоракунии хавфҳо тавсияҳоро таҳия намуда, ба Шӯрои нозирони ТҚМ ирсол менамояд;	Пайнавишт и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	
			7. Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботи воҳиди сохториӣ идоракунии хавфҳоро баррасӣ мекунад. Аз рӯи натиҷаи баррасӣ тавсияҳоро ба Шӯрои нозирон омода мекунад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	
			8. Кумита ба маҷлиси умумии саҳмиядорон оид ба фаъолияти худ ҳисобот пешниҳод менамояд. Аз рӯи натиҷаи баррасӣ ҳисобот оид ба фаъолияти Кумитаи идоракунии хавфҳо пайнавишти / қарори маҷлиси умумии саҳмиядорон тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори маҷлиси умумии саҳмиядорони ТҚМ	
2.19	Кумитаи аудит пешакӣ сиёсати аудити дохилӣ, низомномаи воҳиди сохториӣ	Кумитаи аудит	1. Кумитаи аудит пешакӣ лоиҳаи сиёсати аудити дохилӣ	Пайнавишт и / қарори	-

аудити дохилӣ, нақшаи солонаи аудити дохилиро бо назардошти талаботе, ки дар боби 15 замиаи мазкур ба Дастурамал муқаррар гардидааст, кодекси рафтори аудитори дохилӣ ва аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати аудити дохилиро баррасӣ менамояд.

ва кодекси рафтори аудитори дохилиро баррасӣ мекунад. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати аудити дохилӣ ва кодекси рафтори аудитори дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.

Кумитаи аудит

2. Кумитаи аудит пешакӣ лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории аудити дохилиро баррасӣ мекунад. Дар мавриди баррасии лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории аудити дохилӣ ва муайян кардани шумораи кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ, Кумитаи аудит омилҳои зеринро ба инобат мегирад, лекин бо онҳо маҳдуд намешавад:

- стратегияи ташкилоти қарзии молиявӣ ва намудҳои фаъолияти ТҚМ;
- ҳаҷм, хусусият ва мураккабии фаъолияти ТҚМ;
- сохтори ташкилии ТҚМ;
- сатҳ ва намуди хавфҳои ҳосил фаъолияти ТҚМ.

Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи низомномаи воҳиди сохтории аудити дохилӣ ва

Пайнавишти / қарори Кумитаи аудит

-

муайян намудани шумораи кормандони воҳиди сохтори аудити дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.		
3. Дар мавриди баррасии лоиҳаи буҷети ТҚМ, Кумитаи аудит кифоятии захираҳои воҳиди сохтори аудити дохилиро таъмин менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии буҷет пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи аудит	На дертар аз 31 декабри соли пеш аз соле, ки дар он буҷет таҳия мегарда д
4. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи нақшаи солонаи аудити дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи аудит	ҳар сол
5. Кумитаи аудит сиёсати кадрии ТҚМ-ро дастури амал қарор дода, тавсияҳоро оид ба таъин кардани (аз нав таъин ва аз вазифа озод кардани) роҳбари воҳиди сохтори аудити дохилиро таҳия намуда, тавсияҳоро ба Шӯрои нозирони ТҚМ равон мекунад.		-
6. Кумитаи аудит пешакӣ	Пайнавишт	-

лоихаҳои санадҳои меъёрии дохилиро, ки бо мақсади таъмини татбиқи сиёсати аудити дохилӣ бо назардошти талаботи дар боби 15 замимаи мазкур ба Дастурамали муқарраргардида таҳия шудаанд, баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоихаи ҳуҷҷати дохилӣ пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	и / қарори Кумитаи аудит	
7. Кумитаи аудит, бо назардошти сиёсати кадрӣ ТҚМ, аз он ҷумла тартиби пардохти маош ва баҳогузориҳои самаранокӣ кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ, оид ба мукофотонидани роҳбари воҳиди сохтории аудити дохилӣ тавсияҳоро таҳия намуда, ба Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд;	Пайнавишти / қарори Кумитаи аудит	-
8. Кумитаи аудит самаранокӣ раванди ҳамкорӣ ва ҳамозангсозии фаъолияти воҳиди сохтории аудити дохилиро бо раёсати ТҚМ оид ба масъалаҳои аудити дохилӣ ва беруна таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Дар асоси натиҷаҳои	Пайнавишти / қарори Кумитаи аудит	На камтар аз 1 маротиба дар шаш моҳ

			мониторинг, маълумоти дахлдорро ба Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд;		
			9. Кумитаи аудит пешакӣ ҳисобот (ҳисоботи мухтасар) оид ба натиҷаи аудити дохилиро баррасӣ мекунад. Аз рӯи натиҷаи баррасӣ тавсияҳоро ба Шӯрои нозирон омода мекунад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи аудит	-
2.20	Кумитаи аудит ҷорӣ намудани тартиб, стандарт ва принципҳои аудити дохилиро дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ таъмин менамояд.	Кумитаи аудит	1. Кумитаи аудит ба ташкилотҳои фаръии ТҚМ оид ба иҷрои амалҳои зерин супориш медиҳад: - таҳияи тартиб, стандарт ва принципҳои аудити дохилӣ дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ, ки дар асоси стандарт ва принципҳои аудити дохилии ТҚМ таҳия шудаанд; - таъмини на камтар аз 1 маротиба дар як сол пешниҳод шудани ҳисобот оид ба фаъолияти воҳиди сохтории аудити дохилии ташкилотҳои фаръӣ ба воҳиди сохтории аудити дохилии ТҚМ. Дар асоси натиҷаҳо пайнавишт / қарор тартиб дода мешавад;	Пайнавишт и / қарори Кумитаи аудит	-
			2. Кумитаи аудит инҳоро месанҷад: вучуд доштани воҳиди сохтории	Пайнавишт и / қарори Кумитаи	На камтар аз 1

			аудити дохилӣ дар ташкилотҳои фаръӣ; - санадҳои меъёрии дохилӣ оид ба масъалаҳои гузаронидани аудити дохилӣ (сиёсат, тартиб, раванд) ва мувофиқати онҳо ба стандартҳо ва принципҳои ТҚМ-и асосӣ. Дар асоси натиҷаҳои санҷиш маълумоти дахлдорро барои Шӯрои нозирони ТҚМ омода менамояд ва пайнавишт / қарор тартиб дода мешавад.	аудит	маротиб а дар як сол
2.21	Кумитаи идоракунии хавфҳо тартиби ҷорӣ намудани принципҳои идоракунии хавфҳо дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ таъмин менамояд.	Кумитаи идоракунии хавфҳо	1.Кумитаи идоракунии хавфҳо ба ташкилоти фаръии ТҚМ супориш медиҳад: таҳияи тартиб ва принципҳои идоракунии хавфҳо дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ, ки дар асоси стандартҳо ва принципҳои идоракунии хавфҳои ТҚМ амалӣ мешаванд; таъмини пешниҳоди ҳисобот аз ҷониби воҳиди сохтори ташкилотҳои фаръӣ оид ба идоракунии хавфҳо аз рӯи натиҷаи фаъолияти худ ба воҳиди сохтори идоракунии хавфҳои ТҚМ на кам аз 1 маротиба дар як сол. Аз рӯи натиҷа пайнавишт / қарор тартиб дода мешавад.	Пайнавишт и / қарори Кумитаи хавфҳо	

			2.Кумитаи идоракунии хавфҳо санчиш менамояд: мавҷудияти сохтори идоракунии хавфҳо дар ташкилотҳои фаръӣ; мавҷудияти ҳуҷҷатҳои дохилӣ дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ оид ба масъалаҳои амалигардонии раванди идоракунии хавфҳо (сиёсат, тартибҳо, равандҳо) ва мутабиқати онҳо ба стандартҳо ва принципҳои ТҚМ-и асосӣ. Аз рӯи натиҷаҳои санчиш маълумоти дахлдорро барои Шӯрои нозирони ТҚМ омода менамояд ва пайнавишт / қарор тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи идоракунии хавфҳо	На кам аз 1 маротиба дар як сол
2.22	Кумитаи аудит пешакӣ сиёсати / тартиботи ҷалб намудани аудити берунаро баррасӣ менамояд ва оид ба ҷалб намудани аудити беруна тавсия омода менамояд.	Кумитаи аудит	1. Кумитаи аудит пешакӣ лоиҳаи сиёсати (тартибот) ҷалбкунии аудити берунаро баррасӣ менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии лоиҳаи сиёсати (тартиботи) ҷалбкунии аудити беруна, пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи аудит	-
			2. Кумитаи аудит дар асоси сиёсати (тартиботи) ҷалбкунии аудити беруна (аз ҷумла, масъалаи мустақилияти аудити берунаро баррасӣ менамояд), ба	Пайнавишти и / қарори Кумитаи аудит	-

		Шӯрои нозирон оид ба таъинот, таъиноти такрорӣ ва барҳам додани хизматрасонии аудитори беруна тавсия пешниҳод намуда, инчунин шартҳои шартномаи аудитори берунаро баҳодихӣ ва таҳлил менамояд. Дар асоси натиҷаҳо пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.		
		3. Кумитаи аудит ҳамоҳангсозӣ ва назорати раванди солонаи аудити берунаи ҳатмии ҳисоботи молиявиро аз ҷумла тавассути амалҳои зерин таъмин менамояд: - ташкили корҳо барои омода намудани ТҚМ ба гузаронидани раванди аудити ҳатмии ҳисоботҳои молиявӣ; - муҳокимаи масъалаҳои дар рафти гузаронидани аудити берунаи ҳатмӣ ба амал оянда (махсусан, оид ба ҳама гуна камбудҳои дар низоми назорати дохилӣ ошкоршуда, ки бо ҳисоботи молиявӣ алоқаманданд) бо аудитори беруна; - муҳокимаи арзҳои ҳаттии аудитори беруна; - мониторинги иҷрои тавсияҳои	Пайнавишти / қарори Кумитаи аудит	-

			аудити беруна аз ҷониби Раёсат. Дар асоси натиҷаҳо Кумитаи аудит маълумотнома оид ба натиҷаҳои назорат омода карда, пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.		
2.23	Кумитаи аудит мукаммалӣ, саҳеҳӣ ва саривақтии таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявиро таҳти назорат қарор медиҳад.	Кумитаи аудит	Кумитаи аудит аз раёсати ТҚМ ва дар ҳолати вучуд доштани он, аз воҳиди аудити дохилӣ, маълумотро гирифта, мукаммалӣ, саҳеҳӣ ва саривақтии таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи молиявиро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг ва назорат маълумотномаи дахлдор барои Шӯрои нозирони ТҚМ омода менамояд ва пайнавишти / қарори Кумитаи аудит тартиб дода мешавад.	Пайнавишти и / қарори Кумитаи аудит	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мӯҳлат и татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
3. Раёсат					

3.1	Раёсати ТҚМ лоиҳаи сохтори ташкилии ТҚМ-ро таҳия менамояд, ки он ба талаботи зерин (лекин бо онҳо маҳдуд нашуда) ҷавоб медиҳад: - тақсимои муайян ва дақиқи вазифаҳо ва тобеият; - чараёни самарабахши назорат ва бозрасӣ аз тарафи Шӯрои нозирони ТҚМ ва Кумитаи аудит ва Кумитаи идоракунии хавфҳо, аз ҷумла бо назардошти низоми идоракунии хавфҳо, назорати дохилӣ, мувофиқа ва аудити дохилӣ; - назорати мустақими ҳадафнок аз болои ҳама ҷанбаҳои фаъолияти ТҚМ; - пешгирии бархӯрди манфиатҳо.	Раёсати ТҚМ	Ҳангоми таҳияи лоиҳаи сохтори ташкилии ТҚМ раёсати ТҚМ вазъи ҷории бозор ва иқтисод, профили хавфҳо, иқтидори молиявӣ, ҳаҷм, сохтор, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ ва Дастурамалро ба инобат мегирад. Дар асоси натиҷаҳои таҳия раёсати ТҚМ лоиҳаи сохтори ташкилии ТҚМ-ро ба Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сохтори ташкилии ТҚМ	-
3.2	Раёсати ТҚМ лоиҳаи стратегияи ТҚМ-ро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар мегирад (лекин бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) мақсад ва самтҳои асосии фаъолияти ТҚМ дар давраи банақшагирифташуда; 2) мақсадҳои (нақшаҳои) ТҚМ нисбат ба афзоиш ё коҳиши дороиҳои ТҚМ дар давраи банақшагирифташуда; 3) модели тичоратӣ ва ҳиссаи бозори ТҚМ, аз ҷумла муайян намудани бахшҳои иқтисод, бозор, кишварҳо ва минтақаҳо, ки дар онҳо ТҚМ нияти раванги фаъолияти худро дорад; 4) стратегияи маблағгузорӣ, ки самаранокӣ гуногунрангии дороиҳои	Раёсати ТҚМ	Дар асоси натиҷаҳои таҳия раёсати ТҚМ лоиҳаҳо ба Кумитаҳо ва Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи стратегия	На дертар аз санаи 1 октябри давраи пеш аз даврае, ки стратеги я таҳия мегарда д

худӣ, сарчашмаҳои сармоягузорӣ, муҳлатҳои пардохтро бо назардошти робита байни вазъи бозор ва имкониятҳои дастрасӣ ба сарчашмаҳои туногун (сарчашмаҳои маблағгузорӣ, сохтор ва тағйирёбии онҳо) таъмин менамояд; 5) намудҳои сармоягузорӣ, сохтори онҳо ва тағйироти банақшагирифташуда, аз ҷумла дар доираи қорӣ намудан ва инкишоф бахшидан ба маҳсулот ва хизматрасониҳои нав бо назардошти баҳодихии хавфҳо ва равандҳои бо қорӣ намудан ва вусъат бахшидани онҳо алоқаманд, инчунин баҳодихии имкониятҳои қории ТҚМ оид ба қорӣ намудан ва вусъат бахшидан ба чунин маҳсулот; 6) стратегияи идоракунии хавфҳо, ки аз ҷумла хавфпазирӣ ва параметрҳои (ҳам миқдорӣ ва ҳам сифатии) андозагирии онро муайян мекунад; 7) мақсади ТҚМ оид ба тағйир додани сатҳи сармоя бо назардошти хавфпазирӣ ва стратегияи рушди ТҚМ; 8) мақсади (нақшаҳои) ТҚМ оид ба сармоягузорӣ ба ташкилотҳои фаръӣ ва рушди минбаъдаи онҳо; 9) стратегияи рушди технологияҳои иттилоотӣ, ки аз ҷумла инҳоро дарбар мегирад:				
--	--	--	--	--

- мавқеъ ва нақши технологияҳои иттилоотӣ дар фаъолияти ТҚМ; - тасвири вазъи ҷории технологияҳои иттилоотӣ, стандартҳои соҳавӣ ва самтҳои рушди технологияҳои иттилоотӣ; - муайян намудани вазъи мақсадноки низомҳои иттилоотӣ барои таъмини дастгирии фаъолият мутобиқ ба мақсадҳои стратегияи фаъолият (талабот ба низомҳои иттилоотӣ аз нуқтаи назари стратегияи ТҚМ); - самтҳои фаъолияти ТҚМ, ки автоматикунонӣ шуданро талаб менамоянд ва пайдарҳамии автоматикунонӣ; - таҳлили тафовут байни вазъи пешбинишуда ва воқеии технологияҳои иттилоотӣ; - принципҳо ва самтҳои асосии рушди технологияҳои иттилоотӣ, самтҳои асосии такмил бахшидани равандҳои идоракунии технологияҳои иттилоотӣ ва сохторҳои он; - номгӯии лоиҳаҳо оид ба рушди технологияҳои иттилоотӣ; - буҷети барои иҷрои стратегияи рушди технологияҳои иттилоотӣ зарур; баҳогузори сифат ва нишондиҳандаҳои ҳадафноки фаъолияти технологияҳои иттилоотӣ; - хавфҳои эҳтимолӣ ва роҳҳои				
--	--	--	--	--

	алтернативии рушди технологияҳои иттилоотӣ; тавсияҳо оид ба идоракунии татбиқи нақшаи рушди стратегии технологияҳои иттилоотӣ; 10) роҳҳои алтернативии рушди стратегии фаъолияти ТҚМ (манфӣ, мусбат ва роҳи имконпазиртарини ҷараёни вазъият)				
3.3	Раёсати ТҚМ усули ошкоркунӣ ва ҳисоб намудани пазириши хавфҳои ТҚМ-ро таҳия менамояд, ки он инҳоро пешбинӣ менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - тартиби ҳисоб ва муайян намудани параметрҳои миқдорӣ ва сифатӣ, ки тасвири пазириши хавфҳои ТҚМ-ро муайян менамоянд; - иттилоот ва мавод, усул ва воситаҳое, ки барои ҳисоб ва муайян кардани пазириши хавфи ТҚМ истифода бурда мешаванд ; - шахсон / воҳидҳои сохтори ТҚМ, ки дар ҳисоб ва муайян кардани пазириши хавфи ТҚМ иштирок намуда, вазифадор мебошанд; - муҳлати ҳисоб ва муайян намудани пазириши хавфи ТҚМ; - тартибот ва шахсон/ воҳидҳои сохтори ТҚМ, ки барои назорат ва мониторинги пазириши хавфи ТҚМ масъулият ба зимма доранд;	Раёсати ТҚМ, сохтори оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ усули муайян ва ҳисоб кардани пазириши хавфи ТҚМ-ро ба Кумитаи идоракунии хавфҳо барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳа	-
			2. Воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҷорабиниҳоро оид ба муайян кардани (ҳисобкунии) пазириши хавфи ТҚМ амалӣ мегардонад. Ҳангоми муайян кардани (ҳисобкунии) пазириши хавфи ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳамаи хавфҳои хосро, аз ҷумла хавфи амалиётҳои ғайритавозуниро ба инобат мегирад. Дар асоси натиҷаҳои	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На дертар аз 1 октябри соли пеш аз даврае, стратеги я таҳия мегарда д

	- шарт ва асосҳое, ки ислоҳоти пазириши хавфи ТҚМ-ро талаб мекунад.		муайянкунии (ҳисобкунии) пазириши хавфи ТҚМ, раёсати ТҚМ мувофиқати пазириши хавфҳоро ба ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти тижорати ТҚМ тавассути баррасии баҳогузори натиҷаҳои молиявӣ ва ғайримолиявӣ ҳама гуна хавфҳои хоси ТҚМ, аз ҷумла ба воситаҳои зерин, баҳогузорӣ менамояд: - натиҷаҳои таҳлили миқдорӣ; - таҳлили ҳассосият ва стресс-тестинг; - омӯзиши таҷрибаи таърихӣ; муқаррар намудани ҳудудҳои инфиродӣ ба намудҳои алоҳидаи хавфҳо бо мақсади дар оянда муайян намудани ҳадди ниҳоии сатҳи маҷмӯии хавф, ки ТҚМ барои қабули он омода аст. Воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳисоботро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дарбар мегирад: - натиҷаҳои ҳисоб ва муайян кардани хавфпазирии ТҚМ ва муқоисаи он бо сатҳи ҷорӣ хавфҳои ТҚМ; - сатҳи сармоя, ки бояд дар ҳолати зарар аз тарафи ТҚМ	
--	--	--	--	--

			нигоҳ дошта шавад ва аз андозаи хавф вобастагӣ дорад; - чораҳои банақшагирифташуда, ки метавонанд аз тарафи роҳбарият барои барқарор намудани сармоя дар ҳолати зарар амалӣ карда шаванд; - натиҷаҳои баҳогузориҳои хавфпазирии ТҚМ оид ба мувофиқа ба ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти тижоратии ТҚМ. Раёсати ТҚМ ба Кумитаи идоракунии хавфҳо ҳисоботро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд.		
3.4	Раёсати ТҚМ иҷрои стратегияи ТҚМ-ро таъмин менамояд.	Раёсати ТҚМ	Раёсати ТҚМ ҳисоботро дар бораи стратегия омода намуда, барои баррасӣ ба Кумитаи идоракунии хавфҳо ва додани тавсия барои Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар шаш моҳ
3.5	Раёсати ТҚМ буҷетро таҳия карда, иҷрои онро таҳти мониторинг қарор медиҳад.	Раёсати ТҚМ	1. Раёсати ТҚМ лоиҳаи буҷетро бо назардошти муҳити ҷорӣ ва ояндаи рақобати иқтисодӣ ва заминаи меъёрии ҳуқуқӣ таҳия менамояд. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи буҷет	то санаи 31 октябри соли пеш аз соли, ки

			лоиҳа, раёсати ТҚМ буҷетро барои баррасӣ /тасдиқ барои Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд;		буҷет таҳия мегардад
			2. Раёсати ТҚМ маълумотро оид ба иҷрои буҷет ҳар моҳ дастрас менамояд. Дар ҳолати пайдоиши зарурат, раёсат ворид намудани тағйирот ба буҷетро оғоз менамояд. Раёсати ТҚМ ҳисобот оид ба иҷрои буҷетро ба Шӯрои нозирон пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
3.6	Раёсати ТҚМ сиёсати ҳисобдориро таҳия намуда, риояи сиёсати ҳисобдориро аз тарафи ТҚМ ва кормандони он таҳти мониторинг қарор медиҳад.	Раёсати ТҚМ	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳаи ҳуҷҷат, раёсати ТҚМ сиёсати ҳисобдории ТҚМ-ро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирон, ба Кумитаи аудит пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сиёсати ҳисобдорӣ	-
			2. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, раёсати ТҚМ ҳисоботро дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя намудани сиёсати ҳисобдории ТҚМ таҳия намуда, онро барои баррасӣ ва додани тавсия барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи аудит пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
3.7	Раёсати ТҚМ сиёсати қарзиро бо назардошти талаботи муқарраркардаи	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохтории	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати	Қарори раёсати	-

	боби 4 замимаи мазкур ба Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя намудани ин сиёсатро таҳти мониторинг қарор медиҳад.	идоракунии хавфҳо	қарзии ТҚМ-ро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сиёсат	
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати қарзӣ, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 4 замимаи мазкур ба Дастурамал таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-
			3. Раёсати ТҚМ аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати қарзиро таҳти мониторинг қарор дода, мониторинг ва таҳлили сифати сандуқи қарзиро амалӣ мегардонад. Воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳои ТҚМ ҳисоботро дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати қарзӣ, инчунин оид ба вазъи сифати сандуқи қарзӣ таҳия намуда, барои баррасӣ раёсатва баъдан ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
3.8	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазиро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 5	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи	Қарори раёсати ТҚМ бо	-

	замимаи мазкур ба Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирро таҳти мониторинг қарор медиҳад.		пардохтпазирии ТҚМ-ро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	замимаи лоиҳаи сиёсат	
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирии ТҚМ, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ -ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 5 замимаи мазкур ба Дастурамал таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаҳои санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ	-
			3. Воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо дар асоси натиҷаҳои мониторинг ҳисоботро дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсати ТҚМ ва баъдан ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
3.9	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи бозориро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 6 замимаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи бозориро таҳти мониторинг қарор	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи бозориро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Кумитаи идоракунии хавфҳои ТҚМ, ба Шӯрои нозирон пешниҳод	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сиёсат	-

	медихад.		менамоёд;		
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии хавфи бозорӣ, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 6 замиаи мазкури Дастурамал таъмин менамоёд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳисоботро дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи бозорӣ тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва баъдан ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамоёд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
3.10	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии сармоёро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 7 замиаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии сармоёро таҳти мониторинг қарор медихад.	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии сармоёро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамоёд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаи сиёсат	-
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии сармоя, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 7	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаҳои санадҳои	-

			замимаи мазкури Дастурамал таъмин менамояд;	меъёрии дохилии ТҚМ	
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳисобот дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии сармояро тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва баъдан ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
3.11	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии даромаднокиро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 8 замимаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии даромаднокиро таҳти мониторинг қарор медиҳад.	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии даромаднокиро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сиёсат	-
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии даромадноки, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 8 замимаи мазкури Дастурамал таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	Қарори раёсати ТҚМ бо	На камтар аз 1

			ҳисобот дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии даромаднокиро тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва баъдан ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.	замимаи ҳисобот	маротиб а дар семоҳа
3.12	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи амалиётро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 9 замимаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи амалиётро таҳти мониторинг қарор медиҳад.	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи амалиётро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сиёсат	-
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани санадҳои меъёрии дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 9 замимаи мазкур ба Дастурамал таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳисобот дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи амалиётро тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиб а дар семоҳа

			баъдан ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.		
3.13	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолиятро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 10 замиаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолиятро таҳти мониторинг қарор медиҳад.	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолиятро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаи сиёсат	-
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолият, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 10 замиаи мазкури Дастурамал таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳисобот дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолиятро тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва ирсоли минбаъда ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
3.14	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро бо назардошти талаботи муқарраркардаи	Раёсати ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфҳои	Қарори раёсати ТҚМ бо	-

	боби 11 замиаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро таҳти мониторинг қарор медиҳад.		технологияҳои иттилоотиро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	замиаи лоиҳаи сиёсат	
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ, раёсати ТҚМ таҳия ва ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 11 замиаи мазкури Дастурамал, инчунин кифоятии захираҳоро барои идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотӣ, дар мавриди таҳияи буҷети ТҚМ таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо ҳисобот дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфҳои технологияҳои иттилоотиро тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва ирсоли минбаъда ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
			1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи	Қарори	-
3.15	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии	Раёсати ТҚМ, воҳиди			

	хавфи амнияти иттилоотиро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 12 замиаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи амнияти иттилоотиро таҳти мониторинг қарор медиҳад.	сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳо	лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотиро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаи сиёсат	
			2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии хавфи амнияти иттилоотӣ, раёсати ТҚМ қорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 12 замиаи мазкури Дастурамал, инчунин кифоятии захирахоро барои идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотӣ ҳангоми ташаккули буҷети ТҚМ таъмин менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-
			3. Дар асоси натиҷаҳои мониторинг, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфҳои ТҚМ ҳисобот дар бораи аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотиро тартиб дода, барои баррасӣ ба раёсат ва ирсоли минбаъда ба кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
			1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи	Қарори	-
3.16	Раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи	Раёсати ТҚМ, воҳиди			

	комплаенсро (мувофиқаро) бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 13 замиаи мазкури Дастурамал таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) таҳти мониторинг қарор медиҳад.	сохтори оид ба назорати - комплаенс	лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд; 2. Бо мақсади татбиқи сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа), раёсати ТҚМ ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 13 замиаи мазкури Дастурамал таъмин менамояд; 3. Раёсати ТҚМ аз сохтори назорати комплаенс (мувофиқа) маълумотро оид ба қоидавайронкуниҳо ва камбудииҳо, ки дар ҷараёни идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) ошкор гардидаанд, бо қайди сабабҳои пайдоиш ва тавсияҳо оид ба бартараф кардани онҳо дастрас мекунад. Дар асоси натиҷаҳои таҳлили ин маълумот, раёсати ТҚМ қабули чораҳои ислохотӣ ё интизомиро таъмин менамояд, ки барои таъмини фаъолияти самараноки низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) равона	раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаи сиёсат Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи маълумот	- На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
--	---	--	--	---	--

шудаанд. Дар асоси натиҷаҳои корҳои анҷомдода раёсати ТҚМ маълумотномаро таҳия намуда, онро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;		
4. Раёсати ТҚМ лоиҳаи барномаи (нақшаи) комплаенсро (мувофиқаро) таҳия менамояд. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳаи барномаи (нақшаи) комплаенс (мувофиқа), раёсати ТҚМ онро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд;	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳа	ҳар сол
5. Раёсати ТҚМ ё лоиҳаи ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд, ки равиш ва тартиби муайян намудани қоидавайронкуниҳои (ҳодиса, амалиёт) назаррасро, ки метавонанд боиси пайдоиши хавфи комплаенс (мувофиқа) шаванд, муқаррар менамояд. Дар асоси натиҷаи таҳияи лоиҳаи ҳуҷҷати дохилӣ, онро	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳа	-

			барои баррасӣ ва таҳияи тавсия барои Шӯрои нозирон, ба Кумитаи идоракунии хавфҳои ТҚМ пешниҳод менамояд;		
			6. Раёсати ТҚМ ба таври фаврӣ Шӯрои нозирони ТҚМ-ро оид ба ҳамагуна қоидавайронкуниҳои (ҳодиса, амалиёт) назаррас, ки боиси пайдоиши хавфи комплаенс (мувофиқа) шуда метавонанд, огоҳ менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи маълумот	-
3.17	Раёсати ТҚМ тартиби баррасии муроҷиатҳои муштариёро, ки дар ҷараёни пешниҳоди хизматрасониҳои бонкӣ ба миён меоянд, таҳия намуда, аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя гардидани ин тартибро таҳти мониторинг қарор медиҳад. Тартиби баррасии муроҷиатҳои муштариён, ки дар ҷараёни хизматрасониҳои бонкӣ ба миён меоянд, талаботи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистонро ба назар гирифта, инҳоро муайян менамояд: 1) тартиби ҳуҷҷатгузори шикоятҳои (аризаҳои) муштариён, аз ҷумла қабул, коркарди аввалия, бақайдгирии муроҷиатҳои ба ТҚМ воридшуда ва додани ҷавоб ба муроҷиатҳои муштариён. 2) воҳиди сохтори ТҚМ, ки барои ҳуҷҷатгузори муроҷиатҳои муштариён	Раёсати ТҚМ, сохтори назорати комплаенс	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳаи тартиби муроҷиатҳои муштариён, ки дар ҷараёни хизматрасонии бонкӣ ба амал омадаанд, аз ҷониби раёсати ТҚМ тасдиқ карда мешавад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳа	-

	масъул мебошад; 3) тартиби расонидани (супоридани) муроҷиатҳои қабулшуда ба кормандони роҳбарикунандаи ТҚМ барои муайян кардани шахси (воҳиди сохтории) мутасаддие, ки барои коркард ва таҳияи ҷавоб ба муроҷиати муштарӣ ва гузоштани амрияти дахлдор вазифадор карда мешавад; 4) муҳлати баррасии саривақти муроҷиатҳои муштариён ва таҳияи ҷавоб ба онҳо; 5) тартиби ҳамкории воҳидҳои сохтории ТҚМ дар доираи муроҷиатҳои муштариён ва таҳияи ҷавоб ба муроҷиатҳои онҳо; 6) тартиби ташкили қабули шахсии муштариён аз тарафи роҳбарияти ТҚМ; 7)- тартиб ва усули гурӯҳбандии муроҷиатҳои аз муштариёни ТҚМ қабулшуда.				
			2. Раёсати ТҚМ аз воҳиди сохторӣ оид ба назорати мувофиқа, воҳиди сохтории барои ҳуҷҷатгузории муроҷиатҳои муштариён масъул ва воҳидҳои сохтории дигари ТҚМ маълумоти дахлдорро ҳар семоҳа ҷамъ меорад. Дар асоси натиҷаҳои таҳлили маълумотҳои ҷамъоваришуда, раёсати ТҚМ чораҳои ислохотӣ	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи маълумот	На камтар аз 1 маротиба дар як сол

			ё интизомиро, ки барои таъмини самаранокии кори ТҚМ оид ба мурочиатҳои муштариён, ки дар чараёни хизматрасонии бонкӣ ба амал омадаанд, қабул менамояд.		
3.18	Раёсати ТҚМ сиёсати назорати дохилии фаъолияти ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 14 замимаи мазкури Дастурамал таҳия ва самаранокии фаъолияти низоми назорати дохилиро таъмин менамояд.	Раёсати ТҚМ	1. Дар асоси натиҷаҳои таҳия, раёсати ТҚМ лоиҳаи сиёсати назорати дохилиро барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод менамояд; 2. Бо мақсади татбиқи сиёсати назорати дохилӣ, раёсати ТҚМ ҷорӣ намудани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро бо назардошти талаботи муқарраркардаи боби 14 замимаи мазкури Дастурамал таъмин менамояд. 3. Раёсати ТҚМ аз воҳидҳои сохтори ТҚМ, ки корҳои назоратиро пеш мебаранд, маълумотро оид ба қоидавайронкуниҳо ва камбудии дар рафти гузаронидани назорати дохилӣ ошкоргардида, бо ишораи сабабҳои пайдоиши онҳо ва тавсияҳо оид ба роҳҳои бартараф кардани онҳо ҷамъ мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи сиёсат Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои дохилӣ Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи маълумот	- - На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

			Дар асоси натиҷаҳои таҳлили маълумоти ҷамъшуда, раёсати ТҚМ чораҳои ислоҳотӣ ва интизомиро меандешад, ки ба таъмини самаранокии фаъолияти низоми назорати дохилӣ равона шудаанд. Дар асоси натиҷаи корҳои анҷомдода раёсати ТҚМ маълумот омода намуда, онро барои баррасӣ ва таҳияи тавсия барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи идоракунии хавфҳо пешниҳод мекунад.		
3.19	Раёсати ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия мекунад, ки тартиби ба таври махфӣ хабар додани маълумотҳоро аз тарафи корманди ТҚМ оид ба қоидавайронкунии ба фаъолияти ТҚМ алоқамандро муайян менамояд.	Раёсати ТҚМ	Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро барои баррасӣ ва таҳияи тавсия барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи аудит пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳаи ҳуҷҷат	-
3.20	Раёсати ТҚМ бартараф намудани қоидавайронкунии ва камбудиҳои, ки дар натиҷаи гузаронидани аудити дохилӣ ва беруна ошкор гардидаанд, таъмин менамояд.	Раёсати ТҚМ	Раёсати ТҚМ ҳисобот оид ба натиҷаҳои аудити дохилӣ ва берунаро баррасӣ ва муҳокима мекунад. Дар сурати мавҷуд будани тавсияҳои аудити беруна раёсати ТҚМ иҷроиши онҳоро оғоз намуда, маълумоти дахлдорро ба Кумитаи аудит пешниҳод менамояд. Дар асоси натиҷаҳои баррасии ҳисоботи аудити дохилӣ ва	Қарори раёсати ТҚМ	-

			беруна, пайнавишти / қарори раёсати ТҚМ тартиб дода мешавад.		
3.21	Раёсати ТҚМ сиёсати (тартиби) ҷалби аудити берунаро таҳия мекунад, ки аз ҷумла тафсири зеринро фаро мегирад: - номгӯи критерияҳои интихоби аудитори берунаи ТҚМ; - шартҳо оид ба кирои аудитори беруна; - тартиб ва шартҳои пардохти ҳаққи хизматрасониҳои ташкилоти аудиторӣ барои гузаронидани аудити ҳисоботи молиявӣ, инчунин барои хизматрасонии ғайриаудиторӣ ба ТҚМ ва ташкилотҳои зертобеи он.	Раёсати ТҚМ	Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ сиёсати (тартиби) ҷалби аудити берунаро барои баррасӣ ва таҳияи тавсия барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи аудит пешниҳод мекунад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи сиёсат/ тартиби ҷалби аудити беруна	-
3.22	Раёсати ТҚМ тартиберо, ки фаъолияти низоми иттилоотии идоракуниро муайян менамояд, таҳия мекунад, ки ба таври доимӣ ба Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод намудани маълумоти мукамал, саҳеҳ ва саривақтиро оид ба фаъолияти ТҚМ ва ташкилотҳои зертобеи он, бо мақсади он, ки Шӯрои нозирон вазифаҳои худро самаранок иҷро намояд, таъмин менамояд. Тартибе, ки фаъолияти низоми иттилоотии идоракуниро муайян менамояд, критерияҳо, ҳайат, басомад ва шакли таҳия ва пешниҳоди маълумоти идоракунӣ оид ба фаъолияти ТҚМ ва сохторҳои зертобеи	Раёсати ТҚМ	Дар асоси натиҷаҳои таҳияи лоиҳа, раёсати ТҚМ лоиҳаи фаъолияти низоми иттилоотии идоракуниро ба Шӯрои нозирон пешниҳод менамояд.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи лоиҳа	-

	онро бо қайди шахсон, воҳидҳои сохторӣ, мақомоти ТҚМ, ки барои саривақт ва дар ҳаҷми пурра таҳия ва расонидани маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ вазифадоранд, дарбар мегирад. Шаклҳои ҳисоботи идорақунӣ маълумотро бо назардошти талаботи муайянкардаи бобҳои 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ва 15-и замимаи мазкури Дастурамал, аз ҷумла маълумоти зеринро дарбар мегиранд: - оид ба нишондиҳандаҳои асосии самаранокии фаъолияти ТҚМ; - оид ба натиҷаҳои стресс-тестинг ва дигар воситаҳои баҳогузорӣ ва ошкоркунии алоқамандии байниҳамдигари хавфҳои бонкӣ; - оид ба баҳогузориҳои таъсири хавфҳо ба вазъи молиявии ТҚМ, аз ҷумла нисбат ба баҳогузориҳои тағйирот дар даромаду хароҷоти ТҚМ, баҳогузориҳои ҳаҷм ва кифоятии сармояи худӣ, барои ошқори омилҳо ва сабабҳои ба вучуд омадани тағйирот ва ба нишондиҳандаҳои асосии самаранокии фаъолият таъсиррасонанда.				
3.23	Раёсати ТҚМ саривақт ба мақоми ваколатдор пешниҳод шудани ҳисоботи саҳеҳу мукамалро таъмин менамояд.	Раёсати ТҚМ	Раёсати ТҚМ пешниҳоди саривақт ва саҳеҳу мукаммали ҳисоботи молиявиро ба мақоми ваколатдор таҳти назорат мегирад.	Қарори раёсати ТҚМ бо замимаи маълумот	На камтар аз 1 маротиба а дар

			Дар асоси натиҷаҳои назорат, дар мавриди зарурат чораҳои ислохотӣ ё ҷазодихиро меандешад. Дар асоси натиҷаҳо раёсати ТҚМ маълумоти дахлдорро таҳия намуда, барои баррасӣ ва таҳияи тавсияҳо барои Шӯрои нозирони ТҚМ, ба Кумитаи аудит пешниҳод менамояд.		семоҳа
3.24	Раёсати ТҚМ ҳисоботи натиҷаҳои фаъолияти худро таҳия менамояд.	Раёсати ТҚМ	Раёсати ТҚМ пас аз таҳияи ҳисобот оид ба фаъолияти худ, онро барои баҳогузории фаъолияти раёсати ТҚМ ба Шӯрои нозирони ТҚМ пешниҳод менамояд, ки он ба масъалаҳои зерин ҷавобгар мебошад (лекин бо онҳо маҳдуд намешавад): оид ба ноил гаштани ТҚМ ба мақсадҳои муқарраршудаи стратегии ТҚМ, дар сурати мавҷуд будани монеа сабабҳои он қайд карда мешавад; оид ба баҳогузории вазъи дохилӣ ва берунаи фаъолияти ТҚМ ва ташкилотҳои зериназорати он ва тағйиротҳо дар онҳо; оид ба мутобиқати фаъолияти ТҚМ ба стратегия ва сиёсатҳои тасдиқнамудаи Шӯрои	Қарори раёсати ТҚМ бо замиаи ҳисобот	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

		нозирони ТҚМ; оид ба сатҳи устувории/ лапишҳои даромаднокии ТҚМ; оид ба даромаднокии ТҚМ, дар қисмате, ки даромаднокии ТҚМ натичаи амалигардони стратегияи ТҚМ ба ҳисоб меравад ё натичаи амалиётҳои ТҚМ, ки даромаднокии кӯтоҳмуҳлатро зиёд намуда, лекин хавфҳоро дар давраи дарозмуҳлат ба вучуд меорад; раёсати ТҚМ бояд оид ба ҳолати низомии назорати дохилӣ дар қисмате, ки қобилияти муайякунии саривақтии амалиётҳои нодуруст, нопурра ва беиҷозат, мавҷудияти камбудихо дар фаъолияти таъмини беҳатари дороиҳо, хатоиҳо ҳангоми таҳияи ҳисоботҳои молиявӣ, риоя накардани ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, роҳ надодан ба бархӯрди манфиатҳо ва суиистифодаи дохилӣ ва қалобӣ, суиистифода дар муносибатҳои сохторҳои вобаста, сари вақт ошкор намояд; аз ҷониби раёсати ТҚМ оид ба самаранокии идоракунии	
--	--	--	--

		хавфҳое, ки ба ТҚМ хос мебошанд; оид ба ҳолати кифоятии моделҳои дохилӣ ва низомҳои иттилоотӣ барои идоракунии ТҚМ ва хавфҳои он, қобилияти самаранок муайянкунии онҳо, андозагирӣ, баҳогузорӣ ва идоракунии хавфҳо, ки ба ТҚМ хос мебошад ва дар ҳолати зарурӣ бо нишон додани эҳтиёҷот ва муқаммалгардонии онҳо; оид ба баҳогузори кифоятии сармояи ТҚМ барои нигоҳ доштани профили хавфҳои худ ва стратегия; оид ба ҳолатҳои ҳисоботҳои молиявӣ дар самти дар он пурра, дақиқ ва саҳеҳ инъикос намудани вазияти молиявии ТҚМ; оид ба назорат ва мониторинги ҳисоботи молиявие, ки ба мақоми ваколатдор саривақт, саҳеҳ ва пурра пешниҳод мегардад; оид ба мутобиқати натиҷаҳои фаъолият ва профили хавфҳои ҷорӣ ба пазириши хавфҳои ТҚМ, ки дар стратегияи ТҚМ муқаррар шудааст;	
--	--	---	--

			оид ба саривақт ва бо пуррагӣ бартарф намудани хатоиҳо ва камбудии аз ҷониби раёсати ТҚМ, ки аз ҷониби сохтори комплаенс-назорат, назорати дохилӣ, аудити берунӣ ва дохилӣ ва мақоми ваколатдор ошкор гардидааст; оид ба иҷро намудани раёсати ТҚМ тавсияҳои сохтори комплаенс-назорат, аудити дохилӣ, аз ҷумла аудити беруна ва мақоми ваколатдор.		
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлати татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
4. Хусусиятҳои идоракунии хавфи қарзӣ					
4.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфи қарзиро, ки он ба вазъи ҷории бозор, дурнамо, ҳаҷм, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ буда, ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати самараноки хавфи қарзии ТҚМ-ро бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ бо мақсади таъмини кифоятии сармояи худии ТҚМ барои рӯйпӯш намудани он таъмин менамояд. Ҳадди ақал, низоми идоракунии	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, воҳиди сохтории идоракунии хавфҳо	Дар мавриди ташкил намудани низоми идоракунии хавфи қарзӣ, ТҚМ вазъи ҷории бозорро таҳлил намуда, бо назардошти стратегия ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро, таҳия мекунад, ки онҳо ҷузъҳои низоми идоракунии хавфи қарзиро дарбар мегиранд.	-	-

	хавфи қарзӣ инҳоро дарбар мегирад: 1) сиёсати қарзӣ; 2) стандартҳо ва тартиботи қабули қарор оид ба додани қарзҳо; 3) маъмурикунонии қарзҳо; 4) мониторинги қарзҳо; 5) идоракунии қарзҳои мушкилситон; 6) низоми иттилооти идоракунии; 7) назорати дохилӣ; 8) баҳогузориҳои самаранокии низоми идоракунии хавфи қарзӣ аз тарафи сохтори аудити дохилӣ.				
4.1.1	ТҚМ сиёсати қарзиро таҳия менамояд, ки он мафҳумҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) мақсадҳои фаъолияти қарзии ТҚМ, ки нигоҳ доштани сифати муносиби сандуқи қарзиро бо назардошти захираҳо ва сармоияи дастрасбуда таъмин менамояд; 2) самти фаъолияти қарзии ТҚМ, аз ҷумла намуди маҳсулот ва хизматрасониҳои бо қарздиҳӣ алоқаманд, ки ТҚМ мақсади пешниҳод намудани онҳоро дорад, бо асбӯре, ки қарз дода мешавад, ҳаҷми ниҳой, арзиш, баргардонидан, муҳлати қарздиҳӣ ва нишондиҳандаҳои баҳогузориҳои иқтисодии пардохтпазирии қарзгирандагон (контрагентҳо) бо назардошти хусусиятҳои хоси маҳсулот, хизматрасонӣ, шакл ва	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи сиёсати қарзӣ ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, вале бо онҳо маҳдуд намешавад: - стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолият, ки ТҚМ-ро ба хавфи қарзӣ гирифтор мекунад; - хавфпазирии ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва мураккабии фаъолияти ТҚМ; - сатҳи осебпазирии ТҚМ ба хавфи қарзӣ ва баҳодиҳии таъсири он ба вазъи молиявии ТҚМ; - натиҷаҳои баҳогузориҳои хавф, аз ҷумла натиҷаҳои, ки ба воситаи гузаронидани таҳлили ҳассосият ва стресс-тестинг ба даст омадаанд; - самаранокии усулҳои дар гузашта истифодашудаи идоракунии хавфи қарзӣ аз тарафи ТҚМ; - интизориҳо аз ҳаргуна	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

мақсади қарздиҳӣ; 3) хавфпазирӣ барои хавфи қарзӣ, аз ҷумла ҳаҷм ва намуди хавф; 4) низом ва тартиби қабули қарор нисбати фаъолияти бо гузаронидани амалиётҳои қарздиҳӣ ва идоракунии хавфҳои қарзӣ алоқаманд, ки аз ҷумла муайян намудани шахсони масъули (мақомот, воҳиди сохторӣ) ТҚМ, дараҷаи масъулият ва ҳисоботдиҳии онҳоро дарбар мегирад; 5) иштирокдорони раванди қарздиҳӣ ва тартиби ҳамкорӣ байни онҳо, аз ҷумла талабот оид ба мубодилаи иттилоот, инчунин талабот нисбати сифатҳои тахассусии кормандоне, ки вазифаҳои қарзиро иҷро менамоянд; 6) стандарт ва тартиботи қабули қарор оид ба додани қарзҳо, аз ҷумла аломат, тартиб ва расмиёти баррасӣ, тасдиқ ва ба ҳисоб гирифтани қарзҳо, аз ҷумла дар доираи додани қарз ба шахсони бо ТҚМ муносибати махсусдошта, ҳудудҳои қарздиҳӣ бо мақсади маҳдуд кардани хавфи таҷаммуи хавфи қарзӣ, расмиёт оид ба таъмини гарав; 7) расмиёт ва тартиби таҳия, мувофиқа ва тасдиқи шартномаҳои бо додани қарз алоқаманд, аз ҷумла тартиби ворид намудани тағйиру иловаҳо ба онҳо, аз ҷумла нисбати қарзҳое, ки аз панҷ ва зиёда фоизи сармояи ҳудуди ТҚМ зиёд мебошанд		тағйироти имконпазири ташкилии дохилӣ ва(ё) тағйироти берунаи шароити бозор; - қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.		
---	--	--	--	--

	ва қарзхое, ки ба шахсони алоқаманди ТҚМ дода мешаванд; 8) усулҳои идоракунии хавфи қарзӣ, аз ҷумла воситаҳои таъмини пардохти қарзҳо, инчунин расмиёти назорати истифодаи онҳо; 9) усули муайянсозии қобили истифода будани усулҳои идоракунии хавфи қарзӣ. Бо мақсади муайянсозии қобили истифода будани ин ё он усули назорат, ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат мегирад: - дониш ва таҷрибаи худ дар доираи истифодаи усул; - самарабахшӣ аз ҷиҳати иқтисодӣ; нави қарзгиранда/ контрагентҳо ва вазъи молиявии қарзгиранда/ контрагентҳо; - мураккабӣ ва сатҳи хавф, ки барои ин ё он намуди қарздиҳӣ хос мебошад; 10) тартиб ва расмиёти маъмурикунонӣ ва мониторинги қарз; 11) тартиби гузаронидани стресс-тестинги хавфи қарзӣ, аз ҷумла усули стресс-тестинг; 12) талабот нисбати нархгузoron (дохилӣ, беруна); 13) расмиёти идоракунии қарзҳои мушкиситон.				
4.1.2.	ТҚМ фаъолияти қарзиро тибқи стандартҳо ва расмиёти қабули қарорҳои қарздиҳӣ амалӣ мегардонад, ки инҳоро дарбар гирифта, вале бо онҳо маҳдуд намешаванд: 1) шартҳои додани қарз ба шахсони	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

воқеъ ва ҳуқуқӣ (аз ҷумла ба шахсони алоқаманди ТҚМ ва ба кормандони ТҚМ) аз рӯи ҳар намуди қарз, аз ҷумла талабот нисбати қарзгирони/контрагентҳои эҳтимолӣ; 2) талабот нисбати маълумоти қарзгир / контрагент, аз ҷумла маълумоти молиявӣ, ки барои қабули қарор оид ба додани қарз зарур мебошад; 3) методологияи додани қарзҳои корпоративӣ, ки таҳлили соҳаи қарздиҳӣ, таърихи қарзии қарзгир, инчунин низоми баҳогузорино (рейтингро) дар асоси омилҳои миқдорӣ ва сифатӣ пешбинӣ намуда, барои баҳогузориҳои муфассали сифати қарзҳо имкон медиҳад; 4) методологияи скоринги қарз дар асоси хусусиятҳои миқдорӣ ва сифатӣ ва тартиби истифодаи он; 5) муқаррар намудани дараҷаи ҷоиҳои рейтинги ҳадди ақал, ки додани қарзро рухсат медиҳад; 6) тартиб ва расмиёти ҷонибдорӣ, тасдиқ, таҳлил ва мониторинги канорачӯӣ аз сиёсат, стандартҳо, усулҳо ва меъёрҳои қарзӣ; 7) муқаррар намудани ҳудудҳои қарз ва меъёрҳои мукофотонӣ аз рӯи қарзҳо бо назардошти рейтинг ва(ё) баҳогузориҳои скорингии қарзгиргон. Ҳудудҳои қарздиҳӣ, аз ҷумла нисбат ба қарзҳои бетаъминот аз рӯи асъор, кишварҳо, соҳа, гурӯҳи қарзгиргон				
---	--	--	--	--

	(контрагентон) (ташкilotҳои молиявӣ, қарзҳои корпоративӣ, чакана), маҳсулот, гурӯҳҳои қарзгирони алоқаманд ва қарзгирӣ алоҳида муқаррар карда мешаванд; 8) тартиб ва расмиёти баррасӣ, тасдиқи аризаҳо барои қарз, қабули қарор оид ба додани (рад кардани) қарз, аз ҷумла нисбати қарзҳо ба гурӯҳи қарзгирони алоқаманд; 9) расмиёт барои таъминоти гарав, ки инҳоро муайян менамояд: 1) намудҳои гарав ва критерияҳои ҷоиш будани онҳо; 2) талабот нисбати сохтори гарав; 3) ҳудудҳои оид ба намудҳои гарав; 4) ҳиссаи гарави зудфурӯш дар сохтори умумии таъминот, меъёре, ки таносуби маблағи қарзро ба арзиши гарав муайян мекунад; 5) расмиёти таъмини эътибори ҳуқуқии таъминоти гарав; 6) усулҳои баҳогузориҳои фаврии кифоятии таъминоти гарав бо назардошти тағйироти нишондиҳандаҳои фаъолияти истеҳсолии қарзгир, ҳифзи таъминот, аз ҷумла осебпазирии он ба ҳолатҳои фавқулода (форс – мажор).				
4.1.3	ТҚМ маъмурикунонии қарзҳоро мувофиқи тартиб ва расмиёти маъмурикунонии қарзҳо амалӣ мекунад, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: 1) расмиёти санҷиши мутобикати	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	хуччатҳои қарзии пешниҳодшуда ба шартҳои додани қарзҳо; 2) расмиёти санҷиши мутобиқати шартномаҳои қарзии басташуда ба шартҳои қарори додани қарз; 3) таҳия ва пешбурди парвандаи қарзӣ; 4) расмиёти баҳисобгирии қарзҳо; 5) расмиёти навсозии (актуализатсияи) маълумот дар бораи қарзгиргон / контрагентон, бо мақсади идоракунии хавфи қарзӣ.				
4.1.4	ТҚМ мониторинги қарзиро тибқи тартиб ва расмиёти мониторинги қарзҳо амалӣ менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: 1) тартиб ва расмиёти ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи қарзӣ; 2) усули ҳисобкунии захираҳо, ки дар он нишонаҳои беқурбшавии арзиши қарзҳо бо назардошти талаботи мақоми ваколатдор ва МБҲМ дарҷ гардида, ҳисоби асоснок ва дурусти захираҳоро таъмин менамояд; 3) тартиб ва расмиёти таснифоти қарзҳо; 4) давра ба давра аз нав дида баромадани рейтингҳои қарзгиргон / контрагентон / эмитентҳо дар асоси омилҳои миқдорӣ ва сифатӣ, ки барои баҳогузории муфассали сифати қарзҳо, таснифоти асоснок ва ташкили захираҳо имкон медиҳанд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, расмиёти ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ хуччатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Хуччатҳои дохилии ТҚМ	-

4.1.4.1	ТҚМ барои муайян намудани сарчашмаҳои таҳдиди эҳтимолии хавфи қарзӣ ва баҳогузориҳои зарари имконпазир дар натиҷаи баамалбарории ҳолатҳои стрессӣ давра ба давра стресс-тест мегузаронад. Стресс-тестинг аз тарафи ТҚМ бо истифодаи усулҳои зерин гузаронида шуда (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - таҳлили сценариявӣ; - таҳлили ҳассосият. Дар мавриди гузаронидани стресс-тестинг ТҚМ сценарияҳои зерини стресс-тестингро истифода бурда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - сценарияҳои умумииқтисодӣ, ки дар асоси баҳогузориҳои таъсири коҳиши вазъии иқтисодии мамлакат, аз ҷумла коҳиши афзоиши иқтисодӣ дар маҷмӯъ ва дар алоҳидагӣ дар бахшҳои мушаххаси иқтисод анҷом дода мешавад . Стресс-тестинг тибқи сценарияҳои умумииқтисодӣ на камтар аз як маротиба дар як сол гузаронида мешавад; - сценарияҳои барои фаъолияти гиҷоратии ТҚМ хос, ки аз баҳогузориҳои таъсири омилҳои стресси маҳаллӣ, аз ҷумла омилҳои бо хусусияти фаъолияти қарзии ТҚМ ва сохтори сандуқи қарзии он алоқаманд асос мегиранд. Стресс-тестинг аз рӯи	Шӯрои назорати ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Таҳлили сценариявӣ имкон медиҳад, ки таъсири ҳамзамони чанд омилҳои хавф ба фаъолияти ТҚМ дар ҳолати ба амал омадани ҳодисаҳои фавқулода, лекин эҳтимолий, баҳо дода шавад. Таҳлили ҳассосият таъсири бевоситаи тағйироти омилҳои хавфи номбаршударо ба сандуқи қарзии ТҚМ баҳогузорӣ менамояд. Дар мавриди гузаронидани стресс-тестинг, баҳогузориҳои таъсири сценарияҳои стрессӣ ба тамоми самтҳои фаъолияти қарзии ТҚМ бо мақсади ошкор намудани ҳаҷми ниҳоии зарари имконпазирӣ сандуқи қарзӣ таъмин карда мешавад. Тахминҳое, ки дар доираи таҳияи стресс-тестинг истифода мешаванд, аз тарафи ТҚМ мустақилона, аз ҷумла дар асоси таҳлили ҳодисаҳои таърихӣ муайян карда мешаванд. Фосилаи вақти стресс-тестинг дар мавриди истифодаи усули таҳлили сценариявӣ на камтар аз як солро ташкил дода, дар мавриди истифодаи усули таҳлили ҳассосият, муддати то як солро дарбар мегирад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
---------	--	--	---	------------------------------	---

	сенария ки барои фаъолияти гиҷоратии ТҚМ хос мебошад, на камтар аз ду маротиба дар як сол гузаронида мешавад.				
4.1.4.2	ТҚМ сенарияҳои стресс-тестинги хавфи қарзиро ба таври мунтазам бознигарӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ тағйироти вазъи умумииктисодӣ, бозорӣ ва профили хавфҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ менамояд. Натиҷаи баҳогузорӣ бо пешниҳодҳо, дар ҳолати зарурат оид ба тағйир додани сенарияҳои стресс-тестинг, ба раёсати ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо барои баррасӣ ва ба Шӯрои нозирон барои тасдиқ пешниҳод карда мешаванд.	Пайнавишт / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
4.1.5	ТҚМ идоракунии қарзҳои мушкиситонро тибқи тартиб ва расмиёти идоракунии қарзҳои мушкиситон амалӣ менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: 1) муайян намудани аломатҳои қарзҳои мушкиситон ва қарзгиргони вазъи молиявиашон ғайриқаноатбахш; 2) расмиёт ва тартиби идоракунии қарзҳои мушкиситон, аз ҷумла вучуд доштани воҳиди сохтории махсус ва низоми пешогаҳӣ дар бораи қарзҳои мушкиситон; 3) раванди гузаронидани қарзҳои мушкиситон ба воҳиди махсуси ТҚМ ва/ё ташкилотҳои беруна, ки бо қарзҳои мушкиситон кор мебаранд;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	4) тартиби барқароркунии захираҳо; 5) тартиби пайгирии давра ба давраи (на камтар аз 1 маротиба дар се моҳ) нишондиҳандаҳои фаъолияти истеҳсоли ва молиявии қарздороне, ки вазъи ғайриқаноатбахши молиявӣ доранд, ва дар ҳолати зарурат, бо ҷалби коршиносони мустақил ва(ё) аудитирони беруна, ба истиснои қарздороне, ки нисбати онҳо муурофияи даъвои судӣ оғоз шудааст; 6) расмиёти таҷдиди сохтор, усулҳои рӯёнидани қарзҳои мушкилситон.				
4.1.6	ТҚМ вучуд доштани низоми ҳисоботи идоракуниро таъмин менамояд, ки муқаррар кардани тартиби муайянсозии инҳоро дарбар гирифта, вале бо онҳо маҳдуд намешавад: критерияҳо, таркиб ва миқдори ҳисоботҳо оид ба идоракунии хавфи қарзӣ, ки ба истифодабарандагони гуногун пешниҳод мегарданд, шахсони (воҳидҳои) масъули ТҚМ оид ба таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
4.1.6.1	ТҚМ шакли қолабии ҳисоботҳои идоракуниро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: 1) оид ба сандуқи қарзӣ ва сифати он, ки аз ҷумла аз рӯи маҳсулот, бахшҳо, асдор, резидентӣ ва динамикаи тағйироти онҳо пешниҳод мешавад;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи талаботи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ташкилоти қарзӣ, Кумитаи	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар се моҳа

2) оид ба ҳаҷми қарзҳои дар давоми давра додасуда бо назардошти намудҳо ва самтҳои қарздиҳӣ; 3) оид ба қарзҳои батаъхирафтода; 4) оид ба ҳаҷми (дараҷаи) дучоршавӣ ба хавфи қарзӣ, аз ҷумла бо назардошти баҳогузори наздикшавии осебпазирии маҷмӯи меъёрҳое, ки ТҚМ барои намудҳои гуногуни қарз муқаррар кардааст (равиши пешазмеърӣ); 5) оид ба дучоршавӣ ба хавфи қарзӣ нисбати гурӯҳи қарздорони алоқаманд ва динамикаи тағйироти он; 6) оид ба баҳогузори рафтори маҳсулотҳои қарзӣ ва сандуқи қарзӣ, аз ҷумла даромаднокии онҳо; 7) оид ба сифати қарзҳое, ки аз ғоизи барои сармояи худӣ муқарраркардаи Оинномаи ТҚМ зиёд мебошанд ва дар бораи динамикаи тағйироти он; 8) оид ба профили демографии қарзгирон нисбат ба қарзҳои	идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ дар шакли пурра, мувофиқи талаботи моддаи мазкур муайян менамояд. Муҳлати пешниҳоди маълумот оид ба натиҷаҳои стресс-тестинги хавфи қарзӣ ба Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ аз тарафи ТҚМ мустақилона бо назардошти талабот ба даврияти гузаронидани стресс-тестинги хавфи қарзӣ муайян карда мешавад.	Маълумот ба раёсати ТҚМ Маълумот ба воҳиде, ки	На камтар аз 1 маротиба дар як моҳ, ба истиснои маълумоте, ки дар зербандҳои 6), 8)-уми банди мазкур ишора шудааст ва на камтар аз 1 маротиба дар семоҳа пешниҳод мешавад.
---	--	--	---

истеъмолий, сатҳи даромадҳо;
 9) оид ба рейтинги дохилии қарзгирон (контрагентон) ва динамикаи тағйироти онҳо, оид ба мониторинги сифати қарзҳо дар асоси рейтинги қарзгиргон (шарикон) ва даврияти он;
 10) оид ба намуд, арзиш ва сатҳи боғарав таъмин шудани қарзҳо;
 11) оид ба ҳаҷми захираҳо ва баҳогузори сатҳи кифоятии онҳо;
 12) оид ба меъёрҳои мукофотонидан, аз ҷумла аз рӯи намуд ва аъёри қарздиҳӣ;
 13) дар бораи қарзҳои таҷдидшаванда ва мушкилситон;
 14) ҳисобот оид ба мониторинг ва назорати меъёрҳо;
 15) ҳисобот оид ба канорагирӣ аз сиёсат ва ҳудудҳо;
 16) оид ба натиҷаҳои стресс-тестинг;
 17) натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштан.

идоракунии
 ҳавфи
 қарзиро
 амалӣ
 менамояд.

На
 камтар аз
 1
 маротиба
 дар як
 моҳ, ба
 истиснои
 маълумот
 е, ки дар
 зербандҳ
 ои 6), 8)-
 уми
 банди
 мазкур
 ишора
 шудааст
 ва на
 камтар аз
 1
 маротиба
 дар
 се моҳа
 пешниҳ
 о
 мешавад

Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мӯҳлати татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
5. Хусусиятҳои идоракунии хавфи пардохтпазирӣ					
5.1.	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфи пардохтпазирӣ гаъмин менамояд, ки ба вазъи ҷорӣ бозор, стратегия, ҳаҷм ва сатҳи	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба	Дар мавриди ташкили низоми идоракунии хавфи пардохтпазирӣ, ТҚМ вазъи ҷорӣ бозорро таҳлил менамояд, стратегияро дида	-	-

	мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ буда, ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати самараноки хавфи пардохтпазирро бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ таъмин менамояд. Низоми идоракунии хавфи пардохтпазирӣ чузъҳои зеринро дарбар гирифта(вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ; 2) расмиёти ошкорнамоӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи пардохтпазирӣ; 3) вучуд доштани нақша барои ҳолатҳои фавқулода; 4) низоми иттилооти идоракунӣ; 5) назорати дохилӣ; 6) баҳогузориҳои самаранокии низоми идоракунии хавфи пардохтпазирӣ аз тарафи воҳиди аудити дохилӣ.	идоракунии хавфҳо	баромада, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро ба ҳисоб мегирад ва ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ-ро таҳия менамояд, ки чузъҳои низоми идоракунии хавфи пардохтпазирро дарбар мегиранд.		
5.1.1.	Бо назардошти талабот ба пардохтпазирӣ, ҳам дар шароити муқаррарӣ ва ҳам дар шароити стрессӣ, ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) мақсад, вазифа, принципҳои идоракунии хавфи пардохтпазирӣ; 2) пазириши хавфи пардохтпазирӣ; 3) маҳдуд кардани таҷаммуъ дар дороиҳо ва манбаъҳои маблағгузориҳои алоҳида (таъмини гуногунрангии	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи сиёсати идоракунии хавфи пардохтпазирӣ, ТҚМ маҷмӯи талабот барои пардохтпазирӣ, ҳам дар шароити муқаррарӣ ва ҳам дар шароити стрессро баҳогузори намуда, омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолият, ки боиси пайдоиши хавфи пардохтпазирӣ ТҚМ мешаванд;	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	сарчашмаҳои маблағгузорӣ); 4) муайян намудани сарчашмаҳои устувори ташкили фондҳо; 5) расмиёти / механизмҳои идоракунии ва мониторинги хавфи пардохтпазирии ТҚМ, бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ; 6) муайян намудани иштирокдорони раванди идоракунии хавфи пардохтпазирӣ, ваколат ва масъулияти онҳо бо дақиқ муайян намудани сохторҳои тобеият; 7) равишҳо барои ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи пардохтпазирӣ, аз ҷумла воситаҳо / индикаторҳо; 8) меъёрҳо барои назорати хавфи пардохтпазирӣ; 9) индикаторҳои пешогаҳӣ аз хавфи пардохтпазирӣ; 10) тартиби мубодилаи иттилоот байни иштирокдорони раванди идоракунии хавфи пардохтпазирӣ, аз ҷумла намуд, шаклҳои қолабӣ ва муҳлатҳои пешниҳоди маълумот.		- хавфпазирии ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти тичоратии ТҚМ; - сатҳи дучоршавии ТҚМ ба хавфи пардохтпазирӣ ва баҳогузориҳои таъсири он ба вазъи молиявии ТҚМ; - натиҷаи баҳогузориҳои хавф, ки аз ҷумла ба воситаи таҳлили ҳассосият ва стресс-тестинг дастрас шудааст; - самаранокии истифодаи пешинаи расмиёти идоракунии хавфи пардохтпазирӣ аз тарафи ТҚМ; - интизориҳои ҳар гуна тағйироти имконпазири ташкилии дохилӣ ва (ё) тағйироти берунаи шароити бозор; - қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.		
5.1.2	ТҚМ ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи пардохтпазирӣ бо истифодаи воситаҳои зерин амалӣ менамояд, вале бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) воситаҳо ва индикаторҳо барои таҳлили хавфи пардохтпазирӣ; 2) ҳудудҳои назорати хавфи пардохтпазирӣ; 3) индикаторҳои пешогаҳии хавфи	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	пардохтпазирӣ; 4) стресс-тестинг; 5) идоракунии пардохтпазирии асъорӣ; 6) гуногунрангии сарчашмаҳои таъсиси фондҳо (захира); 7) нигоҳдории захираи дороиҳои зудфурӯш; 8) идоракунии таъминоти гарав; 9) идоракунии хавфи пардохтпазирии дохили рӯз; 10) идоракунии хавфи пардохтпазирии дохили гурӯҳ.				
5.1.2.1	ТҚМ маҷмӯи воситаҳо ва индикаторҳоро барои гузаронидани таҳлили хавфи пардохтпазирӣ таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) таҳлили ГЭП, ки ҳам ба муҳлатҳои шартномавӣ, ки то санаи пардохт мондаанд ва ҳам ба гардиши банақшагирифташудаи воситаҳои пулӣ асос ёфтааст; 2) пешгӯии гардиши ояндаи воситаҳои пулӣ ва ошкор намудани фосилаи имконпазири таъсиси фондҳо дар ҳолатҳои оддӣ ва ҳолатҳои стресс дар давраҳои гуногуни вақт (ҳадди ақал барои моҳи оянда); 3) баҳогузории имкониятҳои ҷалби маблағҳо барои таъсиси фондҳо (захираҳо), инчунин баҳогузории осебпазирӣ ва сатҳи таҷаммӯи сарчашмаҳои асосии захирасозӣ; 4) баҳогузории хавфи эҳтимолии	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи восита ва индикаторҳо ТҚМ инҳоро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - мувофиқат ба сохтор, сатҳи мураккабии фаъолияти тичоратӣ ва профили хавфҳои ТҚМ; - фаро гирифтани ҳама намуди дороиҳо, уҳдадориҳо, мавқеъҳои ғайритавазунӣ; - таъмини идоракунии самараноки пардохтпазирӣ, аз ҷумла пардохтпазирии ҳаррӯза ва фосилаи сохтории пардохтпазирии ТҚМ бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ, аз ҷумла дар шароитҳои стресс.	Ҳуҷҷатҳои дохилӣ	-

	пардохтпазирӣ, ки ба сохтори тавозун ва самтҳои фаъолияти тижоратии ТҚМ хос мебошад, аз ҷумла хавфе, ки дар давраи нисбатан дарозмуҳлат пайдо мешавад; 5) ошкоркунии осебпазирии ТҚМ ба тағйироти қурби асъори хориҷӣ ва осебпазирии таҷаммӯи сарчашмаҳои асосии таъсиси фонд (захира) бо асъори хориҷӣ; 6) маълумот оид ба сохтор ва сифати сарчашмаҳои таъсиси фонд (захира) ва сатҳи таҷаммӯи сарчашмаҳои ташкили фонд (захира) нисбати контрагентони асосӣ, аз ҷумла сарчашмаҳои чакана ва яклухти ташкили фонд (захира); 7) маълумот оид ба ҳаҷм, сохтор ва хусусияти захираҳои пардохтпазирӣ, ки барои баҳогузориҳои иқтидори имконпазири ба даст овардани пардохтпазирӣ тавассути фурӯш ё таъмин намудани ҷалби маблағ дар муҳлатҳои кӯтоҳ ва / ё дар шароити стресс мусоидат менамоянд; 8) индикаторҳои дигари баҳогузорӣ, ки ба ТҚМ барои ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати саривақтии хавфи пардохтпазирӣ имкон медиҳанд.				
5.1.2.2	ТҚМ ҳудудҳои назорати хавфи пардохтпазирии ТҚМ-ро, аз ҷумла бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ, ҳам дар сатҳи ТҚМ ва ҳам тибқи самтҳои алоҳидаи фаъолияти	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди муқаррар намудани ҳудудҳо, ТҚМ мувофиқати онҳоро ба фаъолияти ТҚМ ва амалиётҳои он, инчунин мувофиқати онҳоро ба пазириши хавфи пардохтпазирӣ	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	тиҷоратӣ ва воҳидҳои сохтори ТҚМ муқаррар менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - ҳудудҳои барои ГЭП бо назардошти муҳлатҳои гуногуни вақт (на камтар аз як моҳ); - ҳудудҳои барои намудҳои асбоб. Ҳудудҳои аз тарафи ТҚМ дар он сатҳ муқаррар карда мешаванд, ки ба таъмини бефосилагии фаъолияти ТҚМ, аз ҷумла дар ҳолатҳои стресс, имкон медиҳанд. ТҚМ узви гурӯҳи буда, ҳудудҳои дохилии хавфи пардохтпазирии дохилии гурӯҳро бо мақсади маҳдуд намудани вобастагии таъсиси фонд (захиракуни) аз аъзои дигари гурӯҳ, аз ҷумла бо назардошти асбобҳои гуногун, муқаррар менамояд.		таъмин менамояд.		
5.1.2.3	ТҚМ индикаторҳои дохилии ва бозори пешоғаҳои хавфи пардохтпазиро таҳия менамояд. 1. Индикаторҳои дохилии инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: - муайян намудани ноустувории сарчашмаҳои барои ташкили фонд; - афзоиши зудии дороиҳо, махсусан дороиҳои, ки аз ҳисоби уҳдадориҳои ғайримолан ноустувор маблағгузори мешаванд; - афзоиши таҷаммуъ дар дороиҳо ва уҳдадориҳои алоҳида; - афзоиши ГЭП аз рӯи пули миллӣ ва	Шӯрои нозирони ТҚМ, Қумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи индикаторҳои пешоғаӣ, ТҚМ нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва сифатиро истифода мебарад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

асъори хориҷӣ; - афзоиши хароҷотҳои бо дар сатҳи ҷои нигоҳ доштани пардохтпазирӣ алоқаманд, ба истиснои хароҷотҳое, ки аз ҳисоби афзоиши меъёри ҶОИ ба амал омадаанд; - тағйироти ҳаракати воситаҳои пулӣ ё мавқеи сохтории пардохтпазирӣ, ки далели афзоиши ГЭП-и манфӣ, махсусан дар марҳилаҳои кӯтоҳмуддат, мебошад; - коҳиши муҳлати миёнавазни пардохти уҳдадорӣҳо; - наздикшавӣ ба нишондиҳандаҳои ҳатарноки ҳудудҳои дохилии ТҚМ ё меъёрҳои мақбул, ки аз тарафи мақоми ваколатдор муқаррар шудаанд (равиши пеш аз меъёр); - тамоюли манфӣ ё хавфи барзиёд, ба монанди афзоиши қарзҳои ғайрифаъл, зарарҳои бо намудҳои муайяни фаъолияти тижоратӣ ё намуди фаъолияти бонкӣ алоқаманд; - коҳиши даромадҳо, паст рафтани сифати доройҳо ва вазъи молиявии ТҚМ; - индикаторҳое, ки аз эҳтимолияти пайдоиши хавфҳои огоҳӣ медиҳанд ва пардохтпазирӣ иловагиро дар мавқеъҳои ғайритавазунӣ талаб мекунанд; 2. Индикаторҳои бозорӣ инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: - маълумоти, аз ҷумла дар воситаҳои				
---	--	--	--	--

	ахбори омма, бо ТҚМ ё кормандони ТҚМ алоқаманд, ки ба ТҚМ ва нуфузу эътибори он таъсири манфӣ мерасонад; - афзоиши арзиши ташкили фонди (захиракунии) яклухт ё чакана; - коҳиш ёфтани рейтинги қарзӣ; - коҳиши арзиши саҳмияҳо; - афзоиши талаботи контрагентон нисбати пешниҳод намудани таъминоти иловагӣ ва /ё дасткашидани онҳо аз амалиётҳои нави бетаъминот ва аз тамдиди муҳлат; - коҳиши дастрасии хатҳои қарзӣ аз бонкҳои муросилотӣ; - афзоиши ҳолатҳои бозхонди амонатҳои чакана; - мушкilot дар самти ҷалби маблағгузориҳои дарозмуддат ва/ё ҷойгир намудани коғазҳои қиматноки қарзии ТҚМ.				
5.1.2.4	ТҚМ давра ба давра (на камтар аз 1 маротиба дар 1 сол) бо мақсади муайян намудани сатҳи зарурии пардохтпазирӣ дар давраи стрессӣ аз рӯи ҳар як намуди сценария стресс-тестинг мегузаронад, ки ба иҷрои амалҳои зерин мусоидат менамояд: - ошкор намудани сарчашмаҳои таҳдиди эҳтимолии хавфи пардохтпазирӣ; - баҳогузориҳои он, ки дучоршавии ҷорӣ ба хавфи пардохтпазирӣ нисбат ба хавфпазирии муқаррашуда барои хавфи пардохтпазирӣ мувофиқ	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ чунин стресс-тестинг мегузаронад, ки сохтор ва басомади он ба ҳаҷм, мураккабии фаъолияти тижорати ТҚМ ва сатҳи гирифториҳои он ба хавфи пардохтпазирӣ ва инчунин ба нақши/аҳамияти ТҚМ дар низоми молиявӣ мувофиқ мебошад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	мемонад; - таҳлили ҳама гуна таъсири имконпазири стрессҳои ояндаи пардохтпазирӣ ба ҳаракати воситаҳои пулӣ, сатҳи пардохтпазирӣ ва даромадноки, суботи молиявии ТҚМ. ТҚМ стресс-тестингро ҳам алоҳида нисбати ҳар як намуди асъор ва ҳам дар маҷмӯъ нисбати ҳама намудҳои асъор, ки ТҚМ дорои мавқеҳои назаррас мебошад, гузаронида, таъсири мутақобили хавфи пардохтпазирӣро бо дигар намуди хавфҳои хоси фаъолияти ТҚМ ба инобат мегирад.				
5.1.2.4.1	ТҚМ сценарияҳои стресс-тестингро таҳия менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад), ки: - сценарияҳои барои ТҚМ махсус ва сценарияҳои умумибозориҳо ҳам дар алоҳидагӣ ва ҳам дар шакли омехта дарбар мегиранд; - марҳилаҳои кӯтоҳмуддат ва нисбатан даромуддати стрессҳои пардохтпазирӣро дарбар мегиранд; - дар асоси фарзҳои имконпазир, вале воқеӣ гузаронида мешаванд. Сценарияҳои стрессии барои ТҚМ махсус ҳолатҳои дарбар мегиранд, ки метавонанд дар мавриди дар ТҚМ вучуд доштани мушкilotи воқеӣ ва эҳтимоли, аз ҷумла мушкilotи бо инҳо алоқаманд ба амал оянд: - сифати дороиҳои ТҚМ; - қобилияти пардохти муштариёни	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Вобаста аз намуди сценария, ТҚМ якҷанд фарзияҳои баррасӣ менамояд, ки дар номгуи зерин оварда шудаанд: - хориҷ шудани маблағҳои чакана; - дастрас набудани сарчашмаҳои кафолатнок ва бетаъминоти маблағгузориҳои яклухт; - эҳтимолияти ҷорӣ намудани маржа ва талабот ба гарави иловагӣ; - эҳтимолияти тағйир додани муҳлатҳои маблағгузорӣ; - уҳдадориҳои шартӣ нисбати воситаҳо ва амалиётҳои ғайритавозунӣ, аз ҷумла хатҳои қарзӣ; - вучуд доштани хатҳои қарзии ба ТҚМ кушодашуда; - тағйироти ба нақша	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	(контрагентони) ТҚМ; - коҳиши назарраси рейтинги қарзии ТҚМ; - пайдоиши маълумоти манфӣ дар бораи ТҚМ, ки ба сатҳи боварӣ нисбати ТҚМ таъсир мерасонад. Сенарияҳои стресси умумибозорӣ ҳолатҳоеро дарбар мегиранд, ки метавонанд дар мавриди дар ТҚМ вучуд доштани мушкилоти воқеӣ ва эҳтимолӣ, аз ҷумла мушкилоти бо инҳо алоқаманд ба амал оянд: - маҳдуд шудани пардохтпазирӣ дар миқёси тамоми бозор бо коҳиши назарраси дастрасӣ ба маблағгузориҳои кафолатнок ва бегарав ва ҳамзамон бо паст рафтани пардохтпазирӣ дар бозорҳои алоҳидаи зуфурӯш; - муфлисшавии контрагент/он, аз ҷумла дар бозори байнибонкӣ; - пайдоиши эҳтимолии талабот ба тахфифҳои назаррас нисбати фуруши доройҳо ва/ё гузаронидани амалиёти РЕПО; - маҳдудшавии қобилияти мубодилавии асъор; - носозихҳои амалиётҳои низоми пардохт.		гирифташудаи ҳаҷми доройҳо. Стресс-сенарияҳои хоси ТҚМ барои баҳодиҳии рафтори ҳаракати воситаҳои пулӣ дар шароитҳои вазнини стрессӣ имкон медиҳанд, аз ҷумла: - афзоиши талаботи муштариён барои пеш аз муҳлат дархост намудани амонатҳои муҳлатнок; - аз байн рафтани имконияти таҷдиди пасандозҳои байнибонкӣ; - вучуд надоштани дастрасӣ ба маблағгузориҳои нави кафолатнок ва бетаъминот; - эҳтимолияти пайдо шудани зарурати бо тахфиф фурухтани қоғазҳои қимматноки зудфуруш.		
5.1.2.4.2	ТҚМ мунтазами сенарияҳои стресс-тестингро бознигарӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ тағйироти вазъи бозор, тағйироти хусусият ва андозаи фаъолияти ТҚМ, инчунин таҷрибаи воқеии мавҷудаи фаъолияти ТҚМ-ро дар ҳолатҳои стрессӣ баҳогузорӣ менамояд. Натиҷаҳои баҳогузорӣ ва агар	Пайнавишт / қарори Шӯрои нозирон	На камтар аз 1 маротиба дар як сол

			зарур бошад, бо пешниҳодҳо оид ба тағйир додани сценарияҳои стресс-тестинг барои баррасӣ ба раёсати ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо ва барои тасдиқ ба Шӯрои нозирони ТҚМ равона карда мешаванд.		
5.1.2.5	ТҚМ идоракунии пардохтпазирии аъсориро амалӣ менамояд ва меъёрҳои дохилӣ оид ба пардохтпазирии аъсориро бо назардошти омилҳои зерин муқаррар менамояд (бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) ҳаҷми уҳдадориҳо бо аъсори хориҷӣ, ки метавонанд барои маблағгузориҳои дороиҳо бо аъсори миллӣ ва/ё баръакс истифода бурда шавад; 2) қобилияти мубодилавӣ ва ноустувории қурби аъсори хориҷӣ, муҳлати дастрасӣ ба ташкили фонд (захиракунии) бо ин аъсор; 3) имконияти маҳдуд шудан ё пурра барҳам хӯрдани бозори аъсори СВОП барои ҷуфтҳои алоҳидаи аъсор дар ҳолати нокомии бозор; 4) шароит дар бозори аъсор, аз ҷумла амиқӣ ва пардохтпазирии бозор ва инчунин сатҳи меъёрҳои ғоизӣ; 5) қобилияти ТҚМ барои ҷалб намудани маблағҳо аз бозори аъсор ва мубодилаи нақдинашавандаи изофӣ аз як аъсор ба аъсори дигар; 6) фарқият дар рафтори	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Бо мақсади идоракунии пардохтпазирии аъсорӣ ТҚМ: - талаботи маҷмӯӣ ба пардохтпазирӣ бо аъсори хориҷиро ҳам дар ҳолатҳои муқаррарӣ ва ҳам дар ҳолатҳои стресс баҳогузори менамояд; - имконияти нигоҳ доштани мавқеи ГЭП-и аъсориро дар сатҳи барои ТҚМ ҷои назорат менамояд; - хавфи лаппишҳои ғавқулодаи манфии қурби аъсорро, ки метавонад ба афзоиши якбораи ғосилаҳои ҷории пардохтпазирӣ таъсир расонад ва самаранокии стратегияи хавфи амалиёти ҳаҷкунии аъсориро коҳиш диҳад, баҳогузори ва мониторинг менамояд; - имконияти мубодилаи аъсор ва дастрасӣ ба бозорҳои хориҷии аъсорро барои иваз намудани захираҳо аз як намуди аъсор ба намуди дигари он баҳогузори менамояд; - меъёрҳои дохилиро муқаррар намуда, самаранокии онҳоро бо	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	амонатгузорон ва қарзгиргоне, ки талабот ва уҳдадориҳо бо асъори хориҷӣ доранд, нисбат ба амонатгузорон ва қарзгиргоне, ки талабот ва уҳдадориҳо бо пули миллӣ доранд; 7) устувори амонатҳо бо асъори хориҷӣ дар ҳолатҳои стресс; 8) вучуд доштани захираҳо бо асъори хориҷӣ дар ҳолатҳои маҳдуд будани (вучуд надоштани) дастрасӣ ба захираҳо бо намудҳои алоҳидаи асъори хориҷӣ; 9) қобилияти иҷрои уҳдадориҳо бо асъори хориҷӣ аз тарафи қарзгиргон дар ҳолатҳои стрессӣ, аз ҷумла дар ҳолатҳои лаппиши манфии меъёрҳои фоиз ва қурби аъсор.		мақсади назорати маҷмӯи ГЭП дар марҳилаҳои гуногуни вақт аз рӯи ҳар як асъори хориҷӣ, вобаста аз аҳамиятнокии он дар сохтори тавозуни ТҚМ мунтазам бознигарӣ менамояд.		
5.1.2.6	ТҚМ гуногунрангии сарчашмаҳои ташкили фондҳои таъмин намуда, барои таҷаммуъ меъёрҳо бо назардошти омилҳои зерин муқаррар менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) муҳлат ва намуди дороиҳо бо назардошти маҳсулот, воситаҳо ва бозорҳо; 2) хусусияти эмитент, контрагент ё қарздиҳанда, аз ҷумла бахши иқтисод ва мавқеи ҷуғрофӣ; 3) аъори сарчашмаҳои ташкили фонд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Бо мақсади таъмини гуногунрангии сарчашмаҳои ташкили фонд, ТҚМ дар сиёсати худ маҷмӯи сарчашмаҳои устувори ташкили фондро барои дастгирии пардохтпазирӣ дар марҳилаҳои гуногуни вақт (аз ҷумла бо назардошти сатҳи ҷоиҳои дороиҳои зудфурӯш) муайян менамояд. Дар мавриди таъмини гуногунрангии сарчашмаҳои ташкили фонд, ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) профили муҳлатнокӣ ва ҳассосияти уҳдадориҳо ба тағйиротҳои гуногун;	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			2) дастрасии ТҚМ ба бозорҳои мувофиқ; 3) вучуд доштани муносибатҳои мусоид бо қарздеҳон; 4) имконияти тақвият бахшидани ҳузур дар бозорҳои маблағгузориҳои интихобшуда; 5) таносуби маблағгузориҳои кафолатнок ва бетаъминот; 6) сатҳи вобастагӣ аз як қарздеҳ ё гурӯҳи қарздеҳони алоқаманд, аз бозорҳо, воситаҳо ё маҳсулоти алоҳида, маблағгузориҳои дохили гурӯҳ; 7) мавқеи ҷуғрофии ҷойгиршавӣ, мансубияти қарздеҳон ба бахши алоҳидаи иқтисод; 8) асъори сарчашмаҳои маблағгузорӣ.		
5.1.2.7	ТҚМ вучуд доштани захираи зарурии пардохтпазиро таъмин менамояд, ки: - ба пазириши муқарраршудаи хавфи пардохтпазирӣ мувофиқ мебошад; - аз дороиҳои зудфурӯши баландсифати беиддао иборат мебошад, ки онҳоро дар муҳлати кӯтоҳтарин бе зарари назаррас ва тахфиф дар шароити гуногуни фаъолияти ТҚМ истифода бурдан мумкин аст; - барои таъмини саривақтии иҷрои ҳаррӯзаи уҳдадориҳои пардохт ва ҳисоббаробаркунии ТҚМ дар	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ воситаҳоеро, ки захираи дороиҳои зудфурӯшро таъмин менамоянд, бо назардошти хусусиятҳои зерин муайян менамояд (бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) беиддао будани дороиҳо; 2) сатҳи пасти дучорой ба хавфҳои қарзӣ ва бозорӣ; 3) сатҳи пасти таносуби тарафайн бо дороиҳои хавфнок; 4) ба осонӣ муайян намудани арзиш; 5) сатҳи ҳассосият ба шароити имконпазирӣ стресс. Дар мавриди ташкил намудани	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	ҳолатҳои стресс кифоя мебошад; - барои рӯйпӯш намудани норасоии пардохтпазирӣ, ки дар натиҷаи гузаронидани стресс-тестинг муайян мешавад, барои на камтар аз 30 рӯз кифоя мебошад.		захираи дорoiҳои зудфурӯш, ТҚМ фарзҳои зеринро ба инобат мегирад: - ҳаҷми фосилаҳо дар ҳаракати воситаҳои пулӣ; - имконпазирии ҳодисаҳои стресс; - арзиши дорoiҳои, ки метавонанд барои гарав аз тарафи ТҚМ дар шароитҳои стресс истифода шаванд (яъне андозаи ҳисобии пули нақд, ки ТҚМ метавонад дар ҳолати фурӯши дорoiҳо ё истифодаи он ҳамчун гарав ба даст орад)		
5.1.2.8	ТҚМ таъминоти гаравро ба воситаи расмиёте идора менамояд, ки инҳоро муайян мекунанд (вале бо он маҳдуд намешавад): - тартиби ошкор намудан ва баҳогузориҳои талаботи ТҚМ ба дорoiҳои, ки аз тарафи ТҚМ ба гарав гузошта шуда метавонанд, аз ҷумла дорoiҳои боиддао бо назардошти муҳлати озод намудани онҳо; - тартиби баҳогузориҳои ҷоиш будани ин ё он намуди дорoi барои истифода ҳамчун таъминоти гарав нисбат ба ҳар намуди қарздох ва бозорҳои маблағгузориҳои кафолатнок, аз ҷумла шахсони масъули (мақомот, зерсохторҳо) ТҚМ; - тартиби мониторинги таъминоти гарав бо назардошти эмитентҳо, мавқеи ҷуғрофӣ, асдор, аз ҷумла шахсони барои бурдани мониторинг	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Идоракунии таъминоти гарав ба сатҳи оғай аз ҳароҷоти имконпазирӣ истифодаи таъминоти гарав, ҳам дар ҳолатҳои муқаррарӣ ва ҳам дар ҳолатҳои стресс асос меёбад. ТҚМ вучуд доштани таъминоти гаравро барои қонеъ гардонидани талаботи банақшагирифташуда ва ғайриқонеъ ба пардохтпазирӣ дар марҳилаҳои гуногуни вақт (доҳили рӯз, кӯтоҳ- ва дарозмуддат) ба қадри кофӣ таъмин менамояд. Дар мавриди муайян намудани дорoiҳои, ки метавонанд ҳамчун гарав истифода бурда шаванд, ТҚМ инҳоро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - беиддао будани дорoiҳо; - дастрас будани дорoiҳо дар замони пайдо шудани талаботи	Ҳуҷҷатҳои доҳилии ТҚМ	-

	масъули (зерсохторҳо, мақомот) ТҚМ, бо мақсади баҳогузори он, ки дороиҳо дар ҳолати зарурӣ чӣ тавр зуд сафарбар карда мешаванд; - тартиби таъмини гуногунрангии сарчашмаҳои таъминоти гарав барои пешгирӣ намудани таҷаммуи зиёд дар қарздохон ва /ё бозорҳои алоҳида.		ногаҳонӣ ба маблағгузорӣ.		
5.1.2.9	ТҚМ хавфи пардохтпазирии дохили рӯзро ба воситаи расмиёте идора мекунад, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: - пайгирии мавқеи пардохтпазирии дохили рӯз бо назардошти гардиши банақшагирифташудаи воситаҳои пулӣ ва сарчашмаҳои пардохтпазирии дастрасбуда барои баҳогузори талаботи ҷалбкунии пардохтпазирии иловагии дохили рӯз ё маҳдудкунии хуруҷи пардохтпазирӣ; - идоракунии дороиҳои ТҚМ, ки метавонанд дар ҳолати пайдоиши зарурат барои маблағҳои қарзии рӯзона ҳамчун гарав истифода бурда шаванд; - нақшаи чораҳои ҷавобии ТҚМ дар ҳолати пайдоиши фосилаҳо дар қараёнҳои пардохтпазирии дохили рӯз, аз ҷумла чораҳо барои таъмини бефосилагии фаъолият.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ расмиёти дохилии идоракунии пардохтпазирии ҳаррӯзаро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
5.1.2.10	ТҚМ идоракунии хавфи пардохтпазирии дохили гурӯҳро ба воситаи расмиёте амалӣ менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад:	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Идоракунии хавфи пардохтпазирии дохили гурӯҳ бо мақсади таъмини огаҳӣ ва фаҳмиши таъсир ба мушкilotи пардохтпазирӣ, ки	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

равишҳо нисбати пардохтпазирии дохили гурӯҳ ва фарзҳои вобастагии дохили гурӯҳ бо мақсади пешгӯии гардиши воситаҳои пулӣ. Дар мавриди баҳогузориҳои талабот ба ташкили фонд, хусусан дар ҳолатҳои стресс, омилҳои зерин ба инобат гирифта мешаванд: - маблағгузориҳои аз тарафи иштирокдорони гурӯҳ пешниҳодшаванда; - монеаҳои ҳуқуқӣ, танзимӣ ва монеаҳои дигар, ки дастрасии ТҚМ-ро ба пардохтпазирӣ дар ҳолати зарурӣ аз ҳисоби иштирокдорони гурӯҳ маҳдуд мекунад; - муқаррар намудани ҳудудҳои нисбати хавфи пардохтпазирии дохили гурӯҳ бо мақсади коҳиши хавфи «сирояткунии» ТҚМ аз тарафи аъзои дигари гурӯҳ, хусусан дар ҳолатҳои бо мушкилоти пардохтпазирӣ дучор шудани онҳо; - муқаррар намудани ҳудудҳои барои ҳаракати пардохтпазирӣ дар дохили гурӯҳ; - муқаррар намудани ҳудудҳои нисбати хавфи пардохтпазирии дохили гурӯҳ бо аъзои хориҷӣ, ки қобилияти мубодилашавии онҳо, махсусан дар ҳолати стресс маълум нест; - муқаррар намудани ҳудудҳои нисбати маблағгузоя ба ташкилотҳои фаръӣ ва филиалҳои ТҚМ аз		иштирокдорони дигари гурӯҳ дучор шудаанд, амалӣ мешавад. ТҚМ расмӣ таҳия менамояд, ки тартиби идоракунии пардохтпазирии дохили гурӯҳро муайян менамояд.		
--	--	--	--	--

	сарчашмаҳои дигари дар дохили гурӯҳ вучуддошта; - механизмҳои дастгирии пардохтпазирии дохили аз тарафи аъзои гурӯҳ.				
5.1.3	ТҚМ вучуд доштани Нақшаи маблағгузориҳои ҳолатҳои фавқулодари таъмин менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - маҷмӯи расмиёту чорабиниҳое, ки ба имконияти андешидани чораҳои саривақтии ТҚМ дар ҳолатҳои стресси бо пардохтпазирӣ алоқаманд мусоидат менамоянд, аз ҷумла ҳолатҳои стресси дар натиҷаи гузаронидани стресс-тестинг муайяншаванда; - сарчашмаҳои имконпазири маблағгузорӣ ва ҳаҷми маблағҳое, ки метавонанд аз ин сарчашмаҳо ба даст оварда шаванд. Ҳаҷми маблағҳо, ки бояд ТҚМ аз сарчашмаҳои имконпазири маблағгузорӣ ба даст орад, метавонад дар ченаки муайян ҳам дар ифодаи мутлақ ва ҳам нисбӣ муқаррар карда шавад; - маҷмӯи чораҳои гуногуни дастгирӣ ва таъмини ТҚМ бо пардохтпазирӣ дар ҳолатҳои фавқулода, ки метавонад аз инҳо иборат бошад: 1) маблағҳои саҳмиядорон; 2) баланд шудани суръати афзоиши амонатҳо; 3) тамдиди муҳлати пардохти ӯҳдадориҳо;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи Нақшаи маблағгузориҳои ҳолатҳои фавқулода, ТҚМ ҳолати ҷорӣ расмиёти амалиёти ТҚМ-ро ба инобат мегирад, ки барои сафарбар намудани пардохтпазирӣ ва таъминоти гарав бо назардошти маҳдудиятҳои мавҷудаи қонунгузорӣ, танзимӣ, амалиётӣ ва муваққати ҷунин сафарбаркунӣ зарур мебошанд. Нақшаи маблағгузориҳои ҳолатҳои фавқулода: - равишу амалҳои ТҚМ-ро дар ҳолатҳои гуногуни бўҳрон нисбат ба пардохтпазирии ТҚМ дарбар мегирад; - ба мураккабии тижорат, профили хавф, ҳаҷм ва нақшаи ТҚМ дар низоми молиявӣ мувофиқат мекунад; - сатҳи пардохтпазирии ТҚМ-ро бо назардошти фосолаҳои гуногуни вақт дарбар мегирад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	4) эмиссияи воситаҳои қарзии кӯтоҳмуддат ва дарозмуддат; 5) фурӯши ташкилотҳои фарӣ; 6) ба коғазҳои қиматнок табдил додани дороиҳо; 7) фурӯши дороиҳо ё амалиёти РЕПО; 8) гирифтани қарз аз ТҚМ-и марказӣ; 9) сустшавии афзоиши сандуқи қарзӣ; 10) боздошти пардохти суди саҳмияҳо (дивидендҳо); - ҳолатҳои, ки дар он ин ё он сарчашмаи маблағгузори сафарбар мешаванд ва инчунин муҳлат барои ба қор андохтани онҳо; - расмиёти амалиёт, ки инҳоро ба танзим мебарорад: 1) таъсис додани ҳайати шахсони (мақомот, зерсохторҳо) ТҚМ, ки барои қорӣ намудани Нақшаи маблағгузори ҳолатҳои фавқулода масъул мебошанд, бо ишораи ваколат ва доираи масъулияти онҳо, бо мақсади таъмини ҳамоҳангӣ ва алоқии дохилӣ; 2) речаи муфассали амалҳо ва афзалиятҳои онҳо нисбати амалҳои, ки бояд иҷро шаванд, ки барои онҳо масъул аст ва он амалҳо бояд кай ва аз тарафи кӣ роҳандозӣ шаванд.				
5.1.3.1	ТҚМ таҳлили Нақшаи маблағгузори ҳолатҳои фавқулодаро ба таври мунтазам амалӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба	ТҚМ Нақшаи маблағгузори ҳолатҳои фавқулодаро бо мақсади таъмини самарабахшии амалиёти он ва имконияти амалӣ	Пайнавишт / қарори Шӯрои нозирон	На камтар аз 1 маротиба

		идоракунии хавфҳо	гардонидани он таҳлил карда, дар мавриди зарурат онро навсозӣ менамояд. Натиҷаи таҳлил ва дар ҳолати зарурӣ пешниҳодҳо барои ворид намудани тағйирот ба Нақшаи маблағгузорию ҳолатҳои фавқулода ба раёсати ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо барои баррасӣ ва ба Шӯрои нозирони ТҚМ барои тасдиқ равона карда мешавад.		дар шаш моҳ
5.1.4	ТҚМ вучуд доштани низоми ҳисоботи идоракуниро таъмин менамояд, ки он муқаррар намудани тартибро дарбар гирифта, мафҳумҳои зеринро муайян менамояд ва бо онҳо маҳдуд намешавад: критерия, таркиб ва ҷанномаи ҳисобот оид ба идоракунии хавфи пардохтпазирӣ, ки ба истифодабарандагони гуногун, шахсони / воҳидҳои барои омода ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъул пешниҳод мешавад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд ва дар мавриди таҳияи он ба инобат мегирад, ки ҳисоботи идоракунии: 1) ҳамаи сарчашмаҳои хавфи пардохтпазирӣ, аз ҷумла хавфҳои уҳдадориҳои шартӣ, инчунин хавфҳои марбут ба пайдоиши ҳолатҳои, ки метавонанд ба пардохти пешазмуҳлати уҳдадориҳо ва талабот ба ҳаҷми муайяни пардохтпазирӣ аз рӯи сарчашмаҳои дахлдор сабаб шаванд, дарбар мегирад; 2) пешниҳоди маълумотро оид ба мавқеҳои пардохтпазирӣ бо назардошти фосилаи вақти гуногун таъмин менамояд; 3) андозагирии хавфро барои мониторинги мавқеи пардохтпазирӣ, ҳам дар ҳолатҳои муқаррарӣ ва ҳам стресс тибқи намунаҳои асфдор, ки дар онҳо ТҚМ	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

			мавқеи назаррас дорад, ҳам дар шакли фаръӣ ва ҳам дар шакли маҷмӯӣ таъмин менамояд; 4) барои гузаронидани мониторинг ва таҳлили тағйирёбии дороиҳои беиддаои зудфурӯш, ки метавонанд фурӯхта шаванд ё ҳамчун гарав барои ҷалби маблағҳо дар мавриди расидани ҳолатҳои стресс истифода шаванд, мусоидат менамояд; 5) барои гузаронидани мониторинг ва таҳлили маълумот оид ба омилҳои ба сатҳи захираҳои дороиҳои зудфурӯш таъсиррасон мусоидат менамояд; 6) баҳогузорӣ ва пешгӯиҳои ҳаракати ояндаи воситаҳои пулиро дар давраҳои гуногуни вақт, аз ҷумла бо назардошти натиҷаҳои стресс-тестинг дар асоси сценарияҳои гуногун таъмин менамояд; 7) таъмини маълумоти нисбатан муфассал ва муҳимро мунтазам дар ҳолати стресс пешбинӣ менамояд.		
5.1.4.1	ТҚМ шаклҳои ҳисоботҳои идоракуниро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: 1) вазъи ҷории сатҳи пардохтпазирии ТҚМ; 2) натиҷаи мониторинги иҷрои меъёрҳои ҳатмии пардохтпазирӣ;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ дар ҳаҷми пурра	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа На

	3) таҳлили сохтори талабот ва уҳдадориҳои ТҚМ бо назардошти муҳлатҳо, асзор, воситаҳо, аз ҷумла, алоҳида оид ба дороиҳо ва уҳдадориҳои калон; 4) таҳлили омори ва рафтори заминаи амонатӣ барои ошкор намудани аломатҳое, ки аз камшавии муҳлати миёнаи амонатҳо ё кохиши сатҳи устувории заминаи амонатӣ шаҳодат медиҳанд; 5) гардиши воситаҳои пулии оянда; 6) ҳаҷм ва вазъи дороиҳои ТҚМ, ки барои гарав истифода шуда метавонанд; 7) сатҳи захираи дороиҳои зудфурӯши ТҚМ; 8) индикаторҳои пешогаҳӣ аз хавфи пардохтпазирӣ; 9) риояи ҳудудҳои дохилӣ ва маҳдудиятҳо нисбати хавфи пардохтпазирӣ; 10) мониторинги дуршавӣ аз сиёсат ва ҳудудҳо; 11) баҳогузориҳои шароити иқтисодии дохилӣ ва беруна, ки ба сатҳи пардохтпазирии ТҚМ эҳтимолан таъсир мерасонанд; 12) натиҷаҳои стресс-тестинг; 13) дар ҳолати вучуд доштан, натиҷаи санҷишҳои аудитӣ.		тибқи талаботи банди зерин муайян менамояд. Муҳлати пешниҳоди маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ оид ба натиҷаҳои стресс-тестинги хавфи пардохтпазирӣ ТҚМ бо назардошти талабот ба даврияти гузаронидани стресс-тестинги хавфи пардохтпазирӣ мустақилона муайян менамояд.	Маълумот ба раёсати ТҚМ Маълумот ба воҳиди сохторӣ, ки идоракунии хавфи пардохтпазирӣ амалӣ менамояд	камтар аз 1 маротиба дар 1 моҳ На камтар аз 1 маротиба дар 1 моҳ
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлат и татбиқи

		татбиқи талабот			талабот
1	2	3	4	5	6
6. Хусусиятҳои идоракунии хавфи бозорӣ					
6.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфи бозориро таъмин менамояд, ки ба вазъи ҷории бозор, стратегия, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ буда, ба ошкор намудан, андозагирӣ, гузаронидани мониторинг ва назорати самараноки хавфи бозорӣ ТҚМ, бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ, бо мақсади таъмин намудани кифоятии сармояи худии ТҚМ барои рӯйпӯш намудани он мусоидат менамояд. Низоми идоракунии хавфи бозорӣ инҳоро дарбар мегирад (бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) сиёсати идоракунии хавфи бозорӣ; 2) расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ ва гузаронидани мониторинг ва назорати хавфи бозорӣ; 3) низоми иттилооти идоракунӣ; 4) назорати дохилӣ; 5) баҳогузории самарабахшии низоми идоракунии хавфи бозорӣ аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди ташкил намудани низоми идоракунии хавфи бозорӣ, ТҚМ вазъи ҷорӣ бозорро таҳлил менамояд, стратегияро баррасӣ менамояд, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро ба инобат гирифта, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки ҷузъҳои низоми идоракунии хавфи бозориро дарбар мегиранд.	-	-
6.1.1	ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи бозориро таҳия менамояд, ки он инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад:	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба	Дар мавриди таҳияи сиёсати идоракунии хавфи бозорӣ, ТҚМ инҳоро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад:	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

1) мақсад, вазифа, присипҳои идоракунии хавфи бозорӣ; 2) пазириши хавфи бозории ТҚМ; 3) иштирокчиёни раванди идоракунии хавфи бозорӣ, ваколат ва масъулияти онҳо бо мушаххасоти дақиқи сохтори ҳисоботдиҳӣ; 4) тартиби мубодилаи маълумот байни иштирокчиёни раванди идоракунии хавфи бозорӣ, аз ҷумла намуд, шакл ва муҳлати пешниҳоди маълумот; 5) тартиб ва расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ, баҳогузорӣ, гузаронидани мониторинг ва назорати сатҳи хавфи бозорӣ, бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ; 6) номгӯи асҳорҳои хориҷӣ, воситаҳои молиявие, ки бо онҳо гузаронидани амалиётҳо иҷозат дода шудааст, бо қайди мақсади истифодабарии онҳо; 7) талабот ва критерияҳо барои воситаҳои молиявӣ, аз ҷумла нисбати ҳаҷм, таркиб ва шартҳои онҳо; 8) намудҳои аҳдҳо аз рӯи воситаҳои молиявие, ки таҳия намудани шаклҳои қолабии шартнома, тариф, расмиётро талаб менамоянд; 9) расмиёти идоракунии хавфи бозорӣ дар ҳолати: - тағйироти сохтори воситаҳои молиявӣ, нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва арзишии онҳо; - таҳия ва қорӣ намудани	идоракунии хавфҳо	- стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолият, ки ТҚМ-ро ба хавфи бозорӣ дучор месозанд; - пазириши хавфи ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва мураккабии фаъолияти тиҷоратии ТҚМ; - андозаи гирифтории ТҚМ ба хавфи бозорӣ ва баҳогузории таъсири он ба вазъи молиявии ТҚМ; - натиҷаҳои баҳогузории хавф, аз ҷумла натиҷаҳои тавассути таҳлили сатҳи ҳассосият ва стресс-тестинг дастрасшуда; - самаранокии расмиёти идоракунии хавфи бозорӣ, ки пештар аз ҷониби ТҚМ истифода бурда шудааст; - интизории ҳар гуна тағйироти имконпазири сохтори ташкили дохилӣ ва/ё тағйироти берунаи шароитҳои бозорӣ; - қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон.	
---	--------------------------	--	--

технологияҳои нав ва шартҳои амалӣ намудани амалиётҳои бонкӣ ва аҳдҳои дигар, намудҳои дигари наwgониҳо ва технологияҳои молиявӣ дар мавриди баромадан ба бозорҳои нав; 10) усул ва критерияҳои ҳечкунии хавфҳо, аз ҷумла муқаррар намудани критерияҳои самаранокӣ (мукаммалӣ) ва арзиши амалиётҳои ҳечкунӣ; 11) тартиб ва расмиёти гузаронидани мониторинги даромаднокии ТҚМ аз истифодаи воситаҳои молиявӣ; 12) тартиб ва расмиёти баҳогузорӣ ва таъмини кифоятии сармоя барои рӯйпӯш намудани зарарҳои бо хавфи бозорӣ алоқаманд; 13) расмиёти гузаронидани стресс-тестинг бо мақсади баҳогузори хавфи бозорӣ, аз ҷумла тартиби истифодаи натиҷаҳои он дар доираи иҷрои раванди идоракунии хавфҳо; 14) низоми ҳудудҳо, ки пазириши хавфи бозорӣ, тартиби муайян намудани ҳудудҳо, намуди онҳо аз рӯи асъор, воситаҳо, амалиётҳоро таъмин менамояд; 15) низоми индикаторҳои пешогаҳии гирифтӣ ба хавфи бозорӣ, аз ҷумла дар асоси наздикшавӣ ба ҳудуд; 16) расмиёти қабул, тасдиқ, таҳлил ва мониторинги дуршавӣ аз сиёсат, расмиёт, ва ҳудудҳо; 17) расмиёти ворид намудани тағйирот ба ҳуҷҷатҳои дохилӣ ва				
---	--	--	--	--

	расмиёти ТҚМ дар ҳолатҳои тағйир ёфтани вазъи бозор, ки ба сатҳи дучороии ТҚМ ба хавфи бозорӣ таъсир мерасонад.				
6.1.2	ТҚМ ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи бозориро бо истифодаи воситаҳои зерин таъмин намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) баҳогузори сатҳи мавқеъҳои кушодаи ТҚМ ва натиҷаи таъсири онҳо ба вазъи молиявии ТҚМ; 2) истифодаи модел ва усулҳои барои баҳогузори хавфи бозорӣ истифодашаванда, аз он ҷумла таҳлили ҳассосият ва стресс-тестинг; 3) таҳияи фарзияҳо, ки дар моделҳо ва усулҳои андозагирии хавфи бозорӣ истифода мешаванд; 4) муқаррар намудани ҳудудҳо, аз он ҷумла: - ҳудудҳои VAR; - ҳудуди назорати зарар; - ҳудуди хавфи асъорӣ ва фоизӣ; - ҳудудҳо барои таҷаммӯъ дар воситаҳои молиявӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи бозорӣ ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти тиҷоратии ТҚМ; 2) дастрасии иттилооти бозор барои истифода чун маълумоти ибтидоӣ; 3) вазъи низомҳои иттилоотӣ ва иқтидори онҳо; 4) таҳассус ва таҷрибаи кормандоне, ки ба раванди идоракунии хавфи бозорӣ ҷалб карда шудаанд. Расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи бозорӣ: - тамоми намудҳои дороиҳо, уҳдадориҳо, мавқеъҳои ғайритавозуниро дарбар мегирад; - тамоми намудҳои хавфи бозорӣ (хавфи асъорӣ, нарх ва хавфи меъёри фоизӣ) ва сарчашмаҳои онҳоро дарбар мегирад; - барои баҳогузорӣ ва мониторинги мунтазами тағйироти омилҳои, ки ба сатҳи	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			хавфи бозорӣ таъсир мерасонанд, аз ҷумла меъёрҳо, нарх ва шароити дигари бозор, имкон медиҳад; - барои саривақт ошкор намудани хавфи бозорӣ ва андешидани чораҳо дар баробари тағйироти номусоиди вазъи бозор имкон медиҳад.		
6.1.2.1	ТҚМ хавфи бозориро бо назардошти омилҳои зерин идора менамояд: 1) идоракунии хавфи меъёри фоизӣ ба воситаи: - гузаронидани таҳлили ГЭП; - гузаронидани стресс-тестинг; - муқаррар намудани ҳудуд нисбати ГЭП-и фоизӣ; 2) идоракунии хавфи асъорӣ ба воситаи: - андозагирии хавфи аъсории ТҚМ, аз ҷумла баҳисобгирии мавқеи кушоди аъсор; - баҳисобгирии хавфи аъсорӣ дар мавриди идоракунии пардохтпазирии ТҚМ, аз он ҷумла, аз тарафи ТҚМ истифода бурдани аъсои милли ё аъсои дигар барои хариди аъсои сеюм; - баҳогузори таъсири лаппишҳои қурби аъсор ба вазъи молиявии ТҚМ; 3) идоракунии хавфи нарх ба воситаи муқаррар намудани ҳудудҳои зерин (лекин бо онҳо маҳдуд нашуда): - ҳудудҳои нисбати ҳиссаи муайяни намуди коғазҳо дар сандуқи тичоратӣ ва сармоягузорӣ;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди идоракунии хавфи бозорӣ, ТҚМ расмиёти идоракунии хавфи бозориро вобаста ба хусусият ва сатҳи мураккабии хавф, ки дар фаъолияти ТҚМ пайдо мешавад, муайян менамояд. Стресс-тестинг аз тарафи ТҚМ тавассути истифодаи усулҳои зерин гузаронида мешавад (вале бо онҳо маҳдуд нашуда): - таҳлили сценариявӣ (на камтар аз 1 маротиба дар як сол); - таҳлили ҳассосият (на камтар аз 2 маротиба дар як сол).	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	- ҳудудҳо нисбати воситаҳои молиявии якхела; - ҳудудҳо нисбати назорати талафот.				
6.1.2.2	ТҚМ бэк-тестинги расмиёти идоракунии хавфи бозори ба таври мунтазам анҷом медиҳад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ бэк-тестингро бо мақсади санҷиши эътимодноки ва самарабахшии расмиёти идоракунии хавфи бозорӣ анҷом дода, дар ҳолати зарурӣ онҳоро тақмил медиҳад. Натиҷаҳои бэк-тестинг ва дар ҳолати зарурӣ, яқоя бо пешниҳодҳо оид ба тақмили расмиёти идоракунии хавфи бозорӣ, ба раёсати ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо барои баррасӣ ва ба Шӯрои нозирони ТҚМ барои тасдиқ равона карда мешавад.	Пайнавишт / қарори Шӯрои нозирон	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
6.1.3	ТҚМ вучуд доштани низоми ҳисоботҳои идоракуниро таъмин менамояд, ки тартиби зеринро муқаррар намуда, бо он маҳдуд намешавад: критерия, таркиб ва ҷанномади ҳисоботҳо оид ба идоракунии хавфи бозорӣ, ки ба истифодабарандагони гуногун, шахсонӣ / воҳидҳои барои тайёр намудан ва расонидани маълумот ба гирандагони дахлдор масъул пешниҳод карда мешавад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

6.1.3.1	ТҚМ шаклҳои ҳисоботи идоракуниро таҳия менамояд, ки онҳо маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешаванд: 1) вазъи ҷории хавфи бозорӣ, аз ҷумла вазъи мавқеъҳои қушоди ТҚМ бо назардошти асърҳо, воситаҳои молиявӣ; 2) натиҷаи мониторинги иҷрои меъёрҳои ҳатмӣ оид ба мавқеи асърӣ; 3) натиҷаи мониторинги даромаднокии ТҚМ аз истифодаи воситаҳои молиявӣ; 4) натиҷаи стресс-тестинг; 5) индикаторҳои пешогаҳии хавфи бозорӣ; 6) ҳудудҳои дохилӣ ва маҳдудиятҳои нисбати хавфи бозорӣ ва риояи онҳо; 7) натиҷаи мониторинги дуршавӣ аз сиёсат ва ҳудудҳо; 8) баҳогузориҳои шароити иқтисодии дохилӣ ва беруна, ки ба сатҳи хавфи бозори ТҚМ таъсир мерасонад; 9) натиҷаи бэк-тестинг (на камтар аз 1 маротиба дар як сол); 10) натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштан.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумоти дохилиро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи талаботи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ тартиби пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ, дар ҳаҷми пурра ва мутобиқи талаботи банди мазкур муайян менамояд. Мухлати ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ пешниҳод намудани маълумот оид ба натиҷаҳои стресс-тестинги хавфи бозориро ТҚМ мустақилона бо назардошти талаботи даврияти гузаронидани стресс-тестинги хавфи бозорӣ муайян менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо Маълумот ба раёсати ТҚМ маълумот ба воҳиди сохторие, ки идоракунии хавфи бозориро амалӣ менамояд	На камтар аз 1 маротиба дар се моҳ На камтар аз 1 маротиба дар 1 моҳ
Р/г	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мухлати татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
7. Хусусиятҳои идоракунии сармоя					

7.1.	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии сармояро, ки ба вазъи ҷории бозор, стратегия, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ мебошад, таъмин намуда, мониторинг ва назорати самараноки сатҳи кифоятии сармояи худии ТҚМ-ро, аз ҷумла бо назардошти амалиётҳои дохили гурӯҳ, амалӣ менамояд. Низоми идоракунии сармоя инҳоро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) сиёсати идоракунии сармоя; 2) расмиёти гузаронидани мониторинг ва назорати сатҳи кифоятии сармоя; 3) низоми иттилооти идоракунӣ; 4) назорати дохилӣ; 5) баҳогузориҳои самарабахшии низоми идоракунии сармоя аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таъсиси низоми идоракунии сармоя, ТҚМ вазъи ҷории бозорро таҳлил карда, стратегияро баррасӣ менамояд, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро ба инобат гирифта, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки ҷузъҳои таркибии низоми идоракунии сармояро фаро мегиранд.	-	-
7.1.1	ТҚМ сиёсати идоракунии сармояро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) расмиёти гузаронидани таҳлили кифоятии сармояи худӣ бо назардошти профили хавф ва нақшаҳои ояндаи рушди ТҚМ, инчунин натиҷаи стресс-тестинги	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

хавфҳои хоси бонкӣ, аз ҷумла хавфи қарзӣ, хавфи пардохтпазирӣ ва хавфи бозорӣ (лекин бо онҳо маҳдуд намешавад) ва алоқамандии онҳо, барои муайян намудани талаботи имконпазир (эҳтимоли) дар сармояи худӣ; 2) расмиёти таъмини кифоятии сармояи худӣ бо назардошти профили хавфи ҷорӣ ва нақшаҳои ояндаи рушди ТҚМ, инчунин натиҷаи стресс-тестинги хавфҳои хоси ТҚМ, аз ҷумла хавфҳои қарзӣ, хавфи пардохтпазирӣ ва хавфи бозорӣ (лекин бо онҳо маҳдуд намешавад); 3) муайян намудани иштирокдорони раванди идоракунии сармоя, ваколат ва масъулиятҳои онҳо, бо дақиқ муайян намудани сохтори тобеият; 4) тартиби мубодилаи иттилоот байни иштирокдорони раванди идоракунии сармоя, аз ҷумла намуд, шакл ва муҳлатҳо барои пешниҳоди иттилоот; 5) дар мавриди ҷойгиркунии ибтидоии саҳмияҳо: - тартиби қабули қарорҳо оид ба муайян намудани арзиши ҷойгиркунии саҳмияҳо; - критерияҳо ва шартҳои				
--	--	--	--	--

	чалбкунии андеррайтер; - тартиби огоҳкунии мақомоти ваколатдор ва шахсони / ташкилотҳои манфиатдори дигар оид ба тағйироти ҳаҷми ҳиссаи саҳмиядорони калон; - расмиёти таҳлили сарчашмаҳои аҳтимолии дарозмуддати захирасозӣ (эмиссияи саҳмияҳо ё вомбаргҳо); расмиёти бозхаридаи саҳмияҳо ва ҷойгиркунии саҳмияҳои қаблан аз тарафи ТҚМ харидашуда; - расмиёти ҳисоб ва пардохти суди (дивидендҳо) саҳмияҳои оддӣ ва имтиёзнок.				
7.1.2	ТҚМ мониторинг ва назорати сатҳи кифоятии сармояи худиро тавассути воситаи зерин амалӣ менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) таҳияи ҳисоботҳо, ки дар асоси онҳо давра ба давра баҳогузорӣ ва таҳлили сатҳи кифоятии сармоя, бо назардошти профили хавф ва нақшаҳои ояндаи рушди ТҚМ, аз ҷумла бо назардошти натиҷаҳои стресс-тестинги хавфҳо анҷом дода мешавад; 2) расмиёти таъмини ҳисоботҳои иттилоотии идоракунии саривақт, саҳеҳ ва дақиқ оид ба мониторинги	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	сатҳи кифоятии сармоя ва сохтори он; 3) расмиёти назорати дурустии ҳисоб ва пардохти суди саҳмияҳо (дивидендҳо) ва иҷрои ҳама уҳдадориҳо аз рӯи саҳмияҳои имтиёзнок.				
7.1.3	ТҚМ вучуд доштани низоми ҳисоботҳои идоракуниро таъмин менамояд, ки тартиби муайян намудани инҳоро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: - критерияҳо, таркиб ва чандомади ҳисоботҳо оид ба идоракунии сармоя, ки ба истифодабарандагони гуногун пешниҳод карда мешаванд; - шахсони / воҳидҳои барои таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъул.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-
7.1.3.1	ТҚМ шаклҳои қолабии ҳисоботҳои идоракуниро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: 1) оид ба сохтор ва сифати сармояи худӣ, захираҳои ташаккулдода, бо назардошти	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилӣ пешниҳод менамояд. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, кумитаи	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	Накамтар аз 1 маротиба дар семоҳа

	динамикии онҳо; 2) натиҷаҳои мониторинги иҷрои меъёрҳои ҳатмӣ нисбат ба кифоятии сармояи худӣ; 3) баҳогузориҳои таъсири хавфҳои ҷории ТҚМ ба сатҳи кифоятии сармояи худии ТҚМ; 4) натиҷаҳои стресс-тестинги хавфҳои ТҚМ ва баҳогузориҳои таъсири маҷмӯи онҳо ба сатҳи кифоятии сармояи худии ТҚМ; 5) шумораи саҳмияҳои ТҚМ, ки моликияти шахсони мансабдор ва алоқаманди ТҚМ мебошанд; 6) натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштан.		идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ, дар ҳаҷми пурра, тибқи талаботи банди мазкур муайян менамояд. Муҳлати ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ пешниҳод намудани маълумот оид ба натиҷаи стресс-тестинги хавфҳо ва баҳогузориҳои таъсири маҷмӯи онҳо ба сатҳи кифоятии сармояи худии ТҚМ, аз тарафи ТҚМ мустақилона бо назардошти талаботи давра ба давра гузаронидани стресс-тестинги хавфҳо, аз ҷумла хавфҳои қарзӣ, хавфи пардохтпазирӣ ва хавфи бозорӣ муайян карда мешавад (вале бо онҳо маҳдуд намегардад).	Маълумот ба раёсати ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар 1 моҳ
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлати татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
8 Хусусиятҳои идоракунии даромадноқӣ					
8.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии даромадноқиро, ки ба вазъи ҷории бозор, стратегия, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ мебошад, таъмин	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии	Дар мавриди таъсиси низоми идоракунии даромадноқӣ, ТҚМ вазъи ҷории бозорро таҳлил мекунад, стратегияро баррасӣ менамояд, ҳаҷм ва сатҳи	-	-

	намуда, мониторинг ва назорати самарабахши сатҳи даромаднокиро мегузаронад. Низоми идоракунии даромаднокӣ инҳоро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) сиёсати идоракунии даромаднокӣ; 2) расмиёти мониторинг ва назорати сатҳи даромаднокӣ; 3) низоми иттилооти идоракунии; 4) назорати дохилӣ; 5) баҳогузориҳои самарабахшии низоми идоракунии даромаднокӣ аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ.	хавфҳо	мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро ба инобат гирифта, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки онҳо ҷузъҳои низоми идоракунии даромаднокиро дарбар мегиранд.		
8.1.1	ТҚМ сиёсати идоракунии даромаднокиро таҳия менамояд, ки он омилҳои зеринро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) принципҳои идоракунии даромаднокӣ; 2) расмиёти мониторинг ва назорати иҷрои буҷет аз ҷиҳати даромаду хароҷот; 3) номгӯи нишондиҳандаҳои калидии фаъолият барои гузаронидани таҳлили даромаднокӣ ва тартиби баҳисобгирии онҳо;	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	

	4) муайян намудани иштирокдорони раванди идоракунии даромаднокӣ, ваколат ва масъулияти онҳо, бо шарҳи дақиқи сохтори тобеият; 5) тартиби мубодилаи маълумот байни иштирокдорони раванди идоракунии даромаднокӣ, аз ҷумла намуд, шакл ва муҳлатҳои пешниҳоди маълумот.				
8.1.2	ТҚМ сатҳи даромаднокиро тавассути ин амалҳо мониторинг ва назорат менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) тартиби гузаронидани таҳлили иҷрои буҷет аз ҷиҳати даромад ва хароҷот; 2) тартиби амалҳои ТҚМ дар ҳолати ошкор намудани фарқиятҳои назаррас аз буҷет; 3) таҳияи ҳисоботҳо, ки баҳогузорӣ ва таҳлили давра ба давраи сатҳи даромаднокӣ дар асоси онҳо гузаронида мешавад; 4) таъмини ҳисоботҳои саривақт, саҳеҳ ва иттилоотии идоракунии барои мониторинги сатҳи даромаднокӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
8.1.3	ТҚМ вучуд доштани низоми ҳисоботи идоракуниро таъмин менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо муқаррар намудани	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

	тартиб маҳдуд намешавад: - критерияҳо, таркиб ва чандомади ҳисобот оид ба идоракунии даромадноки, ки ба истифодабарандагони гуногун пешниҳод мешавад; - шахсони (воҳидҳои) барои таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъули ТҚМ.	оид ба идоракунии хавфҳо			
8.1.3.1	ТҚМ шаклҳои ҳисоботи идоракуниро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро фаро гирифта, бо он маҳдуд намешаванд: 1) оид ба таҳлили даромаду хароҷот, сохтори онҳо; 2) оид ба иҷрои буҷет аз ҷиҳати даромад ва хароҷот; 3) оид ба нишондиҳандаҳои калидии самаранокии фаъолияти ТҚМ, аз ҷумла нишондиҳандаҳои даромаднокии дороиҳо, спред, маржаи холиси фоизӣ, меъёри бозгашт аз сармоя, даромади соф барои корманди алоҳида;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ, дар ҳаҷми пурра, мутобиқи талаботи банди мазкур муайян менамояд.	маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

	4) оид ба натиҷаҳои таъсир ба сатҳи даромаднокии ТҚМ: - меъёрҳои аз тарафи ТҚМ муқарраршуда, аз ҷумла меъёрҳои назорати талафот, меъёрҳои маҳсулот (лекин бо онҳо маҳдуд намешавад); - тариф ва меъёрҳои мукофотони; - ҷорӣ намудани маҳсулоту хизматрасониҳои нави бонкӣ; - тағйироти қурби асъор; - натиҷаҳои стресс-тестинг; 5) оид ба натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштан.				
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокчиёни татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мухлат и татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
9. Хусусиятҳои идоракунии хавфи амалиётӣ					
9.1.	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфи амалиётиро таъмин менамояд, ки он ба муҳити амалиётии беруна, стратегия, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиёти ТҚМ мувофиқ буда, самаранокии ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди ташкили низоми идоракунии хавфи амалиётӣ, ТҚМ муҳити фаъолияти ТҚМ-ро таҳлил ва стратегияро баррасӣ менамояд, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ карда, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия	-	-

	назорати хавфи амалиётҳои ТҚМ-ро бо мақсади таъмини кифоятии сармояи худӣ барои рӯйпӯш намудани он таъмин менамояд. Низоми идоракунии хавфи амалиётӣ инҳоро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1) сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ; 2) расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи амалиётӣ; 3) низоми иттилооти идоракунии; 4) назорати дохилӣ; 5) баҳогузориҳои самарабахшии низоми идоракунии хавфи амалиётӣ аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ. Низоми идоракунии хавфи амалиётӣ дар асоси се хати ҷимоя ташкил карда мешавад: 1) идоракунии хавфи амалиётӣ аз тарафи воҳидҳои сохтории ТҚМ; 2) идоракунии хавфи амалиётӣ аз тарафи воҳиди сохтории мустақили идоракунии хавфи амалиётӣ; 3) санҷиши мустақили низоми идоракунии хавфи амалиётӣ аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ.		менамояд, ки онҳо ҷузъҳои таркибии низоми идоракунии хавфи амалиётиро дарбар мегиранд.		
9.1.1	ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи амалиётиро таҳия менамояд, ки ҷузъҳои таркибии он аз инҳо иборат буда, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) мақсаду вазифаҳои идоракунии	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ, ТҚМ омилҳои зеринро ба назар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад:	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

хавфи амалиётӣ; 2) принципҳои асосии идоракунии хавфи амалиётӣ; 3) таснифоти намудҳои ҳодисаҳои хавфи амалиётӣ ва намудҳои асосии хавфи амалиётӣ; 4) хавфпазирӣ барои хавфи амалиётӣ ТҚМ; 5) муайян намудани иштирокчиёни раванди идоракунии хавфи амалиётӣ дар асоси се хати ҷимоя, ваколат ва масъулияти онҳо бо мушаххасоти дақиқи сохтори ҳисоботдиҳӣ; 6) муайян намудани тартиб ва расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи амалиётӣ, аз ҷумла: - муайян намудани индикаторҳои калидии хавфи амалиётӣ; - муайян намудани усул ва механизмҳои идоракунии хавфи амалиётӣ; 7) тартиби мубодилаи маълумот байни иштирокчиёни раванди идоракунии хавфи амалиётӣ дар ҳар се хати ҷимоя, аз ҷумла намуд, шакл ва муҳлати пешниҳоди маълумот; 8) расмиёти қабул, тасдиқ, таҳлил намудан ва мониторинги дурравӣ аз сиёсат, расмиёт, ҳудудҳо; 9) тартиб ва расмиёти ҷонибдорӣ намудҳои нави маҳсулот, фаъолият, раванд ва низомҳо ва/ё ворид намудани тағйироти назаррас ба намудҳои ҷорӣ маҳсулот, фаъолият,		- стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолият, ки ТҚМ-ро мубталои хавфи амалиётӣ менамоянд; - хавфпазирӣ ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; - сатҳи мураккабии сохтори ташкилии ТҚМ; - сатҳ ва намудҳои хавфи хоси фаъолияти ТҚМ; - ҳаҷми осебпазирӣ ТҚМ ба хавфи амалиётӣ ва баҳогузори таъсири он ба вазъи молиявии ТҚМ; - самарабахшии расмиёти идоракунии хавфи амалиётӣ, ки аз тарафи ТҚМ дар гузашта ҷорӣ гардидааст; - пешбиниҳо нисбати ҳар гуна тағйироти ташкилии имконпазир ва/ё тағйироти берунаи шароити бозор; - қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дар мавриди таҳияи сиёсати идоракунии хавфи амалиётӣ, ТҚМ принципҳои асосии идоракунии хавфи амалиётиро дастури амал қарор медиҳад, ки онҳо дар ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ ҳатман инъикос гардидани инҳоро дар назар доранд: - тартиб, қоида ва расмиёти анҷом додани амалиётҳои бонкӣ ва аҳдҳои дигар;	
--	--	---	--

	раванд ва низомҳо; 10) талабот барои ворид намудани тағйирот ба ҳуҷҷатҳои дохилӣ ва расмӣ, дар ҳолати ошкор намудани камбудӣҳо дар идоракунии хавфи амалиётӣ ва/ё дар ҳолати пайдо шудани ҳолатҳое, ки ба сатҳи дучороии ТҚМ ба хавфи амалиётӣ таъсир мерасонанд.		- фаъолияти низомҳои иттилоотӣ ва низомҳои дигар; - таъкили равандҳои дохилӣ, тақсимои ваколату уҳдадориҳо вазилавӣ; - чораҳо оид ба таъмини амнияти қисмонӣ, аз ҷумла талабот нисбати биноҳое, ки дар он ТҚМ, филиалҳо, ҳазина, сейфҳо, ҳуҷҷатҳо, бойгонии он ҷойгир шудаанд; - чораҳои муҳофизати технологияҳои иттилоотӣ ва таъмини ҳифзи иттилоот; - тартиби ҳамкорӣ байни воҳидҳои сохторӣ ва кормандони ТҚМ; - тартиби пешниҳоди ҳисоботҳо ва мубодилаи иттилоот.		
9.1.2	ТҚМ иштирокчиёни раванди идоракунии хавфи амалиётиро дар асоси се хати ҳимоя муайян менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо ва сохтори аудити дохилӣ	Хати якуми ҳимоя аз тарафи воҳидҳои сохтории ҳуди ТҚМ таъмин карда мешавад. Ин маънои онро дорад, ки роҳбарони воҳидҳои сохторӣ барои ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи амалиётӣ хоси фаъолияти тижорати ТҚМ масъул мебошанд, аз ҷумла хавфҳои бо ҳайати кормандон, маҳсулот, раванд ва низомҳои ТҚМ алоқаманд. Хати дуюми ҳимоя аз тарафи воҳиди мустақили идоракунии хавфи амалиётӣ таъмин карда мешавад. Хати сеюми ҳимоя аз тарафи	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			воҳиди сохтории аудити дохилӣ, тавассути баҳогузории мустақили самарабахшии низоми идоракунии хавфи амалиётӣи ТҚМ таъмин карда мешавад.		
9.1.2.1	ТҚМ ҷамоҳангсозони хавфи амалиётиро таъин менамояд, ки вазифаҳои онҳо инҳоро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешаванд): 1) ҳамкорӣ бо воҳиди идоракунии хавфи амалиётӣ; 2) мусоидат ба сардори воҳиди сохторӣ дар гузаронидани назорат аз болои аз тарафи воҳиди сохторӣ риоя шудани сиёсат ва расмиёти идоракунии хавфи амалиётӣ; 3) ҷамоҳангсозии масъалаҳои омӯзиш ва таъмини огоҳии кормандони воҳидҳои сохторӣ аз талаботи сиёсат ва расмиёти идоракунии хавфи амалиётӣ; 4) ҷамоҳангсозии омодагӣ ва гузаронидани худбаҳодиҳии хавфи амалиётӣ дар воҳиди сохторӣ; 5) таъмини ҷамъоварии мукамал ва саривақтии маълумот оид ба ҳодисаҳои хавфи амалиётӣ ва пешниҳоди он дар ҳудуди воҳиди сохтории худ дар пойгоҳи маълумотҳо оид ба хавфи амалиётӣ; 6) мусоидат ба воҳиди идоракунии хавфи амалиётӣ дар таъсиси индикаторҳои калидии хавф; 7) таъмини ҷамъоварии маълумоти	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, воҳиди идоракунии хавфҳо	Бо мақсади таъмини фаъолияти самарабахши низоми идоракунии хавфи амалиётӣ дар хати аввали ҷимоя, дар воҳидҳои сохтории ТҚМ ҷамоҳангсозони хавфи амалиётӣ таъин шуда, тартиби ҳамкорӣ бо воҳидҳои идоракунии хавфи амалиётӣ ва аудити дохилӣ муайян карда мешавад. Дар мавриди таъин намудани ҷамоҳангсозони хавфи амалиётӣ, ҳаҷм, намудҳои фаъолият ва сатҳи мураккабии равандҳои фаъолияти тижоратӣ ва сохтори ташкилии ТҚМ ба инобат гирифта мешаванд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	мукаммал ва саривактӣ оид ба индикаторҳои калидии хавф ва пешниҳоди он ба воҳиди идоракунии хавфи амалиётӣ.				
9.1.2.2	ТҚМ воҳиди мустақилро барои идоракунии хавфи амалиётӣ таъсис медиҳад, ки вазифаҳои зеринро иҷро менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - таҳия, ҷорӣ намудан ва мунтазам такмил додани низоми идоракунии хавфи амалиётӣ; - мониторинг ва баҳогузориҳои сатҳи хавфи амалиётӣ ТҚМ, аз ҷумла мониторинг ва баҳогузорӣ дар асоси маълумоти аз хатҳои ҷимояи дигар бадастомада; - таҳия ва пешниҳоди ҳисоботҳо ё маълумоти дигар оид ба идоракунии хавфи амалиётӣ ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва/ё раёсати ТҚМ; - ҳамкорӣ ва додани маслиҳат ба воҳидҳои сохторӣ оид ба идоракунии хавфи амалиётӣ; - ҷамоҳангсозии масъалаҳои омӯзиш ва такмили сатҳи маълумотнокии кормандони ТҚМ дар бораи талаботи сиёсат ва расмиёти идоракунии хавфи амалиётӣ; - таҳияи ҳисоботҳои ҷамъбасти оид ба ҳодисаҳои хавфи амалиётӣ ва назорати иҷрои нақшаи ҷорабиниҳо барои бартараф намудани онҳо; - назорат аз болои сабти саривактии	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ мустақилияти воҳидҳои сохтории идоракунии хавфи амалиётиро аз воҳидҳои сохторӣ, ки хати якуми ҷимояро ташкил медиҳанд, таъмин менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	маълумот оид ба ҳодисаҳои хавфи амалиётӣ дар маҳзани иттилоотии хавфи амалиётӣ аз тарафи Ҳамоҳангсозони хавф; - банақшагирӣ, Ҳамоҳангсозии татбиқ ва таҳлили натиҷаҳои худбаҳогузори хавфи амалиётӣ; - яққоя бо воқидҳои сохторӣ таҳия намудани индикаторҳои калидии хавфи амалиётӣ ва ҳудудҳои ниҳони онҳо; - банақшагирӣ ва Ҳамоҳангсозии амалиётҳои гузаронидани таҳлили нақшавӣ; - тарҳрезӣ ва таҳияи харитаи хавфҳо; - ба таври мунтазам (на камтар аз 1 маротиба дар як сол) гузаронидани таҳлили муқоисавии воситаҳои баҳодиҳии хавфи амалиётӣ; - ҳамкорӣ бо аудити дохилӣ.				
9.1.3	ТҚМ ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи амалиётиро бо ин роҳҳо таъмин менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - гузаронидани худбаҳодиҳии хавфи амалиётӣ; - истифодаи индикаторҳои калидии хавф; - гузаронидани таҳлили нақшавӣ; - таҳияи харитаи хавфҳо; - ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумоти дохилӣ оид ба талафот; - ҷамъоварӣ ва таҳлили индикаторҳои беруна оид ба талафот;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи расмӣ барои ошкор намудан, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи амалиётӣ, ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1) ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти тижорати ТҚМ; 2) дастрасии иттилооти дохилӣ ва беруна барои истифода чун иттилооти ибтидоӣ; 3) вазъи низомҳои иттилоотӣ ва иқтисодии онҳо; 4) таҳассус ва таҷрибаи ҳайати	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	- тасвири (таҳияи речаҳои) равандҳои фаъолияти тиҷоратӣ; - истифодаи натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ.		кормандони бо идоракунии хавфи амалиётӣ машғул. Индикаторҳои калидии хавф метавонанд инҳо бошанд: азкорравии кадрҳо, басомад ва ҷиддияти амалиётҳои нодуруст, давомнокии бекористии низоми технологияҳои иттилоотӣ. Ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумотҳои дохилӣ оид ба талафот (пешбурди маҳзани иттилоот оид ба талафот) – раванде мебошад, ки барои баҳогузори гирифтӣ ба хавфи амалиётӣ ва самаранокии назорати дохилӣ дар асоси маълумот оид ба талафоти амалиётӣ имкон медиҳад. Таҳлили ҳодисаҳои ба вуҷуд омадани талафот дар бораи сабаби зарарҳои калон ва дар бораи он, ки оё носозихҳои низоми назорат тасодуфӣ ё доимӣ мебошанд, маълумот медиҳад. Ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумоти беруна оид ба талафот – раванди баҳогузори дараҷаи гирифтӣ ТҚМ ба хавф, дар асоси ҷамъоварӣ ва таҳлили маълумот оид ба ҳодисаҳои ба вуҷуд омадани талафот дар ташкилотҳои дигар мебошад. ТҚМ метавонад маълумоти берунаро оид ба талафот бо маълумоти дохилӣ муқоиса намуда, камбудии эҳтимолиро дар низоми назорат ё хавфҳо муайян намояд. Тасвири равандҳои тиҷоратӣ –	
--	--	--	--	--

			раванде мебошад, ки дар доираи он воҳидҳои сохторие, ки хати аввали ҳимояро ташкил медиҳанд, марҳилаҳои асосии равандҳои тиҷорат, намуди фаъолият ва вазифаҳои ташкилиро муайян менамоянд. Тасвири (танзими) равандҳои фаъолияти тиҷоратӣ, ба ошкоркунии хавфҳои алоҳида, алоқамандӣ байни хавфҳо, камбудии назорат ва идоракунии хавфҳо мусоидат менамояд. Натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ манбаи иловагии маълумот дар раванди идоракунии хавфи амалиётии ТҚМ ба шумор меравад.		
9.1.4	ТҚМ вучуд доштани раванди қабули маҳсулот, намудҳои фаъолият, раванд ва низомҳои нав ва/ё ворид намудани тағйироти назаррас ба маҳсулотҳо, намудҳои фаъолият, равандҳо ва низомҳои ҷориро таъмин менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, воҳиди сохтории идоракунии хавфҳо	Тавассути тақсимои вазифаҳои байни воҳидҳои сохторӣ ТҚМ вучуд доштани расмиёти қабули маҳсулот, намудҳои фаъолият, раванд ва низомҳои нав ё ворид намудани тағйироти назаррас ба маҳсулот, намудҳои фаъолият, равандҳо ва низомҳои ҷориро таъмин менамояд, ки инҳоро дарбар мегирад: - баҳогузориҳои хавфҳои хоси маҳсулот, намудҳои фаъолият, раванд ва низомҳои нав, ё ворид намудани тағйироти назаррас ба маҳсулот, намудҳои фаъолият, равандҳо ва низомҳои ҷорӣ; - таҳлил намудани хароҷот ва фоида аз ҷорӣ намудани онҳо; - баҳогузориҳои тағйири хавфпазирӣ барои хавфи амалиётии ТҚМ;	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			- вучуд доштани механизмҳои зарури назорат, раванди идоракунии хавфҳо; - вучуд доштани маълумот оид ба сатҳи хавфҳои боқимонда; - ворид намудани тағйирот ба ҳудудҳо ё маҳдудиятҳои дахлдор нисбат ба ҳама намуди хавфҳо; - вучуд доштани тартиб ва усулҳои ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфҳо, ки нисбат ба маҳсулот, намуди фаъолият, равандҳо ва низомҳои нав хос мебошад, ё дар мавриди ворид намудани тағйироти назаррас ба маҳсулот, намудҳои фаъолият, раванд ва низомҳои ҷорӣ; - баҳогузориҳои иқтидори ТҚМ нисбат ба сармоягузориҳои ТҚМ ба захираҳои инсонӣ ва инфрасохториҳои технологияи ТҚМ, пеш аз ворид намудани маҳсулот, намудҳои фаъолият, раванд ва низомҳои нав ва/ё дар ҳолатҳои ворид намудани тағйироти назаррас ба маҳсулот, намудҳои фаъолият, раванд ва низомҳои ҷорӣ.		
9.1.5	ТҚМ вучуд доштани низоми ҳисоботи идоракуниро таъмин менамояд, ки он тартиботи муқарраршударо дар бар гирифта, бо он маҳдуд намешавад ва инҳоро муайян менамояд: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботдиҳӣ оид ба идоракунии хавфи амалиётӣ, ки ба истифодабарандагони гуногун	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд, ки он таҳия ва пешниҳоди саривақтии маълумотро оид ба идоракунии хавфи амалиётӣ барои гузаронидани мониторинги хавфи амалиётӣ, ҳам дар ҳолатҳои муқаррарӣ ва ҳам дар ҳолати стресс таъмин менамояд. Дар мавриди муайян намудани	Ҳуҷҷати дохили	-

	пешниҳод мегардад, шахсони (воҳидҳои) барои таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъули ТҚМ.		давораҳои таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи идоракунии, сатҳи осебпазирии ТҚМ ба хавфи амалиётӣ, инчунин суръат ва хусусияти тағйири он дар муҳити амалиёти ТҚМ ба инобат гирифта мешавад.		
9.1.5.1	ТҚМ шаклҳои ҳисоботҳои идоракунии таҳия менамояд, ки онҳо маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешаванд: - маълумот оид ба нишондиҳандаҳои дохилии молиявӣ ва амалиётӣ; - маълумот оид ба ҳодисаҳои хавфи амалиётӣ бо риоя накардани тартиботи дохилӣ ва талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманд; - маълумот оид ба воқеаҳои беруна, аз ҷумла оид ба бозор ва воқеаҳо ва шароитҳо, ки ба раванди қабули қарорҳо таъсири назаррас мерасонанд; - маълумот оид ба риоя накардани хавфпазирии ТҚМ, инчунин ҳудуд ва / ё маҳдудиятҳои дар ТҚМ муқарраргардида; - маълумот оид ба воқеаҳои охири ба амал омадани хавфи амалиётӣ ва зарарҳои ТҚМ аз рӯи объектҳои хавф (самтҳои фаъолият), оид ба ҳаҷми зарар бо қайди сабабҳо, наваҳои воқеаҳо, оқибати хавфи амалиётӣ; - маълумот оид ба қабули чораҳои ислохотӣ нисбати ҳодисаҳои	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор, тибқи талаботи санадҳои меъёрии дохилӣ мерасонад. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва мақоми иҷроияи ТҚМ дар ҳаҷми пурра ва тибқи талаботи банди мазкур муайян менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо	На камтар аз 1 маротиба дар се моҳ
				Маълумот ба раёсати ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар 1 моҳ
				Маълумот ба воҳидҳои сохтори манфиатдор	На камтар аз 1 маротиба дар 1 моҳ

	назарраси ба вучуд омадани хавфи амалиётӣ ва/ё баҳогузори самаранокии чораҳои андешидашуда; - маълумот оид ба натиҷаҳои худбаҳодиҳии хавфи амалиётӣ; - маълумот оид ба натиҷаҳои мониторинги индикаторҳои калидии хавф; - маълумот оид ба натиҷаҳои таҳлили сценариявӣ; - маълумот оид ба харитаи хавфҳо ва натиҷаҳои таҳлили муқоисавӣ; - маълумот оид ба натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштани онҳо.				
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлати татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
10. Хусусиятҳои идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ					
10.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ-ро таъмин менамояд, ки он ба вазъи ҷорӣ бозорӣ, ҳолат, стратегия, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ мебошад. Низоми идоракунии бефосилагии фаъолият инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1 сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таъсиси низоми идоракунии бефосилагии фаъолият, ТҚМ вазъи ҷорӣ бозорро таҳлил менамояд, стратегияро баррасӣ менамояд, ҳаҷм ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ намуда, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки ҷузъҳои таркибии низоми идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ-ро дарбар мегиранд.	-	-

	2. расмиёти идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ; 3. низоми иттилооти идоракунӣ; 4. баҳогузории самарабахшии низоми идоракунии бефосилагии фаъолият аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ.				
10.1.1	ТҚМ сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ-ро таҳия менамояд, ки он равандҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. фаъолияти ташкилӣ, аз ҷумла муқаррар намудани талабот ва давраи пурраи бефосилагии фаъолият, аз таҳия ва ҷорӣ намудан то санҷиши ибтидоии иқтисодии ТҚМ барои бефосилагии фаъолият; 2. дастгирии иқтисодии таъмини бефосилагии фаъолият, ки инҳоро дарбар мегирад: - идоракунии бефосилагии фаъолият; - мунтазам гузаронидани машқҳои санҷиши дар амал истифода бурдани нақшаҳои таъмини бефосилагии фаъолият; - бо шароити воқеӣ ҳамоҳанг намудани (актуализация) нақшаи таъмини бефосилагии фаъолият, махсусан дар ҳолатҳои ба вучуд	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолият, ТҚМ хусусият, миқёс, сатҳи мураккабӣ, ҷуғрофия ва аҳамиятнокии фаъолияти ТҚМ, соҳаҳои бо ҳам алоқаманд ва муҳити тижоратиро ба инобат мегирад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	омадани тағйироти назаррас дар равандҳои истеҳсоли ва технологӣ ва шароити бозорӣ/ беруна. Сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолият инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - мақсаду вазифаҳои идоракунии бефосилагии фаъолият; - равиш ва критерияҳои ТҚМ нисбат ба муайян намудани равандҳои тичоратии (амалиётҳои) ҷиддӣ; - номгӯи ҳодисаҳои ҷиддии марбут ба таҳдиди ба вучуд омадани паёмадҳое, ки ба бефосилагии фаъолияти ТҚМ монеъ мешаванд; - иштирокдорони раванди идоракунии бефосилагии фаъолият, ваколат ва масъулияти онҳо бо мушаххасоти дақиқи сохтори тобеият; - чорабиниҳо оид ба таъмин ва нигоҳдории бефосилагии фаъолият.				
10.1.2	ТҚМ бефосилагии фаъолиятро ба воситаи равандҳои зерин идора менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1. таҳлили таъсир ба фаъолияти ТҚМ;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	2. муайян намудани намудҳои аҳамиятноки фаъолият; 3. муайян намудани захираҳо барои дастгирии намудҳои аҳамиятноки фаъолият; 4. таҳлили хавфҳои ҳолатҳои фавқулода; 5. муайян намудани чораҳои идоракунии хавфҳои ҳолатҳои фавқулода; 6. таҳияи нақша (нақшаҳо) оид ба таъмини бефосилагии фаъолият.				
10.1.2.1	ТҚМ тавассути усули дар ҳуҷҷати дохилӣ муайяншуда таъсирро ба фаъолият таҳлил менамояд, ки ба воситаи он баҳогузорӣ гузаронида мешавад: - таъсири осеб ё зарар ба ҳайати кормандон, бино, технологияҳо ё иттилооти ТҚМ; - таъсири вайронкунии талаботи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон; - гум кардани нуфузу эътибор.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ. сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Таҳлили таъсир ба фаъолияти ТҚМ барои муайян намудани фосилаи вақт барои барқароркунии намудҳои муҳими фаъолият ва инчунин муайян намудани захираҳо барои барқарор кардан ва давом додани фаъолияти асосӣ дар ҳолатҳои фавқулода (захираҳои муҳим), гузаронида мешавад. Барои гузаронидани таҳлили таъсир ба фаъолият, ТҚМ амалҳои зеринро иҷро менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад):	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
			1. баҳогузори ҳаҷми зарарҳои эҳтимоли бинобар сабаби боздошти пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасониҳои муҳим дар марҳилаи вақт; 2. муқаррар намудани муҳлати		

		ҷоиизи ниҳои боздошт нисбат ба ҳар намуди фаъолият тавассути муайян намудани омилҳои зерин: - муҳлати ниҳой барои барқарор намудани фаъолият; - муҳлат барои барқарор намудани раванди муътадили фаъолият; 3. муайян кардани намуд ва сатҳи иҷрои фаъолият, дороиҳо ё захираҳои дигар, ки барои дар сатҳи ҳадди ақал нигоҳ доштани фаъолият ва/ё дар муддати муқарраршуда барқарор намудани пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасониҳои муҳим заруранд; 4. муайян намудани ҳаҷми ҳадди ақалли захираҳо барои барқарор ва иҷрои пешниҳоди минбаъдаи намудҳои муҳими фаъолият дар речаи Ҷавқулода; 5. муқаррар намудани вақти мақсаднок барои барқарор намудани ҳар намуди хатарноки фаъолият. Вақти мақсадноки барқароркунӣ бояд камтар аз вақти ниҳои боздошти маҳсулот ё хизматрасонии дахлдор бошад; 6. муайян намудани нуқтаи мақсадноки барқароркунӣ байни нусхабардории эҳтиётии охирина	
--	--	---	--

			маълумот ва оғози боздошти намуди хатарноки фаъолият; 7. таснифоти намудҳои хатарноки фаъолият дар асоси вақти мақсадноки барқароркунӣ, бо муайян намудани фаъолиятҳои афзалиятнок; 8. муайян намудани таҳвилгарон, контрагентҳо ва тарафҳои манфиатдори дигар, ки намудҳои хатарноки фаъолияти ТҚМ аз онҳо вобаста мебошад ва тарзе, ки онҳо метавонанд ба ТҚМдар давраи ҳолатҳои фавқулода ёрӣ расонанд.		
10.1.2.2	ТҚМ намудҳои хатарноки фаъолиятро муайян менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Намуди фаъолияти, ки дар раванди таҳлили таъсир ба фаъолияти ТҚМ муайян шудааст ва боздошти он метавонад дар марҳилаи кӯтоҳи вақт ба ТҚМ таъсири ниҳоии манфӣ расонад ва бояд дар марҳилаи вақти кӯтоҳтарин барқарор карда шавад, намуди хатарноки фаъолият доништа мешавад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
10.1.2.3	ТҚМ захираҳои заруриро барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолият муқаррар менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: 1. ҳайати кормандон; 2. биноҳо; 3. технология;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди муқаррар намудани ҳайати кормандон, ки барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолият заруранд, ТҚМ инҳоро муайян менамояд: - шумораи кормандон, ки барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолият заруранд;	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	4. иттилоот; 5. таҳвилгарон, хизматрасонии беруна ва таъминот; 6. захираҳои молиявӣ.		- сатҳи дониш ва малакаи кормандони мазкур, ки барои иҷрои амалиётҳо дар ҳолатҳои ғавқулода ҳатмӣ мебошанд. Дар мавриди муайян намудани биноҳои барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолият зарур, ТҚМ инҳоро муқаррар менамояд: - маконҳои асосӣ ва эҳтиётӣ; - биноҳое, ки ҳимояи иловагиро талаб мекунанд. Дар мавриди муайян намудани технологияи барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолият зарур, ТҚМ инҳоро муқаррар менамояд: - хизматрасонии технологияи иттилоотӣ, ки намудҳои хатарноки фаъолиятро дастгирӣ менамоянд; - хизматрасониҳои телекоммуникатсионӣ, ки намудҳои хатарноки фаъолиятро дастгирӣ менамоянд; - технологияҳои дигар, ки намудҳои хатарноки фаъолиятро дастгирӣ менамоянд, аз ҷумла муҳофизати периметр, технологияҳои таҳвили пул (инкассатсия). Дар мавриди муайян намудани	
--	---	--	---	--

		иттилооти барои дастгирии намудҳои фаъолиятҳои хатарнок зарур, ТҚМ инҳоро муқаррар менамояд: - иттилооти барои иҷрои намудҳои хатарноки фаъолият зарур, аз ҷумла ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ; - ҳаҷми иттилооте, ки барқароркуниро талаб мекунад (нуқтаи мақсадноки барқароркунӣ); - усулҳои нигоҳдорӣ, ҳимоя ва барқароркунии иттилооти мазкур. Дар мавриди муайян намудани таҳвилгарон, хизматрасониҳои беруна ва таъминоти барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолият зарур, ТҚМ таҳвилгарон, хизматрасонии беруна ва таъминотро муқаррар менамояд, ки аз онҳо иҷрои намудҳои хатарноки фаъолият вобастагӣ дорад. Дар мавриди муайян намудани захираҳои молиявии барои дастгирии намудҳои хатарноки фаъолияти ТҚМ зарур, ТҚМ ҳаҷми захираҳои молиявиро, ки барои иҷрои нақшаи таъмини бефосилагӣ ва барқарор намудани	
--	--	--	--

			фаъолияти ТҚМ дар ҳолатҳои фавқулода ҳамеша дастрас мебошад, муқаррар менамояд.		
10.1.2.4	ТҚМ ҳавфи ҳолатҳои ғайриҷашмдоштро таҳлил менамояд	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии ҳавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии ҳавфҳо	Таҳлили ҳавфи ҳолатҳои ғайриҷашмдошт имконияти муайян намудани хатар ва осебпазирӣ дар намудҳои хатарноки фаъолият ва захираҳои дар он истифодашавандаро таъмин менамояд. Ба сифати хатарҳо, ки метавонанд ба захираҳо таъсири манфӣ расонанд, ТҚМ инҳоро ба назар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - дастнорас шудани кормандон; - дастнорас шудани технологияҳо, аз ҷумла технологияҳои иттилоотӣ ва алоқа (вирусҳои компютерӣ, аз кор баромадани дастгоҳҳои компютерӣ, қатъ шудани алоқа) дастнорас шудани таъминот (об, қувваи барқ); - набудани дастрасӣ ба иморатҳо (биноҳо) дастнорас шудани таҳвилгарон, контрагентони калидӣ; - дастнорас шудани иттилооти калидӣ; - дастнорас шудани захираҳои молиявӣ.	Ҳуҷҷати доҳилии ТҚМ	-

10.1.2.5	ТҚМ чораҳои идоракунии хавфи ҳолатҳои ғайриҷашмдоштро муқаррар менамояд, ки захираҳои калидии зеринро дарбар мегиранд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1. ҳайати кормандон; 2. биноҳо; 3. технологияҳо; 4. иттилоот; 5. таҳвилгарон, контрагентон ва шабакаҳои таъминоти.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди интиҳоби чораҳои идоракунии хавфи ҳолатҳои ғайриҷашмдошт, ТҚМ натиҷаҳои таҳлили таъсир ба фаъолияти ТҚМ-ро ба инобат гирифта, аз ҷумла тартиби ҳамкорӣ бо таҳвилгарони берунаро, ки дар қорҳои барқароркунӣ иштирок мекунанд, бо контрагентони беруна (амонатгузорон, қарздеҳон), саҳмиядорони ТҚМ, бо мақоми ваколатдор ва дигар мақомоти давлатӣ, инчунин воситаҳои ахбори омма ва тарафҳои манфиатдори дигар муайян менамояд. Дар мавриди интиҳоби чораҳои идоракунии хавфи ҳолатҳои ғайриҷашмдошт, ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - муҳлати ҷоиҳои ниҳони боздошти намуди хатарноки фаъолият; - хароҷот барои иҷрои нақшаи таъмини бефосилагӣ ва барқароркунии фаъолият; - оқибатҳои беамалӣ; - воқеи будани хавфҳо ва ҳаҷми зарар аз ба вуҷуд омадани онҳо; - мутобиқат бо мақсадҳои муқарраршудаи низоми	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ
----------	--	--	--	----------------------------

		идоракунии бефосилагии фаъолият; - мутобиқат бо сиёсатҳо ва расмиёти идоракунии хавфҳои ТҚМ. ТҚМ чораҳои дастгирии сатҳи дониш ва малакаи асосиро барои таъмини бефосилагии фаъолияти худ муқаррар менамояд. Чораҳо инҳоро дарбар мегиранд, вале бо онҳо маҳдуд намешаванд: - танзими тартиби иҷрои намудҳои хатарноки фаъолият; - пешбурди рӯйхати салоҳиятҳои иловагии ҳайати кормандон, ки дар фаъолияти ҳамаҷуза барои тақсимои тақдирӣ вазифаҳо дар ҳолатҳои норасоии кормандон истифода бурда намешаванд; - омӯзонидани ҳайати кормандон бо малакаҳои касбии иловагӣ, аз ҷумла гузаронидани тренингҳои ҷанҷонибаи функционалӣ; - барқарор намудани шумораи зарурии ҳайати кормандон. ТҚМ чораҳоро барои коҳиш додани таъсир ба пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасонии хатарнок дар ҳолати набудани биноҳои асосӣ муқаррар менамояд. Чораҳо инҳоро дарбар мегиранд, вале бо онҳо маҳдуд	
--	--	--	--

		намешаванд: - пешниҳоди биноҳои эҳтиётӣ; - гузаронидани ҳайати кормандон ба биноҳои дигари ТҚМ; - истифодаи ҷои кории кормандоне, ки фаъолияти ғайрихатарнокро анҷом медиҳанд; - иҷрои кор аз хона ё аз биноҳои дурдаст. Дар мавриди интиҳоби бинои эҳтиётӣ, ТҚМ хусусиятҳои зеринро ба инобат гирифта бо онҳо маҳдуд намешавад: - ҷораҳои амниятии бино; - дастрасӣ ба бино; - наздикӣ ба бинои асосӣ вучуд доштани шабакаҳои зарурии алоқа. ТҚМ ҷораҳоро барои нигоҳ доштани ҳолати коршоямии хизматрасониҳои технологӣ-иттилоотӣ ва алоқа, ки барои таъмини бефосилагии фаъолият зарур мебошанд, муайян менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: - пешниҳоди хизматрасониҳои технологияи иттилоотӣ ва алоқа дар дохили ТҚМ; - пешниҳоди хизматрасонии	
--	--	--	--

		- технологияи иттилоотӣ ва алоқа аз бинои эҳтиётӣ; - пешниҳоди хизматрасонии технологияи иттилоотӣ ва алоқа аз тарафи ташкилоти беруна. Чораҳои барқарорсозии таъминоти хизматрасонии технологияи иттилоотӣ ва алоқа, ба давраи мақсадноки барқарор намудани хизматрасонии технологияи иттилоотӣ ва алоқа мувофиқ буда, инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: -«захираи тафсон» - тақсимот ва захиракунии қарорҳои технологӣ, ки пешниҳоди мунтазами хизматрасонии технологияи иттилоотӣ ва алоқаро дар макони эҳтиётӣ, дар мавриди ба амал омадани садама дар макони асосӣ таъмин менамояд; -«захираи гарм» - барқарор кардани воситаҳои технологӣ дар макони эҳтиётӣ, ки қисман бо инфрасохтори технологияи иттилоотӣ ва алоқа таҷҳизонида шудааст; -«захираи хунук» - барқарор намудани инфрасохтори технологияи иттилоотӣ ва алоқа “аз сифр” дар макони эҳтиётӣ;	
--	--	--	--

		-«таҳвили фаврӣ» - бастанӣ шартнома бо таҳвилгари беруна оид ба таъмини фаврии таҷҳизоти эҳтиётӣ; -«Стратегияи муттаҳид» - стратегияи муттаҳиди амалҳои дар боло зикргардида. ТҚМ яклухтӣ, дастрасӣ ва махфияти иттилоотро таъмин менамояд, ки барои бефосилагии фаъолият дар ҳолатҳои душвор зарур мебошад. Тарзи нигоҳдорӣ ва барқарор намудани иттилоот бо натиҷаи таҳлили таъсир ба фаъолият мувофиқа карда шуда, инҳоро ба инобат мегирад: - талабот нисбат ба ҳаҷми иттилооти барқароршаванда, нуқтаҳои мақсаднок ва муҳлати барқароркунии иттилоот; - амнияти нигоҳдорӣ ва интиқоли иттилоот; - тарз ва эътимоднокии механизмҳои барқароркунии; - басомад ва ҳаҷми иттилооти захирашаванда. ТҚМ номгуӣ захираҳои истифодашавандаро (аз ҷумла таъминоти моддӣ, захираҳои молиявӣ) таҳия намуда, чорабиниҳоро оид ба таъмини		
--	--	---	--	--

			вучуд доштани онҳо дар ҳолати шиддатнок, аз ҷумла аз ҳисоби таҳвилгарони, контрагентон ва шахсони манфиатдори дигари беруна, муқаррар менамояд, ки аз инҳо иборат буда метавонанд: - нигохдории захираҳои иловагӣ, аз ҷумла таҷҳизоти технологияи иттилоотӣ ва алоқа дар анборҳо; - шартномаҳо бо таҳвилгарон оид ба таъмини (ивазкунии) фаврии захираҳои дар анбор буда; - вучуд доштани таҳвилгарони алтернативии захираҳо.		
10.1.2.6	ТҚМ вучуд доштани нақша (нақшаҳо) оид ба таъмини бефосилагии фаъолиятро таъмин менамояд, ки он бояд: 1. ба шахсони масъул фаҳмо бошад; 2. барои истифода аз тарафи шахсони масъул дастрас бошад; 3. дорои мақсад ва соҳаи истифода бошад, ки онҳо ба сиёсати идоракунии бефосилагии фаъолият мувофиқ буда, аз ҷумла инҳоро дарбар гиранд: - рӯйхати намудҳои хатарноки фаъолияти ТҚМ, инчунин муҳлати ҷоиҳои ниҳони боздошт, аз ҷумла нисбат ба намудҳои фаъолият, ки барқароркуниро талаб менамоянд;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Нақша оид ба таъмини бефосилагии фаъолият – нақша (-ҳое), ки мақсаду вазифаҳо, тартиб, усулҳо ва муҳлати иҷрои маҷмӯи чорабиниҳоро муайян менамояд, ки дар давоми ва/ё баъд аз ҳодисаҳои хатарнок барои барқароркунии ва пешниҳоди таъҷилии намудҳои хатарноки фаъолияти ТҚМ дар сатҳи ҳадди ақалли (ғайриҷашмдошти) пешакӣ мувофиқашуда истифода бурда мешаванд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

- муҳлати мақсадноки барқароркунӣ нисбат ба намуди муайяни фаъолият, аз ҷумла нисбат ба технологияҳои иттилоотӣ и телекоммуникатсионӣ; - чораҳо оид ба коҳиш додани хавфи аз даст рафтани нуфузу ʔътибор; 4. бо амалҳои ташкилотҳои беруна мувофиқа карда шавад; 5. тавсифи вазифаҳо ва масъулиятҳои ҳайати кормандонро, ки дар таъмини бефосилагӣ ва барқароркунии фаъолият иштирокдоранд, дарбар гирад; 6. дорои нақшаи фаъолгардонӣ бошад, аз ҷумла: - тартиби қабули қарор оид ба фаъолгардонӣ, аз ҷумла рӯйхати кормандоне, ки барои тасдиқи фаъолгардонӣ ва шартҳои барои ифтитоҳи нақша зарур масъуланд; - рӯйхати кормандоне, ки бояд оид ба фаъолкунии нақша хабардор карда шаванд; 7. дорои тарҳи робитаҳои садамавии дохилӣ ва беруна буда ба омилҳои зерин аҳамият диҳад: - робитаи дохили гурӯҳи кормандон, ки дар барқароркунӣ				
---	--	--	--	--

ва пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасонии хатарноки садамавӣ иштирок мекунад; - робита бо ташкилотҳои беруна, ки дар таъмини бефосилагии фаъолият иштирок мекунад; - робита бо мақоми ваколатдор; - робита бо воситаҳои ахбори омма ва муштариён; - робита бо контрагентон ва тарафҳои манфиатдори дигар дар рафти корҳои барқароркунӣ; - усулҳои робита; 8. талабот ба ҳаҷми ҳадди ақалли захираҳо ва таҳвилгаронро, ки дар марҳилаҳои гуногуни вақти барои барқарор ва пешниҳоди намудҳои хатарноки фаъолият зарур мебошанд, дарбар гирад; 9. пайдарҳамии амалҳоро оид ба барқароркунӣ ва таъмини бефосилагии намудҳои хатарноки фаъолият дарбар гирад, аз ҷумла: - тарҳи ҷалбкунии ташкилотҳои беруна ба раванди барқароркунии фаъолияти ТҚМ; - тарҳи ҷалбкунии контрагентон ва шахсони манфиатдори ТҚМ ба раванди барқароркунии фаъолияти ТҚМ; - пайдарҳамӣ ва маконҳои барқароркунии намудҳои				
--	--	--	--	--

хатарноки фаъолияти ТҚМ; - муҳлат ва макони барқароркунии хизматрасонии хатарноки технологияи иттилоотӣ, инчунин пайдарҳамии амалҳо оид ба барқарор кардани онҳо, аз ҷумла барқарор намудани инфрасохтори шабакавӣ дар бинои нав, барқароркунии фаъолияти асосӣ, барномаҳо ва маҳзани иттилоот, ҳамоҳангсозӣ, нусхабардории эҳтиётӣ ва шабакаҳои алоқаи эҳтиётӣ; - муҳлат ва макони ҷамъовариҳои захираҳои зарурӣ; 10. ҳамаи қисмҳои зарурӣ, аз ҷумла ҷойгиршавии биноҳои эҳтиётӣ, сайрхатҳо, робитаҳои мақоми ваколатдор ва дигар мақомоти давлатӣ, ташкилотҳо, ки дар барқароркунии фаъолияти ТҚМ иштирок мекунанд, инчунин тарзҳои алоқа бо онҳоро дарбар гирад; 11. усули ҳуҷҷатгузориҳои маълумоти калидӣ оид ба рафти корҳо, қабули қарорҳо ва чораҳои амалишударо дарбар гирад; 12. дорои тарҳҳои зерин бошад: - барҳам додани тартиби садамавии корҳо, аз ҷумла критерияҳои, ки имконияти қабули				
---	--	--	--	--

	қарорҳо оид ба иҷрои амалиёт бо тартиби садамавиरो таъмин менамоянд; - гузаштан ба тартиботи фаъолияти муътадил; - барқароркунии равандҳои дохилии вайроншудаи ТҚМ пас аз бартараф намудани оқибатҳои ҳолати ғайриҷашмдошт; 13. дорои соҳиби ягонаи тарҳ бошад, ки барои нигоҳдорӣ ва бознигариҳои он масъул мебошад.				
10.1.2.6.1	ТҚМ санҷиши давра ба даври нақшаҳоро оид ба таъмини бефосилагии фаъолият амалӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ санҷиши нақшаи таъмини бефосилагии фаъолиятро бо мақсади муайян намудани ин ҳолатҳо мегузаронад: - таъмини бехатарии намудҳои хатарноки фаъолият, новобаста аз ҷиддияти ҳодисаи хатарнок; - нақшаҳои мазкур фаъолияти ТҚМ-ро дар шароити ғайриҷашмдошт ва гузаштан ба тартиби фаъолияти муътадил таъмин менамояд. ТҚМ: - санҷиш ва дар ҳолати тағйироти назаррас дар фаъолияти ТҚМ, инчунин амалҳои зеринро анҷом медиҳад: - санҷиши ҷузъҳои низоми идоракунии бефосилагии фаъолият, ҳам дар маҷмӯъ ва ҳам	Пайнавишти / қарори Шӯрои нозирони ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар як сол

		дар алоҳидагӣ, бо мақсади тафтиши эътимоднокии умумии низом; - банақшагирии санҷиш бо тарзе ки таъсири воқеаҳои хатарнок, ки дар мавриди гузаронидани таҷрибаҳо ба вучуд омада метавонанд, коҳиш дода шавад; - муайян намудани мақсаду вазифаҳои ҳар санҷиш; - муайян кардани гурӯҳи нозирон (нозирони санҷиш) аз ҳисоби кормандони ТҚМ, ки барои таҳияи нақша оид ба таъмини бефосилагии фаъолияти ТҚМ масъул мебошанд, кормандоне, ки назорати дохилиро амалӣ мекунанд ва дар ҳолати зарурӣ, мутахассисони мустақилро аз ташкилотҳое, ки хизматрасонии машваратӣ дар соҳаи ташкили бефосилагии фаъолият ва амнияти иттилооти ТҚМ мерасонанд. Гурӯҳи мушоҳидон (нозирони санҷиш) амалҳои зеринро иҷро менамоянд: - назорати иҷрои ҳар як санҷиш; - баҳогузориҳои натиҷаҳои санҷиш; - тартиб додани пайнавишт оид ба гузаронидани санҷишҳо, натиҷа ва хулосагирӣҳо нисбат ба	
--	--	--	--

			онҳо, аз ҷумла амалҳои ислоҳотӣ; - мувофиқа кардани пайнавишт бо роҳбарияти воҳидҳои сохтори ТҚМ, ки ба санҷиши нақшаҳои таъмини бефосилагии фаъолияти ТҚМ ҷалб карда шудаанд. дар асоси пайнавишти мувофиқашудаи тафтиш, ҳисоботро оид ба натиҷаҳои гузаронидани санҷиш тартиб дода, мувофиқа мекунад, ки он аз ҷумла таҳлили натиҷаи санҷиш, пешниҳодҳо оид ба бартараф намудани камбудҳои ошкоршуда ва такмили нақшаҳо ва дигар ҷузъиёти низоми идоракунии бефосилагии фаъолияти ТҚМ-ро дарбар мегирад. Натиҷаҳои санҷиш бо пешниҳодҳо нисбат ба мукамал намудани нақшаҳои таъмини бефосилагии фаъолият, ба раёсати ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо барои баррасӣ, ва ба Шӯрои нозирони ТҚМ барои тасдиқ, пешниҳод карда мешаванд.		
10.1.3	ТҚМ вучуд доштани низоми иттилоотии идоракуниро, ки муқаррар кардани тартибро муайян намуда, вале бо он маҳдуд	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

	намешавад, таъмин менамояд, ки инхоро дарбар мегирад: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботдиҳӣ оид ба бефосилагии фаъолияти ТҚМ, ки ба истифодабарандагон, шахсон / воҳидҳои сохтории гуногун, ки барои омода намудан ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъуланд, пешниҳод карда мешавад.	идоракунии хавфҳо			
10.1.3.1	ТҚМ шаклҳои қолабии ҳисоботҳои идоракуниро таҳия менамояд, ки онҳо маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешаванд: - натиҷаҳои таҳлили таъсир ба фаъолияти ТҚМ; - натиҷаҳои таҳлили хавфи ҳолатҳои ғайричашмдошт; - натиҷаҳои санҷиши нақшаҳои таъмини бефосилагии фаъолияти ТҚМ; - татбиқи чораҳои ислоҳотӣ ва/ё баҳогузориҳои самаранокии чораҳои татбиқшуда; - натиҷаҳои санҷиши аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштани онҳо.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Дар мавриди таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди иттилоотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ дар ҳаҷми пурра ва тибқи талаботи банди мазкур муайян менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, воҳидҳои сохтории ваколатдор	На камтар аз 1 маротиба дар як сол
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мухлати татбиқи талабот

		татбиқи талабот			
1	2	3	4	5	6
11. Хусусиятҳои идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ					
11.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро таъмин менамояд, ки ба муҳити амалиёти беруна, стратегия, сохтори ташкилӣ, ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ буда, ин амалҳоро иҷро менамояд: - самаранокӣ, махфият, мукаммалӣ, дастрасӣ, саҳеҳии иттилоот ва мувофиқати он ба талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон; - кифояти захираҳо, аз ҷумла барномаҳо, иттилоот, инфрасохтор ва ҳайати кормандон; - коҳиш додани хавфҳои бо технологияҳои иттилоотӣ алоқаманд дар фаъолияти ТҚМ. Низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. сиёсати идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; 2. тартиботи идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; 3. низоми иттилооти идоракунӣ; 4. назорати дохилӣ;	Шӯрои назорати ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар маъриди ташкили низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ, ТҚМ муҳити амалиёти берунаро, ки дар он ТҚМ фаъолият мекунад таҳлил менамояд, стратегия, сохтори ташкилии ТҚМ-ро баррасӣ намуда, ҳаҷм, хусусият, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ менамояд ва ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки онҳо ҷузъҳои таркибии низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро дарбар мегиранд.	-	-

	5. баҳогузории самарабахшии низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ.				
11.2	ТҚМ иштирокдорони зерини низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро муайян менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - воҳиди сохторӣ ё корманд оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ, ки барои ташкил ва ҷамоҳангсозии идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотии ТҚМ масъул мебошад; - воҳиди сохторӣ оид ба технологияҳои иттилоотӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
11.2.1	ТҚМ воҳиди сохториро оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилооти таъсис медиҳад ё кормандро таъин менамояд, ки барои ташкил ва ҷамоҳангсозии идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ барои иҷрои вазифаҳои зерин масъул мебошад: - таҳия, ҷорӣ намудан ва такмили мунтазами низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - таҳияи расмиёти идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - иштирок дар таҳияи нақшаи	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар доираи таъсиси воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ ё таъин намудани корманди барои ташкил ва ҷамоҳангсозии идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотии ТҚМ масъул, ТҚМ мустақилияти воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ ё корманди барои ташкилдихӣ ва ҷамоҳангсозии идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ масъулро аз байни воҳидҳои	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	чорабиниҳо оид ба татбиқи стратегияи ТҚМ дар қисми инкишофи технологияҳои иттилоотӣ; - таҳлили равандҳо дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ; - мониторинг ва баҳогузориҳои сатҳи хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - ҳамкорӣ ва машварати воҳидҳои сохтории ТҚМ оид ба масъалаҳои идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - банақшагирии гузаронидан ва таҳлили натиҷаҳои худбаҳодиҳии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - таҳияи харитаи хавфҳо; - таҳияи ҳисоботҳои маҷмӯӣ оид ба ҳодисаҳои хавфи технологияҳои иттилоотӣ ва мониторинги иҷрои нақшаи чорабиниҳо оид ба бартараф намудани онҳо; - таҳия ва пешниҳоди ҳисоботҳо ё маълумоти дигар оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ ба Шӯрои нозирон, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва/ё раёсат; - ҳамкорӣ бо аудити дохилӣ.		сохтории ТҚМ оид ба технологияҳои иттилоотӣ ва амнияти иттилоот таъмин менамояд		
11.2.2	ТҚМ воҳиди сохториро оид ба технологияҳои иттилоотӣ таъсис медиҳад, ки вазифаҳои зеринро	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ,	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	ичро намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - ҷорӣ намудани тартиби идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - таҳияи нақшаи чорабиниҳо оид ба татбиқи стратегияи ТҚМ барои рушди технологияҳои иттилоотӣ; - муайян намудани равандҳои соҳаи технологияҳои иттилоотӣ; - таҳияи расмиёти автоматикунонӣ ва дастгирӣ.	сохтор оид ба идоракунии хавфҳо			
11.3	ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. мақсад, вазифа ва принципҳои идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; 2. соҳаҳои асосии идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ (равиш дар асоси баҳодиҳии хавф); 3. намудҳои асосии хатарҳои бо хавфи технологияҳои иттилоотӣ алоқаманд; 4. муайян намудани иштирокдорони низоми идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ, ваколат, масъулияти онҳо бо мушаххасоти дақиқи сохтори тобеият;	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар доираи таҳияи сиёсати идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ ТҚМ инҳоро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - ҳама намудҳои фаъолияти тижорати ТҚМ; - хусусият, андоза, моҳият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; - сохтори ташкилии ТҚМ.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	5. тартиб ва расмиёти идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; 6. талабот нисбат ба малакаҳои касбии кормандони воҳидҳои сохторӣ, ки вазифаи амалӣ намудани идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотиро иҷро менамоянд.				
11.4	ТҚМ сатҳи хавфи технологияҳои иттилоотиро муайян ва андозагирӣ намуда, мониторинг ва назоратро аз рӯи хавфи технологияҳои иттилоотӣ, ба роҳҳои зерин амалӣ менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - истифодаи усулҳои идоракунии хавф дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ; - истифодаи усулҳои идоракунии хавф дар лоиҳаҳо; - таҳияи нақшаи чорабиниҳо оид ба амалӣ намудани қисми инкишофи технологияҳои иттилоотии стратегияи ТҚМ.	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар доираи таҳияи тартиби идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ, ТҚМ омилҳои зеринро ба назар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1 ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; 2. вазъи низомҳои иттилоотӣ, технологияҳо ва имконияти онҳо, бо назардошти рушди минбаъдаи тижорат; 3. малака ва таҷрибаи ҳайати кормандон, ки ба раванди идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ ҷалб карада шудаанд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
11.4.1	ТҚМ хавфи технологияҳои иттилоотиро идора намуда, методологияи идоракунии хавфҳоро дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ таҳия менамояд, ки ба стратегияи ТҚМ мувофиқ буда, инҳоро дарбар мегирад ва бо онҳо маҳдуд намешаванд:	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	

1. муайян намудани омилҳои дохилӣ ва беруна барои баҳогузориҳои ҳар хавфи алоҳидаи технологияҳои иттилоотӣ; 2. ҷамъоварӣ, бақайдгирӣ ва нигоҳдории маълумот оид ба ҳодисаҳои дохилии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; 3. ошкор намудани ҳодисаҳо (хатарҳои имконпазири назаррас, ки метавонанд дар минтақаҳои заифтарин амалӣ шаванд) аз нуқтаи назари таъсири эҳтимолии манфии онҳо ба мақсад ё фаъолияти ҷории ТҚМ, аз ҷумла ҷанбаҳои корпоративӣ, меъёрӣ, технологӣ, шартномавӣ, ҳайати кормандон ва амалиётӣ; 4. баҳогузориҳои ҳарсолаи хавфҳо дар асоси натиҷаҳои ошкор намудани ҳодисаҳо ва таҳияи харитаи хавфҳо; 5. баҳогузориҳои мунтазами эҳтимолият ва натиҷаи ҳама хавфҳои ошкоршуда, бо истифодаи усулҳои сифатӣ ва/ё миқдорӣ баҳогузорӣ. Эҳтимолият ва натиҷаҳои бо хавфҳои дохилӣ (ҳоси муҳити раванд) ва хавфҳои боқимонда алоқаманд дар алоҳидагӣ барои ҳар таснифот ва дар шакли маҷмӯӣ				
---	--	--	--	--

	муайян карда мешавад; 6. расмиёти вокуниш ба хавфхое, ки метавонанд аз ҷумла чорабиниҳоро оид ба канорагирӣ аз хавфҳо, коҳиш, тақсимот ё таҳаммули хавфҳо бо зикри муҳлат ва иҷрокунандагони масъул дарбар гирад; 7. мониторинги иҷрои чорабиниҳо барои вокуниш ба хавфҳо.				
11.4.2	ТҚМ хавфи технологияҳои иттилоотиро идора намуда, методологияи идоракунии хавфҳои лоиҳавиро оид ба технологияҳои иттилоотӣ таҳия менамояд, ки ба стратегия мувофиқ мебошад ва инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. тартиби банақшагирии лоиҳаҳо; 2. тартиби баҳогузориҳои захираҳо; 3. тартиби муайян намудани натиҷаҳои мақсаднок; 4. тартиби ҳамоҳангсозӣ бо иштирокдорони лоиҳаҳо; 5. тартиби назорати натиҷаҳо дар марҳилаҳои гуногун; 6. тартиби банақшагирии санҷишҳо; 7. таҳияи ҳисобот оид ба	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	натичаҳои санҷиш; 8. гузаронидани таҳлили натичаҳои лоиҳаҳо пас аз ҷорӣ намудани онҳо.				
11.4.3	ТҚМ нақшаи чорабиниҳоро оид ба татбиқи стратегияи ТҚМ дар қисми рушди технологияҳои иттилоотӣ таҳия менамояд, ки он инҳоро ошкор намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - муайян намудани талабот ба захираҳо, аз ҷумла муайян намудани буҷети бо инкишофи технологияҳои иттилоотӣ алоқаманд; - тавсифи чорабиниҳои зарурӣ дар соҳаи технологияҳои иттилоотӣ, бо қайд намудани муҳлат ва шахсони барои татбиқи он масъул.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар асоси стратегияи ТҚМ, воҳиди сохторӣ оид ба технологияҳои иттилоотӣ нақшаи ҳарсолаи чорабиниҳоро барои татбиқи стратегияи ТҚМ дар қисмати инкишофи технологияҳои иттилоотӣ, таҳия менамояд, ки он аз тарафи раёсат тасдиқ мешавад. Воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ ё корманди масъул оид ба масъалаҳои ташкил ва ҳамоҳангсозии идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ дар рафти иштирок дар раванди таҳияи нақшаҳои чорабиниҳо амалҳои зеринро иҷро менамояд: - таҳлил барои ошкоркунии хавфҳои имконпазири низомҳои иттилоотӣ ва равандҳои бо технологияҳои иттилоотӣ алоқаманд; - ҳангоми зарурат, тавсияҳоро оид ба ворид кардани ислоҳот ба нақшаи чорабиниҳо барои амалӣ гардонидани стратегияи ТҚМ, дар қисмати инкишофи соҳаи	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			технологияҳои иттилоотӣ таҳия менамояд.		
11.5	ТҚМ вучуд доштани низоми иттилоотии идоракуниро таъмин менамояд, ки он бо муқаррар намудани тартиб маҳдуд нагардида, инҳоро муайян мекунад: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботдиҳӣ оид ба идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотии ТҚМ, ки ба истифодабарандагони гуногун, шахсон / воҳидҳои сохтори барои таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъул пешниҳод карда мешавад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-
11.5.1	ТҚМ шаклҳои қолабии ҳисоботҳои идоракуниро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: - ҳисобот оид ба ҳодисаҳои дохилии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - ҳисобот оид ба натиҷаҳои баҳогузори хавфҳо ва таҳияи харитаи хавфҳо; - ҳисобот оид ба натиҷаҳои мониторинги иҷрои чорабиниҳои идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ; - ҳисобот оид ба натиҷаҳои	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Дар доираи таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ, ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ, дар ҳаҷми пурра ва тибқи талаботи банди мазкур муайян менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ маълумот ба воҳиди идоракунии хавфи технологияҳои иттилоотӣ (қорманди	На камтар аз 1 маротиба дар як сол На камтар аз 1 маротиба дар се моҳа

	санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштан			масъули ТҚМ оид ба масъалаҳои ташкил ва ҳамоҳангсозии идоракунии хавфи технологияҳо и иттилоотӣ)	
Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлати татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
12. Хусусиятҳои идоракунии хавфҳои амнияти иттилоот					
12.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфҳои амнияти иттилоотиро таъмин менамояд, ки он ба муҳити амалиёти беруна, стратегия, сохтори ташкилӣ, ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ буда, ба коҳиш додани хавфҳои хоси фаъолияти ТҚМ вобаста ба вайронкунии мукаммалӣ, махфият ва дастрасии дороиҳои иттилоотӣ алоқаманд мебошад ва дар натиҷаи амали қасдонаи кормандони ТҚМ ва/ё шахсони сеюм ба амал омадааст, равона мешавад. Низоми идоракунии хавфҳои	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди ташкили низоми идоракунии хавфи амнияти иттилоот, ТҚМ муҳити амалиёти берунаро, ки дар он ТҚМ фаъолият мекунад, таҳлил менамояд, стратегия, сохтори ташкилии ТҚМ-ро баррасӣ менамояд ва ҳаҷм, хусусият, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ намуда, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамоянд, ки онҳо чузъи таркибии низоми идоракунии хавфи амнияти иттилоотро дарбар мегиранд.	-	-

	амнияти иттилоот инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. сиёсати идоракунии хавфи амнияти иттилот; 2. расмиёти идоракунии хавфи амнияти иттилот; 3. низоми иттилооти идоракунӣ; 4. назорати дохилӣ; 5. баҳогузори самарабахшии низоми идоракунии хавфи амнияти иттилот аз тарафи воҳидҳои аудити дохилӣ.				
12.2	ТҚМ иштирокдорони зерини низоми идоракунии хавфи амнияти иттилоотро муайян менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилот ё корманд, ки барои ташкил ва ҷамоҳангсозии раванди идоракунии хавфи амнияти иттилооти ТҚМ масъул аст; - воҳиди сохторӣ оид ба амнияти иттилот	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
12.2.1	ТҚМ воҳиди сохториро оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилот ташкил ё кормандеро таъин менамояд, ки барои ташкил ва ҷамоҳангсозии раванди идоракунии хавфи амнияти	Шӯрои нозирони ташкилоти қарзӣ, МДВ, раёсати ТҚМ	Дар мавриди таъсиси воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилот ё дар мавриди таъин намудани корманди барои ташкил ва ҷамоҳангсозии идоракунии хавфи амнияти	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

иттилооти ТҚМ ва иҷрои вазифаҳои зерин масъул мебошад: - таҳия, ҷорӣ намудан ва такмили мунтазами низоми идоракунии хавфи амнияти иттилот; - таҳияи тартиб оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилот; - иштирок дар таҳияи нақшаи чорабиниҳо оид ба амалӣ намудани стратегияи ТҚМ дар қисмати такмили амнияти иттилот; - таҳлили равандҳо дар соҳаи амнияти иттилот; - мониторинг ва баҳогузори сатҳи хавфи амнияти иттилот; - ҳамкорӣ ва машварати воҳидҳои сохтори ТҚМ оид ба масъалаҳои идоракунии хавфи амнияти иттилот; - банақшагирии гузаронидан ва таҳлили натиҷаҳои худбаҳодиҳии хавфи амнияти иттилот; - таҳияи харитаи хавфҳо; - таҳия ва пешниҳоди ҳисоботи ҷамъбасти оид ба ҳодисаҳои хавфи амнияти иттилот ва мониторинги иҷрои нақшаи чорабиниҳо барои бартараф намудани онҳо; - таҳия ва пешниҳоди ҳисобот ё маълумоти дигар оид ба		иттилооти ТҚМ масъул, ташкилоти қарзии молиявӣ мустақилияти воҳиди сохтори идоракунии хавфи амнияти иттилот ё корманди барои ташкил ва ҳамоҳангсозии идоракунии хавфи амнияти иттилооти ташкилоти қарзии молиявӣ масъуло аз байни воҳидҳои сохтори ТҚМ оид ба технологияҳои иттилоотӣ ва амнияти иттилот, таъмин менамояд.		
---	--	---	--	--

	идоракунии хавфи амнияти иттилот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва/ё раёсати ТҚМ; - ҳамкорӣ бо аудити дохилӣ.				
12.2.2	ТҚМ воҳиди сохториро оид ба амнияти иттилот таъсис медиҳад, ки вазифаҳои зеринро иҷро намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - татбиқи тартиб оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилот; - таҳияи нақшаи чорабиниҳо, ки ба идоракунии хавфи амнияти иттилоот равона шудааст ва дар харитаи хавфҳо қайд гардидааст; - муайян намудани равандҳо дар соҳаи таъмини амнияти иттилот.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
12.3	ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи амнияти иттилоотро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - мақсад, вазифа ва принципҳои идоракунии хавфи амнияти иттилот; - соҳаҳои асосии идоракунии хавфи амнияти иттилот (равиш дар асоси баҳодиҳии хавфҳо); - муайян намудани иштирокдорони низоми идоракунии хавфи амнияти	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар мавриди таҳияи сиёсати идоракунии хавфи амнияти иттилот, ТҚМ инҳоро ба назар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - ҳама намудҳои фаъолияти ТҚМ; - хусусият, ҳаҷм, ҳосият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; - сохтори ташкилии ТҚМ; - қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	иттилот, ваколат ва масъулияти онҳо, бо дақиқ мушаххас кардани сохтори ҳисоботдиҳии онҳо; - намудҳои асосии хатар ва модели вайронкунандагони эҳтимолии амнияти иттилот; - тартиб ва расмиёти идоракунии хавфи амнияти иттилот.				
12.4	ТҚМ хавфи амнияти иттилоотро муайян ва андозагирӣ менамояд, мониторинг ва назорати онҳоро иҷро менамояд ва инҳоро таҳия менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): 1. ҳуҷҷати дохилӣ, ки тартиби идоракунии хавфи амнияти иттилоотро муайян мекунад; 2. нақшаи чорабиниҳо, ки ба идоракунии хавфи амнияти иттилооти дар харитаи хавфҳо дарҷгардида равона шудааст.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Ҳангоми таҳияи расмиёти идоракунии хавфи амнияти иттилот, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилот ё корманди барои ташкил ва ҷамоҳангсозии раванди идоракунии хавфи амнияти иттилоот масъул омилҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; 2. ҳолати воситаҳои иттилоотӣ ва иқтидори онҳо; 3. тахассус ва таҷрибаи ҳайати кормандон, ки ба раванди идоракунии хавфи амнияти иттилоот ҷалб карда шудаанд; 4. қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
12.4.1	ТҚМ хавфи амнияти иттилоотро идора намуда, ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд, ки тартиби зеринро муайян мекунад:	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

- ошкор намудан, андозагирӣ, назорат ва мониторинги хавфи амнияти иттилот; - ҷамъоварӣ, бақайдгирӣ ва нигоҳдории маълумот оид ба ҳодисаҳои дохилии хавфи амнияти иттилот; - муайян намудан ва таснифоти гурӯҳи дороиҳо, низомҳои иттилоотии хатарноки ТҚМ ва соҳибони онҳо; - муайян намудани хатарҳои эҳтимоли нисбат ба гурӯҳи дороиҳои низомҳои иттилоотии муҳим; - муайян намудани ҷузъҳои осебпазир, ки имконияти ба амал омадани хатарҳоро зиёд менамоянд; - пешгӯии натиҷаҳои вайронкунии махфият, яклухтӣ ва дастрасии дороиҳо ва захираҳои иттилоотӣ; - баҳогузориҳои ҳарсолаи хавфҳо ва таҳияи ҳарсолаи харитаи хавфҳо; - баҳогузориҳои мунтазами имконпазирӣ ва натиҷаҳои ҳама намудҳои хавфи ошкоршуда, бо истифодаи усулҳои баҳогузориҳои сифатӣ ва/ё миқдорӣ; - андешидани чораҳо нисбат ба хавфи амнияти иттилоот, аз ҷумла	идоракунии хавфҳо			
--	-------------------	--	--	--

	чорабиниҳо оид ба пешгирии хавфҳо, коҳиш додан, тақсимкунӣ ё таҳаммули хавфи амнияти иттилоот бо зикри муҳлат ва иҷрокунадагони масъул; - мониторинги иҷрои чорабиниҳо оид ба андешидани чораҳо нисбат ба хавфи амнияти иттилот.				
12.4.2	ТҚМ нақшаи чорабиниҳоро таҳия менамояд, ки ба идоракунии хавфи амнияти иттилооти дар харитаи хавфҳо қайдшуда равона шудааст ва инҳоро ошкор намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - муайян намудани талабот ба захираҳо, аз ҷумла муайян намудани буҷети бо такмили амнияти иттилот ва идоракунии хавфи амнияти иттилоот алоқаманд; - тавсифи чорабиниҳои зарурӣ дар соҳаи таъмини амнияти иттилоот бо дарҷи муҳлат ва шахсони барои татбиқи онҳо масъул.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	Дар асоси харитаи хавфи амнияти иттилот, воҳиди сохторӣ оид ба амнияти иттилот нақшаи чорабиниҳои ҳарсоларо, ки ба идоракунии хавфҳои муайяншуда равона шудааст, таҳия менамояд, ки аз тарафи раёсати ТҚМ тасдиқ карда мешавад. Дар мавриди таҳияи нақшаи чорабиниҳо, воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилоот ё корманди масъули масъалаҳои ташкил ва ҳамоҳангсозии раванди идоракунии хавфи амнияти иттилот амалҳои зеринро иҷро менамояд: - таҳлили кифоятии чорабиниҳои идоракунии хавфи амнияти иттилоот, захираҳои зарурӣ ва муҳлати амалӣ намудани онҳо; - ҳангоми зарурат тавсияҳоро оид ба ворид намудани ислоҳот ба	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

			нақшаи чорабиниҳо, ки ба идоракунии хавфи амнияти иттилооти дар харитаи хавфҳо қайдшуда равона шудаанд, таҳия менамояд.		
12. 5	ТҚМ вучуд доштани низоми иттилоотии идоракуниро таъмин менамояд, ки он муқаррар кардани тартибро барои муайян намудани ин ҳолатҳо дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботдиҳӣ оид ба идоракунии хавфи амнияти иттилооти ТҚМ, ки ба истифодабарандагони гуногун пешниҳод карда мешаванд, шахсон / воҳидҳои сохтории барои таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъул	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-
12.5.1	ТҚМ шаклҳои қолабии ҳисоботдиҳии идоракуниро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: - ҳисобот оид ба ҳодисаҳои дохилӣ нисбат ба амнияти иттилот; - ҳисобот оид ба натиҷаи баҳогузориҳои хавфҳо ва харитаи хавфи амнияти иттилооти таҳияшуда;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба идоракунии хавфҳо	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони гуногун тибқи ҳуҷҷати дохилӣ пешниҳод менамояд. Ҳангоми таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ ТҚМ тартиби пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ дар ҳаҷми пурра мувофиқи талаботи банди мазкур муайян менамояд	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ воҳиди сохторӣ оид ба идоракунии	На камтар аз 1 маротиба дар як сол На камтар аз 1 маротиба дар се моҳа

	- ҳисобот оид ба натиҷаҳои мониторинги иҷрои нақшаи чорабиниҳои идоракунии хавфи амнияти иттилоот; ҳисобот оид ба натиҷаҳои санҷиши аудит, агар бошад			хавфи амнияти иттилоот (корманди барои ташкил ва ҳамоҳангсозии раванди идоракунии хавфи амнияти иттилоот масъули ТҚМ)	
--	---	--	--	--	--

Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Муҳлат и татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
13. Хусусиятҳои идоракунии хавфи мувофиқа (комплаенс)					
13.1	ТҚМ вучуд доштани низоми идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) таъмин менамояд, ки он ба вазъи ҷории бозор, стратегия, ҳаҷм, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мутобиқ мебошад. Низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад:	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба назорати комплаенс -	Дар мавриди таъсиси низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа), ТҚМ вазъи ҷории бозорро таҳлил менамояд, стратегияи ТҚМ-ро дида мебарояд, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ намуда, ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки ҷузъҳои таркибии низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа)-ро	-	-

	1. сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); 2. тартиби идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); 3. низоми иттилооти идоракунӣ; 4. назорати дохилӣ; 5. баҳо додани самарабахшии идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ. Низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) аз се хати ҳимоя асос мегирад: 1. ҳама кормандони ТҚМ; 2. воҳиди сохтории назорати комплаенс (мувофиқа); 3. баҳогузори мустақили самарабахшии идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ		ташкил медиҳанд.		
13.1.1	ТҚМ сиёсати идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. мақсад ва вазифаҳо дар доираи идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); 2. принципҳои идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа), аз ҷумла принципи ба вуҷуд овардани фарҳанги комплаенс дар ТҚМ	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба комплаенс - назорат	Дар доираи таҳияи сиёсати идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа), ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад:	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-
			- стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолияти он, ки метавонанд ТҚМ-ро таҳти хатари хавфи комплаенс (мувофиқа) гузоранд; - сатҳи ҷоиҳои хавфи ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва мураккабии		

(фарҳанги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя намудани талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунгузории давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонанд ва ҳуҷҷатҳои дохилӣ, ки тартиби фаъолияти ТҚМ-ро ба танзим мебароранд); 3. тартиб, тарз ва расмиёти идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа), аз ҷумла ба хавф нигаронидашуда; 4. тартиб, тарз ва расмиёти идоракунии хавфи қасдан ё беихтиёрон аҳамият намудани ТҚМ ба амалиёти қонунигардонии (рамукунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда ва маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом ё намуди дигари фаъолияти ҷиноятӣ (хавфи қонунигардонии даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастомада, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом); 5. иштирокдорони низомии идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) дар асоси се хати ҳимоя, ваколат ва масъулияти		фаъолияти ТҚМ; - мураккабии сохтори ташкилии ТҚМ; - сатҳ ва намуди хавфҳои хоси ТҚМ; - самаранокӣ ва тартиби идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа)- и қаблан аз тарафи ТҚМ татбиқгардида; - нақша оид ба ҳама гуна тағйироти эҳтимолии сохтори ташкилии дохилӣ ва/ё тағйироти берунаи шароити бозор; - қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки масъалаҳои аз тарафи ТҚМ расонидани хизматрасониҳо ва гузаронидани амалиётҳо дар бозори молиявиро ба танзим мебарорад, инчунин қонунгузории давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонад.	
--	--	--	--

	онҳо, бо зикри мушаххаси сохтори ҳисоботдиҳӣ; 6. ваколат ва масъулияти сарнозир оид ба комплаенс (мувофиқа), роҳбари воҳиди сохторӣ оид ба назорати комплаенс (мувофиқа); 7. талабот нисбат ба малакаи касбии кормандони воҳиди сохтории назорати комплаенс (мувофиқа); 8. тартиби ҳамкорӣ ва мубодилаи иттилоот байни иштирокдорони низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа).				
13.1.2	ТҚМ иштирокдорони низоми идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) дар асоси се хати ҷимоя муайян менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба назорати комплаенс -	Хати якуми ҷимоя аз тарафи ҳамаи кормандони ТҚМ таъмин карда мешавад. Кормандони воҳидҳои сохторӣ барои саривақт ба воҳиди сохтории назорати комплаенс (мувофиқа) расонидани маълумот оид ба қоидавайронкуниҳо (камбудихо, ҳодисаҳо, қарордодҳо), ки метавонанд хавфи комплаенсро (мувофиқаро) эҷод намоянд, масъул мебошанд. Роҳбарони воҳидҳои сохторӣ, барои ташкил ва амалӣ намудани идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) дар	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			воҳиди сохторӣ, аз ҷумла амалӣ намудани чорабиниҳо барои бартараф намудани камбудӣ ва қоидаайронкуниҳои ошкоршуда масъул мебошанд. Хати дуҷуми ҳимоя аз тарафи воҳиди сохтории назорати комплаенс (мувофиқа) таъмин карда мешавад. Вазифаҳои алоҳидаи хати дуҷуми ҳимоя тибқи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, метавонанд ба дигар воҳидҳои сохторӣ, ба шарти вучуд надоштани бархӯрди манфиатҳо, вогузор карда шаванд. Роҳбари воҳиди сохтории назорати комплаенс (мувофиқа) барои фаъолияти воҳиди сохтории мазкур масъул мебошад. Хати сеҷуми ҳимоя аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ, ба воситаи баҳогузори мустақилонаи самарабахшии низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) таъмин карда мешавад.		
13.1.2.1	ТҚМ кормандро таъин менамояд, ки барои ташкил ва ҳамоҳангсозии идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) (сарнозири комплаенс	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор	Сарнозири комплаенс (мувофиқа) ба Раиси раёсати ТҚМ ва раёсати ТҚМ оид ба вазъи низоми идоракунии хавфи	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирон	-

	(мувофиқа)) масъул мебошад ва он узви раёсати ТҚМ буда, вазифаҳои бо идоракунии воҳидҳои тижоратӣ алоқамандро иҷро намекунад, ё шахси бевосита ҳисоботдиҳанда ба Шӯрои нозирони ТҚМ (раиси раёсати ТҚМ), ки бевосита воҳидҳои тижоратии ТҚМ-ро сарпарастӣ намекунад, ба ҳисоб меравад. Сарнозири комплаенс (мувофиқа) метавонад вазифаи роҳбари воҳиди сохтории назорати комплаенсро (мувофиқаро) ҳам якҷоя иҷро намояд.	оид ба комплаенс - назорат	комплаенс (мувофиқа) дар ТҚМ ба таври мунтазам маълумот пешниҳод менамояд, аз ҷумла маълумот оид ба хавфҳои комплаенс (мувофиқа)- и ошкоршуда, оид ба қоидавайронкуниҳо, ё аз тарафи ТҚМ ва кормандони он риоя накардани талаботи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ нисбат ба масъалаи идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) . Дар ҳолати аз тарафи раиси раёсати ТҚМ ва раёсати ТҚМ наандешидани чораҳо барои бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудииҳои дар рафти назорати комплаенс (мувофиқа) ошкоршуда, сарнозири комплаенс (мувофиқа) ба Шӯрои нозирони ТҚМ муроҷиат мекунад.		
13.1.2.2	ТҚМ воҳиди сохтории назорати комплаенсро (мувофиқаро) ташкил мекунад, ки он вазифаҳои зеринро иҷро намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - таҳияи тартиб, тарз ва расмиёти ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи комплаенс (мувофиқа)- и ТҚМ,	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба назорати комплаенс -	Воҳиди сохторӣ оид ба назорати комплаенс (мувофиқа) барои таҳия ва иҷрои идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) ва ҳамроҳангсозии фаъолияти ТҚМ дар доираи идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) масъул мебошад. Воҳиди сохторӣ оид ба назорати	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

инчунин дар заминаи маҷмӯӣ; - таҳияи барномаи (нақшаи) комплаенс (мувофиқа), ки фаъолияти банақшагирии воҳидро оид ба назорати комплаенс (мувофиқа) муайян менамояд, аз ҷумла: 1. оид ба ҷорӣ намудан ва/ё санҷиши сиёсатҳо ва расмиёти дахлдори ТҚМ; 2. давра ба давра анҷом додани санҷишҳо (на камтар аз 1 маротиба дар семоҳа) бо мақсади аз тарафи ТҚМ риоя гардидани қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки масъалаҳои хизматрасониҳои ТҚМ ва гузаронидани амалиётҳоро дар бозори молиявӣ ба танзим медарорад, инчунин қонунгузориҳои давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонанд, бо мақсади муайян намудани сатҳи таъсирпазирии ТҚМ ба хавфи комплаенс (мувофиқа); 3. оид ба омӯзонидани масъалаҳои идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) ба ҳайати кормандон; 4. мусоидат ба раёсати ТҚМ дар идоракунии хавфи комплаенс		комплаенс (мувофиқа) воҳиди сохтории ТҚМ буда, аз ҳар гуна воҳиди сохтории ТҚМ, ки хати аввали ҳимояро ташкил медиҳанд, мустақил мебошад. Мустақилияти ин воҳиди сохторӣ бо омилҳои зерин таъмин карда мешавад: - воҳиди сохторӣ оид ба назорати комплаенс (мувофиқа) дорои статуси воҳиди сохтории мустақил мебошад; - воҳиди сохторӣ оид ба назорати комплаенс (мувофиқа) таҳти назорати роҳбар амал мекунад, ки тобеи сарнозири комплаенс (мувофиқа) мебошад; - кормандони воҳиди сохтории назорати комплаенс (мувофиқа), ҳуқуқи ишғол кардани вазифаҳоро дар воҳидҳои сохтории дигари ТҚМ надоранд; - роҳбар ва кормандони воҳиди сохторӣ оид ба назорати комплаенс (мувофиқа) бояд аз ҳолатҳои дасткашӣ кунанд, ки боиси эҳтимолияти бархӯрди манфиатҳо байни уҳдадориҳои онҳо нисбат ба идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) ва намудҳои дигари уҳдадориҳои		
--	--	--	--	--

(мувофиқа)- и ТҚМ; 5. гузаронидани мониторинги мутобикати фаъолияти ТҚМ ва кормандони он ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон; 6. назорат аз болои ташкили кори ТҚМ нисбат ба баррасии шикоятҳои (аризаҳои) муштариёни ТҚМ; 7. додани машварат ба роҳбарият ва кормандони ТҚМ оид ба қонунҳо, қоидаҳо ва стандартҳо, ки нисбат ба ТҚМ татбиқ мешаванд ва ба идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) алоқаманд мебошанд, аз ҷумла оид ба тағйироти охири онҳо; 8. назорати дар ТҚМ ташкил намудани корҳои шиносонидани ҳамаи кормандони ТҚМ бо талаботи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, ки тартиби расонидани хизмат аз тарафи ТҚМ ва гузаронидани амалиётҳо дар бозори молиявӣ ба танзим медароранд; 9. ташкил намудани омӯзиши кормандони ТҚМ оид ба масъалаҳои назорати комплаенс (мувофиқа); 10. ҳамоҳангсозии фаъолияти ташкилотҳои фаръии ТҚМ оид ба масъалаҳои идоракунии хавфи		ба онҳо вогузоршуда шавад; - кормандони воҳиди сохторӣ оид ба назорати комплаенс (мувофиқа) дар доираи иҷрои ваколатҳои худ ҳуқуқ доранд, ки тамоми маълумотро аз воҳидҳои сохторӣ, ташкилотҳои фаръии ТҚМ талаб намуда, ҳар корманди ТҚМ ва ташкилотҳои фаръии онро барои кӯмак дар иҷрои вазифаи назорати комплаенс (мувофиқа) ҷалб намоянд.		
--	--	--	--	--

комплаенс (мувофика), аз ҷумла хавфҳои қонунигардонии (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом; 11. иштироки ҳатмӣ дар раванди ҷорӣ намудани маҳсулот ва хизматрасониҳои нави бонкӣ; 12. таҳия ва амалӣ намудани ҷорабиниҳо оид ба назорат аз истифодаи маълумоти дохилӣ (инсайдерӣ) ва махфӣ; 13. таҳия ва амалӣ намудани ҷорабиниҳо оид ба ошкор намудан, баҳогузорӣ ва назорати барҳӯрди манфиатҳо; 14. мустақилона ё якҷоя бо воҳидҳои сохторӣ ва шахсони вазифадори ТҚМ таҳия намудани тавсияҳо оид ба бартараф намудани қоидавайронкунӣ ва камбудӣҳо дар фаъолияти ТҚМ, ки бо идоракунии хавфи комплаенс (мувофика) алоқаманданд ва пешниҳод намудани маълумоти дахлдор ба Шӯрои нозирони ТҚМ (Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ); 15. гузаронидани мониторинги аз тарафи ТҚМ ва кормандони он				
--	--	--	--	--

	риоя гардидани сиёсат ва расмиёти идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); 16. таҳия ва пешбарии низоми ҳисоботдиҳӣ оид ба хавфи комплаенс (мувофиқа) ва пешниҳоди мунтазами маълумот оид ба масъалаҳои идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа)- и ТҚМ ба Шӯрои нозирони ТҚМ (Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ); 17. таҳияи тартиби ҳамкорӣ ва ҳамоҳангсозии кори идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) бо воҳидҳои сохтори ТҚМ, аз ҷумла бо воҳиди сохтори аудити дохилӣ.				
13.1.3	ТҚМ хавфи комплаенсро (мувофиқаро) ошкор ва андозагирӣ намуда, онро таҳти мониторинг ва назорат қарор медиҳад ва тартиби идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) таҳия менамояд, ки он инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - ҳуҷҷатҳои раҳнамои дохилӣ (дастурамалҳо) барои кормандони ТҚМ оид ба масъалаҳои идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа), аз ҷумла аз рӯи	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба комплаенс - назорат	Ҳангоми таҳияи расмиёти ошкоркунӣ, андозагирӣ, мониторинг ва назорати хавфи комплаенс (мувофиқа), ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; 2. дастрасии иттилоот барои истифода ҳамчун маълумоти ибтидоӣ; 3. вазъи низомҳои иттилоотӣ ва иқтидори онҳо;	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом, тавассути таҳияи ҳуҷҷатҳои дохилӣ; - гузаронидани мониторинг аз болои риояи сиёсат ва расмиёти идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) аз тарафи ТҚМ ва кормандони он; - ҷамъовариҳои иттилоот оид ба ҳодисаҳои хавфи комплаенс (мувофиқа); - таҳлили шикоятҳои (аризаҳои) муштариён (контрагентон) оид ба рафтори ТҚМ ё кормандони он барои муайян кардани масъалаҳои вучуд доштани хавфи комплаенс (мувофиқа) ва андешидани чораҳо барои бартараф намудани (пешгирӣ кардани) он; - таҳия ва таҳлили нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва сифатӣ, ки сатҳи осебпазирии ТҚМ-ро ба хавфи комплаенс (мувофиқа) инъикос менамоянд; - гузаронидани таҳқиқоти (санҷиши) мустақилона ё якҷоя бо воҳидҳои сохторӣ ва/ё шахсони масъули ТҚМ оид ба далелҳои аз		4. таҳассус ва таҷрибаи ҳаёти кормандон, ки ба раванди идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) ҷалб карда шудаанд.		
---	--	---	--	--

	тарафи кормандони ТҚМ вайрон гардидани қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки масъалаҳои хизматрасонии ТҚМ ва гузаронидани амалиётҳоро дар бозори молиявӣ ба танзим медароранд, инчунин қонунгузории давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ мувофиқи тартиби муайянкардаи ҳуҷҷати дохилии ТҚМ таъсир мерасонанд; - пешниҳоди машварат оид ба дархостҳо дар бораи мутобиқати амалиёти (аҳди) муайяни ТҚМ ё қисми он ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки масъалаҳои хизматрасонии ТҚМ ва гузаронидани амалиётҳоро дар бозори молиявӣ ба танзим медарорад, инчунин қонунгузории давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонад.				
13.1.4	ТҚМ ташкили кори баррасии шикоятҳои (аризаҳои) муштариёни ТҚМ-ро назорат менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба комплаенс - назорат	Бо мақсади назорати ташкили кори ТҚМ оид ба баррасии шикоятҳои (аризаҳои) муштариёни ТҚМ воҳиди сохтори назорати комплаенс (мувофиқа) амалҳои зеринро иҷро менамояд: - таҳлили мунтазами шикоятҳои (аризаҳои) муштариён барои ошкор ва	Пайнавишт и / қарори Шӯрои нозирон	-

		бартараф намудани сабабҳое, ки боиси пайдоиши шикоятҳои (аризаҳо) муштариён шудаанд ва пешниҳоди мунтазами натиҷаҳои он ба раёсати ТҚМ ва дар ҳолати зарурӣ ба Шӯрои нозирони ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо; - таҳияи тавсияҳо оид ба бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудихо дар фаъолияти ТҚМ, аз ҷумла оид ба ворид намудани тағйирот ва/ё иловаҳо ба ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ дар асоси натиҷаи муайн кардани камбудихо дар фаъолияти ТҚМ ва / ё дар ҳолати ба амал омадани шароитҳое, ки ба сатҳи осебпазирии ТҚМ ба хавфи комплаенс (мувофиқа) ё эътибори ТҚМ таъсир мерасонанд; - назорат барои бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудихо дар фаъолияти ТҚМ, ки дар натиҷаи баррасии таҳлили шикоятҳои (аризаҳои) муштариён ошкор шудаанд ва пешниҳоди маълумоти дахлдор ба раёсат ва дар ҳолати зарурӣ ба Шӯрои нозирони ТҚМ ва	
--	--	--	--

			Кумитаи идоракунии хавфҳо.		
13.1.5	ТҚМ ҳуҷҷатҳои дохилиро таҳия менамояд, ки тартиби идоракунии хавфҳо ва амалӣ гардонидани мониторинги молиявиро оид ба муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом (минбаъд - МҚД/МТ ва МПСҚО) ба танзим медароранд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба назорати комплаенс -	Тартиб, усул ва расмиёти идоракунии хавфҳои МҚД/МТ ва МПСҚО ба сохтори ташкилӣ, ҳосият, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ, ҳаҷм ва сохтори заминаи муштариёни ТҚМ, талаботи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи МҚД/МТ ва МПСҚО мувофиқ мебошад. Принсипҳои асосии таҳия ва татбиқи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ оид ба идоракунии хавфҳо ва гузаронидани мониторинги молиявӣ оид ба МҚД/МТ ва МПСҚО, таъмини иҷрои амалҳои зеринро дарбар мегиранд: - ошкор намудани амалиёти бонкӣ, ки дар самти МҚД/МТ ва МПСҚО нисбатан осебпазиранд; - мунтазам таъмин намудани таҷдиди хавфҳои соҳаи бонкӣ; - мутобиқ намудани барномаи МҚД/МТ ва МПСҚО ба идоракунии хавфҳо; - бо мақсади таъмини иҷрои қонунгузорӣ дар самти МҚД/МТ ва МПСҚО, аз ҷониби Шӯрои нозирони ТҚМ таъин намудани шахси/шахсони масъул-	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

		нозирони мувофиқа (комплаенс) ва таҳти назорат қарор додани фаъолияти онҳо; - аз ҷониби нозирони мувофиқа (комплаенс) таъмин намудани Шӯрои нозирон ва роҳбарияти (раёсати)-и ТҚМ бо иттилоот оид ба риоя шудани қонунгузорӣ, саривақт ошкор кардани камбудӣҳо барои вайрон кардани қонунгузорӣ дар самти МКД/МТ ва МПСҚО; - аз тарафи кормандони ТҚМ (дар доираи ваколатҳои онҳо) муайян намудан ва омӯхтани (санҷиши мувофиқи) муштариён тибқи равиши ба хавф нигаронидашуда; - аз тарафи кормандони ТҚМ ошкор намудани (дар доираи ваколатҳои худ) амалиётҳои, ки бояд аз мониторинги молиявӣ гузаронида шаванд, инчунин амалиётҳои, ки нисбат ба онҳо шубҳаи содир кардани (қўшиши содир намудани) онҳо бо мақсади қонунигардонидани (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом (амалиётҳои		
--	--	---	--	--

		шубҳанок) ба миён меояд; - аз ҷониби ТҚМ фавран пешниҳод намудани маълумот оид ба аҳд/амалиёти шубҳанок ба мақоми ваколатдори МҚД/МТ ва МПСҚО; - ба кормандони ТҚМ манъ гардидани ифшои иттилоот ба муштариён, дар сурате ки иттилоот дар бораи онҳо ба мақоми ваколатдори МҚД/МТ ва МПСҚО дода мешавад. Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, ки тартиби гузаронидани мониторинги молиявиро аз тарафи воҳиди сохтори ТҚМ, ки барои МҚД/МТ ва МПСҚО масъул мебошад, ба танзим медароранд, ҳуҷҷатҳои мебошанд, ки дастрасӣ ба онҳо маҳдуд мебошад. ТҚМ уҳдадоранд муносибатҳои корӣ бо муштариро мунтазам мониторинг намоянд: - маълумот дар бораи муштариро нав кунанд; - фаъолияти (аз ҷумла ҳисоббаробаркуниҳои нақдӣ ва ғайринақдӣ) муштариро мониторинг кунанд, то бовар ҳосил шавад, ки онҳо ба	
--	--	--	--

		хусусияти фаъолияти муштарӣ, соҳаи хавфи муштарӣ мутобиқат доранд; - ошкор кардани амалиёти мураккаб, нақшаи аҳд/амалиёти калону ғайримуқаррарӣ, ки мақсади дақиқи иқтисодӣ ё қонунӣ надоранд ва метавонанд аз қонунигардонии (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом дарак диҳанд. ТҚМ бояд тамоми маълумоти зарурӣ ё ҳуҷҷатгузори оид ба МҚД/МТ ва МПСҚО ба воҳидҳои сохтори дахлдори БМТ пешниҳод намоянд. ТҚМ бояд ҳуҷҷатҳои зеринро дошта бошанд: - қоидаҳои тасдиқшудаи назорати дохилӣ дар самти МҚД/МТ ва МПСҚО; - фармони таъин намудани шахси/шахсони масъул оид ба масъалаҳои МҚД/МТ ва МПСҚО, уҳдадори вазифавии ӯ, ки роҳбарият тасдиқ кардааст; - қайди ҳисобгирии хабарҳои (паёмакҳои) ирсолшуда оид ба	
--	--	--	--

			аҳд/амалиёти шубҳанок; - ҷадвали чорабиниҳои таълимӣ барои кормандони ташкилотҳои қарзӣ оид ба МКД/МТ ва МПСҚО; - нусхаи зарурии ҳуҷҷатҳо оид ба мушаххаскунии муштариён.		
13.1.5.1	Бо мақсади муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом, ТҚМ низоми иттилоотии автоматишуда ва расмиётеро истифода мебарад, ки барои ошкор намудани амалиётҳои ба мониторинги молиявӣ дахлдор, аз ҷумла амалиётҳои шубҳанок ва саривақт равон намудани маълумот ва иттилооти дахлдорро оид ба ин амалиётҳо ба Департаменти мониторинги молиявии Бонки миллии Тоҷикистон (мақоми мониторинги молиявӣ) имкон фароҳам меорад. Низоми иттилоотии автоматишуда инҳоро дарбар мегирад (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - номгӯи ташкилотҳо ва шахсон,	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба комплаенс - назорат	Низоми иттилоотии автоматишудаи ТҚМ ин амалҳоро таъмин менамояд: - нигоҳ доштани тарҷумаи ҳоли (анкета) муштариёни ТҚМ ва шахсони бо онҳо алоқаманд, аз ҷумла тағйиру иловаҳои ба онҳо воридшаванда; - ошкор намудани суратҳисобҳои ба муштарӣ тааллуқдошта ва амалиётҳои аз тарафи ҳуди муштарӣ ва/ё ба ғоидаи вай гузаронидашаванда; - муттаҳид намудани маълумот (доир ба муштариён, маҳсулот (хизматрасониҳо), марҳилаҳо, вучуд доштани робитаҳои иттилоотӣ), инчунин муайян намудани сатҳи хавфи муштарӣ ва идоракунии огоҳиҳо (изтироб) бо назардошти натиҷаи баҳогузориҳои қонунигардонии	-	-

	ки бо маблағгузории терроризм ва экстремизм алоқаманд мебошанд; - критерияҳо ва нишондиҳандаҳо барои муайян намудани сатҳи хавфи муштарӣ тибқи Барномаи баҳогузории хавфҳо; - маълумоти воридшаванда (хориҷшаванда) ва сарчашмаҳои иттилоотӣ барои баҳогузории хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом; - алгоритми (моделӣ) баҳогузории хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом		(расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом дар ТҚМ; - ошкор намудани амалиётҳои, ки бояд зери мониторинги молиявӣ дар асоси маблағҳои ҳудудӣ бошанд ва амалиётҳои шубҳаноки бо истифодаи критерияҳои (нақшаҳои) пешакӣ муқарраршуда, бо назардошти натиҷаҳои баҳогузории хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом дар ТҚМ ва инчунин талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи МҚД/МТ ва МПСҚО; - таснифи маълумоти ба Департаменти мониторинги молиявии Бонкии миллии Тоҷикистон (мақоми мониторинги молиявӣ) оид ба номгуӣ муштарӣ, маблағҳои ҳудудӣ, намудҳои амалиёт, санаҳои анҷомдиҳии амалиёт ва дигар критерияҳо		
--	---	--	---	--	--

		пешниҳодшуда; - вучуд надоштани имконияти хориҷ кардани маълумот аз маҳзани иттилооти ТҚМ оид ба тарҷумаи ҳоли муштариён, амалиётҳои гузаронидашуда, маълумоти ба Департаменти мониторинги молиявии Бонки миллии Тоҷикистон (мақоми мониторинги молиявӣ) ирсолшуда; - татбиқ намудани талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи муқовимат ба қонунигардонии (рамикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом ва ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ оид ба масъалаҳои гузаронидани мониторинги молиявӣ бо мақсади муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом; - вучуд доштани низоми нусхабардории эҳтиётӣ ва		
--	--	---	--	--

			нигоҳдории иттилоот; - пешбурди пайнавишти корҳои ҳар як истифодабаранда, ки аз ворид намудани тағйирот ҳимоя карда шудааст.		
13.1.5.2	Бо мақсади ташкили идоракунии хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом, ТҚМ Барномаи баҳогузории хавфҳоро таҳия менамояд, ки масъалаҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. татбиқи низоми расмии назорати дохилӣ барои ошкор кардани муштариёни эҳтимоли, ошкор кардан ва фиристодани маълумот оид ба аҳдҳои/амалиётҳои шубҳанок барои ба таври муносиб ба ҳисоб гирифтани амалиётҳои анҷомдода ва муштариёни онҳо; 2. таҳия намудани самти хавф барои ҳамаи муштариён, то ки хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба назорати комплаенс -	ТҚМ бо мақсади идоракунии хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом Барномаи баҳогузории хавфҳоро истифода мебарад.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

қатли ом муайян карда шаванд; 3. қабл аз ба роҳ мондани муносибатҳои муросилоти бонкӣ бо бонки респонденти пешниҳодшуда, бояд дар сиёсат ва расмиёти ТҚМ оид ба қушодани суратҳисобҳои муросилотӣ амалҳои зерин пешбинӣ карда шаванд: - ҷамъоварии маълумот дар бораи бонки респонденти пешниҳодшаванда, дар бораи хусусияти фаъолият ва сохтори бонки респондент; - аз рӯи маълумоти дастраси умум муайян кардани нуфузу эътибори ташкилот ва сифати назорат, инчунин дар бораи он ки ин ташкилот дар робита ба расмикунонии пул ё маблағгузории терроризм ё амалҳои назоратӣ ё таҳримҳои марбут ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом дар гузаштаи наҷандон дур мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст ё не; - муайян кардани мавҷудияти низоми боэътимоди назорати				
--	--	--	--	--

МҚД/МТ ва МПСҚО аз ҷониби бонки респондент; - муайян ва назорат кардани истифодаи ҳисобҳои муросилотие, ки имкон дорад ҳамчун “ҳисобҳои транзитӣ” барои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом истифода шаванд; - муайян намудани давлати бақайдгирифтаи бонки респондент ва ҷойгиршавии он дар рӯйхати давлатҳои, ки талаботи тавсияҳои ФАТФ-ро иҷро наменамоянд ё бо таври нокифоя иҷро наменамоянд; 4. дар муносибатҳои муросилотӣ, ки нигоҳдории “ҳисобҳои транзитӣ”-ро дарбар мегирад, ТҚМ бояд талаботи зеринро иҷро наменамоянд: - муштарӣ (ташкilotҳои молиявӣ-респондент) ҳамаи уҳдадориҳои маъмулии санҷиши дахлдори муштариро нисбат ба он муштарӣро худ, ки ба ҳисобҳои ташкilotи муросилотии молиявӣ дастрасии бевосита доранд, иҷро намудааст; - ташкilotи молиявӣ-респондент				
---	--	--	--	--

бояд тавонад, ки ба ташкилоти молиявии муросилотӣ маълумоти дахлдори муайянсозандаи муштариро дар асоси дархост пешниҳод кунад; 5. тартиби ташкили идоракунии хавфҳои ТҚМ аз рӯи воҳидҳои сохтори он дар доираи МҚД/МТ ва МПСҚО; 6. муайян намудани сохтор ва вазифаҳои функционалии кормандон дар доираи ҳама самтҳои фаъолияти ТҚМ дар раванди хизматрасонӣ ба муштарӣ, бо назардошти хусусиятҳои баҳогузори хавфҳои муштарӣ (дар тамоми марҳилаҳои хизматрасонӣ) ва хавфҳои истифодаи хизматрасониҳои ТҚМ барои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом (равиши ба хавф нигаронидашуда); 7. таъин намудани нозири мувофиқа (комлаенс) барои ҳисоботдиҳӣ дар самти МҚД/МТ ва МПСҚО, ки ба вазифаҳои асосии он инҳо дохил мешаванд:				
---	--	--	--	--

- таъмини татбиқи сиёсат оид ба МҚД/МТ ва МПСҚО ва мутобиқати он ба қонунгузорӣ оид ба МҚД/МТ ва МПСҚО; - назорат кардани кормандони ТҚМ оид ба иҷрои қонуну қоидаҳое, ки самтҳои МҚД/МТ ва МПСҚО-ро ба танзим мебароранд; - ба роҳ мондани таълими кормандон доир ба масъалаҳои марбут ба МҚД/МТ ва МПСҚО; - таҳлил кардани аҳд/амалиёти шубҳанок; - таҳқиқ кардани аҳдҳо/амалиётҳо ҳангоми зарурат; - аз назар гузаронидани таҳияи дурусти ҳамаи ҳисоботҳои дохилӣ оид ба аҳд/амалиёти шубҳанок; - омода кардани хабарҳо оид ба аҳд/амалиёти шубҳанок ва саривақт фиристодани онҳо ба мақоми ваколатдори МҚД/МТ ва МПСҚО; - додани дастур ба кормандони ТҚМ доир ба масъалаи ифшо накардани маълумот ба муштарӣ, оид ба чораҳое, ки дар самти МҚД/МТ ва МПСҚО андешида мешаванд; - ба қайд гирифтани маълумотҳои ирсолшуда оид ба аҳд/амалиёти шубҳанок;				
--	--	--	--	--

- ҳамчун шахси масъул ҳамкорӣ намудан бо мақоми ваколатдори МҚД/МТ ва МПСҚО, бо мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, инчунин бо дигар мақомоти салоҳиятдор доир ба пешгирӣ, ошкор, таҳқиқ ё мутобиқат ба меъёрҳои МҚД/МТ ва МПСҚО; - огоҳ будан аз дигаргуниҳои самти МҚД/МТ ва МПСҚО дар сатҳи миллӣ ва байналмилалӣ ва ба баррасии Шӯрои нозирон ва роҳбарият (раёсат) манзур кардани пешниҳодҳо оид ба такмили қоидаҳои назорати дохилии ташкилот; 8. усули баҳогузори хавфи қонунгардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом бо назардошти таркиби асосии хавфҳо (дар асоси намуди муштарӣ, хавфи хизматрасонӣ ва хавфи ҷуғрофӣ) нисбат ба: - сатҳи хавфи муштарӣ; - сатҳи осебпазирии маҳсулотҳои (хизматрасониҳои) ТҚМ ба хавфи қонунгардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори				
---	--	--	--	--

терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом; 9. тартиби гузаронидани (на камтар аз 1 маротиба дар семоҳа) мониторинг, таҳлил ва назорати хавфҳои муштарӣ ва сатҳи осебпазирӣ маҳсулотҳои (хизматрасониҳои) ТҚМ ба хавфи қонунигардонӣ (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом, ки инҳоро пешбинӣ менамояд: - номгӯи чорабиниҳои пешгирикунанда (чорабиниҳои ҳатмӣ), тартиб ва муҳлати гузаронидани онҳо, назорати натиҷаҳо мувофиқи чораҳои дидашуда; - тартиби гузаронидани омӯзиш барои кормандон оид ба татбиқи амалии Барномаи баҳогузории хавфҳо; 10. тартиби таъинот, муҳлат ва асосҳо барои аз нав дида баромадани сатҳи хавфи муштарӣ; 11. тартиби бақайдгирӣ ва баҳисобгирии натиҷаҳои баҳогузории хавфҳои				
---	--	--	--	--

қонунигардони (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом дар қисми сатҳи осебпазирии маҳсулотҳои (хизматрасонӣ) ТҚМ ба хавфҳои қонунигардони (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом дар мавриди қабули қарор аз тарафи роҳбарияти ТҚМ (чорабиниҳо оид ба коҳиши хавфҳои қонунигардони (расмикунони) даромадҳои бо роҳи ҷиноят ба дастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом дар мавриди муайян намудани стратегияи инкишоф, ҷорӣ намудани маҳсулотҳои (хизматрасониҳои) нав, омӯзонидани кормандон оид ба татбиқи амалии қарорҳои қабулшуда барои коҳиш додани сатҳи хавфҳо); 12. тартиби санҷиши (на камтар аз 1 маротиба дар як сол) самарабахшии Барномаи баҳогузори хавфҳо ба воситаи				
---	--	--	--	--

	муқоисаи натиҷаҳои баҳогузориҳои ҳавфи қонунигардонии (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом бо натиҷаи санҷишҳои ТҚМ оид ба масъалаҳои муқовимат ба қонунигардонии (расмиқунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом, ки аз тарафи воҳиди сохториҳои аудити дохилӣ ва/ё мақоми ваколатдор гузаронида мешаванд.				
13.1.6	ТҚМ вучуд доштани низоми иттилоотии идоракуниро таъмин менамояд, ки он инҳоро дарбар гирифта, бо муқаррар намудани онҳо маҳдуд намешавад: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботгузориҳои оид ба идоракунии ҳавфи комплаенс (мувофиқа), ки ба истифодабарандагони гуногун, шахсонӣ / воҳидҳои сохториҳои барои таҳия ва расонидани иттилоот масъул ба истифодабарандагони дахлдор пешниҳод мешавад.	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии ҳавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба назорати комплаенс -	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

13.1.6.1	ТҚМ шаклҳои қолабии ҳисоботи идоракуниро таҳия менамояд, ки он ин амалҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - оид ба хавфи комплаенс (мувофиқа)- и ошкоршуда, дар бораи аз тарафи ТҚМ ва/ё кормандони он вайрон гардидан ё риоя нашудани талаботи қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон, ки масъалаҳои хизматрасонии ТҚМ ва гузаронидани амалиётҳоро дар бозори молиявӣ ба танзим медарорад, инчунин қонунгузори давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонад, ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ оид ба идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); - оид ба натиҷаҳои таҳлили шикоятҳои (аризаҳои) муштариён (контрагентон) нисбат ба амалҳои ТҚМ ё кормандони он барои муайян намудани вучуд доштани хавфи комплаенс (мувофиқа); - оид ба баҳогузори нишондиҳандаҳои миқдорӣ ва сифатӣ, ки сатҳи осебпазирии ТҚМ-ро ба хавфи комплаенс (мувофиқа) муайян менамоянд; - оид ба натиҷаҳои таҳқиқоти	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ, сохтор оид ба комплаенс - назорат	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор мувофиқи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Ҳангоми таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ дар ҳаҷми пурра, мувофиқи талаботи банди мазкур муайян менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ташкилоти қарзӣ, МДВ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа
				Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, идоракунии хавфҳо Маълумот ба раёсати ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба а 1 моҳ
				Маълумот ба сарнозири комплаенс (мувофиқа) ва воҳиди сохтори назорати комплаенс (мувофиқа)	На камтар аз 1 маротиба а дар 1 моҳ

(санчиши) далелҳои аз тарафи кормандони ТҚМ вайрон шудани талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро, ки масъалаҳои хизматрасонии ТҚМ ва гузаронидани амалиётҳоро дар бозори молиявӣ ба танзим медарорад, инчунин қонунгузории давлатҳои хориҷӣ, ки ба фаъолияти ТҚМ таъсир мерасонад; - оид ба таҳлили натиҷаҳои мониторинги хавфҳои муштарӣ ва баҳогузории сатҳи осебпазирии маҳсулотҳои (хизматрасониҳои) ТҚМ ба хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом дар сатҳи ТҚМ (дар маҷмӯъ) ва аз рӯи воҳидҳои сохтории алоҳидаи он (ҳам дар каламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам берун аз он); - оид ба тавсияҳо нисбат ба чорабиниҳои огоҳикунанда нисбат ба қоғиши хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузории терроризм ва маблағгузории паҳнкунии силоҳи қатли ом, аз			
--	--	--	--

ҷумла муҳлати иҷрои чорабиниҳои пешниҳодшуда; - оид ба тавсияҳо нисбат ба бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудӣҳо дар фаъолияти ТҚМ, ки дар раванди назорати комплаенс (мувофиқа) ошкор карда шудаанд, аз ҷумла масъалаҳои муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом; - оид ба чораҳои андешидашуда барои бартараф намудани вайронкуниҳои роҳдодашуда, ки аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ ва/ё мақоми ваколатдор дар натиҷаи санҷиши самарабахшии низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа)- и ТҚМ ошкор гардидаанд, аз ҷумла масъалаҳои муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузориҳои терроризм ва маблағгузориҳои паҳнкунии силоҳи қатли ом, натиҷаи онҳо ва/ё оид ба наандешидани ҷунин чораҳо – дар ҳолати вучуд доштан;			
---	--	--	--

	- оид ба натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ – дар ҳолати вучуд доштан.				
--	--	--	--	--	--

Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мухлат и татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
14. Низоми назорати дохилӣ					
14.1	ТҚМ вучуд доштани низоми назорати дохилиро таъмин менамояд, ки он ба вазъи ҷорӣ бозор, стратегия, ҳаҷм, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ мебошад. Низоми назорати дохилӣ дар асоси се хати ҷимоя ташкил карда мешавад: 1. ҳама воҳидҳои сохтори ТҚМ; 2. воҳидҳои сохтори ТҚМ, ки вазифаҳои назорати иҷро менамоянд; 3. санҷиши мустақили самарабахшии низоми назорати дохилӣ аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ. Низоми назорати дохилӣ инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	Дар мавриди ташкили низоми назорати дохилӣ, ТҚМ вазъи ҷорӣ бозорро таҳлил менамояд, стратегияро баррасӣ менамояд ва ҳаҷм, сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ-ро баҳогузорӣ намуда, ҳуҷҷатҳои дохилиро тартиб медиҳад, ки ҷузъҳои таркиби низоми назорати дохилиро дар бар мегиранд. Назорати дохилӣ –раванде мебошад, ки ба фаъолияти ҳамаҷунбаи мақомоти идоракунӣ, воҳидҳои сохторӣ ва ҳамаи кормандони ТҚМ ҳангоми иҷрои вазифаҳои онҳо шомил	-	-

	намешавад: 1. сиёсати назорати дохилӣ; 2. расмиёти назорати дохилӣ; 3. низоми иттилооти идоракуни; 4. баҳогузори самарабахшии низоми назорати дохилӣ аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ.		буда, ба иҷрои мақсадҳои зерин равона карда мешавад: - таъмини самарабахшии фаъолияти ТҚМ, аз ҷумла самарнокии идоракунии хавфҳои бонкӣ, дороиҳо ва ухдадориҳои ТҚМ, таъмини нигоҳдории дороиҳо; - таъмини мукаммалӣ, саҳеҳӣ ва саривақтии ҳисоботи молиявӣ ва намудҳои дигари ҳисоботҳо барои истифодабарандагони дохилӣ ва беруна, инчунин амнияти иттилот; - аз тарафи ТҚМ риоя гардидани қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, аз ҷумла оид ба масъалаҳои муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом. Назорати дохилии самаранок тавассути ба роҳ мондани назорати идоракунии муносиб ва фарҳанги назорат (муҳити назорат) таъмин карда мешавад. Назорати идоракуни ва	
--	---	--	---	--

		фарҳанги назорат (муҳити назорат) муносибати умумӣ, огоҳӣ ва амалҳои воқеии Шӯрои нозирони ТҚМ ва раёсати ТҚМ-ро муайян менамоянд, ки ба ташкил ва фаъолияти самараноки низоми назорати дохилӣ равона карда шудаанд. Назорати идоракунӣ ва фарҳанги назорат (муҳити назорат) аз тарафи Шӯрои нозирон ва раёсати ТҚМ, дар асоси риояи принципҳои рафтор, стандартҳои фаъолияти касбӣ ва идоракунӣ корпоративӣ ташкил карда мешаванд, ки дар якҷоягӣ бо вазифаҳо ва уҳдадорӣҳои дар қонун муқарраршуда назорати мувофиқро аз тарафи мақомоти идоракунӣ ТҚМ, аз ҷумла назоратро аз болои ҳолатҳои зерин таъмин менамоянд: - ташкили фаъолияти ТҚМ, аз ҷумла, таҳия ва татбиқи стратегияи ТҚМ ва ҳуҷҷатҳои дохилии ташкилоти қарзӣ; - фаъолияти низоми идоракунӣ ва баҳогузориҳои хавфҳои бонкӣ; - тақсимои ваколат дар мавриди гузаронидани амалиётҳои ТҚМ ва дигар аҳдҳо	
--	--	---	--

			(сохтори ташкилӣ); - идоракунии ҷараёни иттилоот (қабул ва интиқоли иттилоот) ва таъмини амнияти иттилоот; - ташкил ва таъмини фаъолияти низоми назорати дохилӣ.		
14.1.1	ТҚМ сиёсати назорати дохилии ТҚМ-ро таҳия менамояд, ки инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. мақсад ва вазифаҳои низоми назорати дохилӣ; 2. принципҳои ташкили низоми назорати дохилӣ; 3. талабот ба сифатҳои касбии кормандон, ки вазифаи назорати дохилиро дар воҳиди сохторӣ иҷро менамоянд; 4. тартиб ва расмиёти амалӣ намудани назорати дохилӣ; 5. муайян намудани иштирокдорони низоми назорати дохилӣ, дар асоси се хати ҷимоя, ваколат ва масъулияти онҳо бо зикри мушаххаси сохтори тобеияти онҳо; 6. тартиби ҳамкорӣ ва мубодилаи маълумот байни иштирокдорони низоми назорати дохилӣ дар доираи се хати ҷимоя; 7. тартиби ворид намудани тағйирот ба ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ дар ҳолати ошкор шудани камбудӣҳо дар	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	Ҳангоми таҳияи сиёсати назорати дохилӣ, ТҚМ омилҳои зеринро ба назар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолият; - пазириши хавфи ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва мураккабии фаъолияти ТҚМ; - мураккабии сохтори ташкилии ТҚМ; - сатҳ ва намудҳои хавфҳои хоси фаъолияти ТҚМ ; - самарабахшии расмиёти назорати дохилӣ, ки дар гузашта аз тарафи ТҚМ истифода бурда шудааст; - қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. ТҚМ сиёсати назорати дохилиро дар асоси принципҳои зерин таҳия менамояд: - иштироки ҳамаи воҳидҳои сохторӣ ва кормандони ТҚМ дар раёндаи назорати дохилӣ ва	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	мавриди амалӣ гардонидани назорати дохилӣ.		ташкили назорати дохилӣ ҳамчун фаъолияти ҳамаҷӯза дар тамоми сатҳҳои идоракунии; - фаро гирифтани ҳама самтҳои фаъолият ва равандҳои тиҷоратӣ бо назорати дохилӣ ва танзими тартиби назорати дохилӣ дар ҳама самтҳо ва равандҳои тиҷоратии ТҚМ; - амалӣ намудани назорати дохилии мунтазам (бефосилагӣ).		
14.1.2	ТҚМ иштирокдорони низоми назорати дохилиро дар асоси се хати ҳимоя муайян менамояд	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	Хатти якуми ҳимоя аз тарафи воҳидҳои сохтории ТҚМ таъмин карда мешавад. Ин маънои онро дорад, ки роҳбарони воҳидҳои сохторӣ барои таъкил ва амалӣ намудани назорати дохилӣ дар воҳидҳои сохтории худ вазифадор мебошанд. Хатти дуюми ҳимоя аз тарафи воҳидҳои сохтории идоракунии хавфҳо, назорати мувофиқа, шӯъбаи ҳуқуқ, шӯъбаи қор бо ҳайати қормандон (шӯъбаи кадрҳо), воҳиди назорати молиявӣ ва воҳидҳои сохтории дигари ТҚМ, ки вазифаҳои назоратиро иҷро менамоянд, таъмин карда мешавад. Барои амалӣ намудани ҳамоҳангсозии фаъолият ва дастгирии методӣ оид ба	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

			масъалаҳои назорати дохилӣ, ТҚМ метавонад воҳиди сохториро таъин намояд. Хатти сеюми ҳимоя аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ ба воситаи баҳогузории мустақили самаранокии низоми назорати дохилӣ таъмин карда мешавад.		
14.1.2.1	Барои гузаронидани назорати дохилӣ дар хати якуми ҳимоя, ТҚМ нозири дохилиро (нозирони дохилиро) муайян менамояд, ки вазифаҳои онҳо инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. гузаронидани санчиши мувофиқати фаъолияти воҳиди сохторӣ бо талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ; 2. кӯмак расонидан ба роҳбари воҳиди сохторӣ дар гузаронидани назорати риоя шудани сиёсат ва расмиёти назорати дохилӣ ва талаботи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ аз тарафи воҳиди сохторӣ; 3. ҳамкорӣ бо воҳидҳои сохторӣ, ки хати дуюм ва сеюми ҳимояро дарбар мегиранд; 4. ҳамоҳангсозии масъалаҳои таълим ва таъмини сатҳи оғаҳии кормандони воҳиди сохторӣ оид ба талаботи	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	Барои таъмини фаъолияти самараноки низоми назорати дохилӣ дар хатти якуми ҳимоя, роҳбари ҳар як воҳиди сохторӣ вазифаи назорати дохилиро иҷро мекунад ва/ё нозири дохилиро (нозирони дохилиро) дар воҳиди сохторӣ таъин менамояд, ки метавонад вазифаи ҳамоҳангсозии хавфро низ якҷоя иҷро намояд. Ҳангоми таъин кардани нозири дохилӣ ҳаҷми воҳиди сохтории ТҚМ, намуди фаъолият ва мураккабии равандҳои тиҷоратӣ ба инобат гирифта мешаванд.	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	сиёсат ва расмиёти назорати дохилӣ ва ҳуҷҷатҳои дигари дохилии ТҚМ, ки фаъолияти воҳиди сохториро танзим менамояд; 5. таъмини ҷамъоварӣ ва пешниҳоди пурра ва саривақти маълумот ба роҳбари воҳиди сохторӣ оид ба вайронкуниҳо ва камбудихо, ки дар рафти амалӣ намудани назорати дохилӣ ошкор шудаанд ва инчунин тавсияҳо оид ба бартараф намудани онҳо.				
14.1.3	ТҚМ расмиёти амалӣ намудани назорати дохилиро таҳия менамояд, ки дар асоси ҷузъҳои зерини ба ҳамдигар алоқаманд таҳия мешавад: 1. назорати идоракунии хавфҳо; 2. амалиётҳои назоратӣ ва тақсимои ваколатҳо; 3. маълумот ва ҳамкорӣ; 4. мониторинг ва ислоҳи камбудихо.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	1. Низоми назорати дохилӣ назоратро аз рӯи саривақт ошкор намудан ва баҳогузори мунтазами хавфҳои хоси ТҚМ ва қабули чораҳои саривақт барои кам намудани онҳоро тибқи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ таъмин менамояд. Аз нуқтаи назари назорати дохилӣ омилҳои зерин аз санҷиш гузаронида шуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: - таъмини баррасӣ ва баҳисобгирӣ дар рафти баҳогузори хавфҳои омилҳои дохилӣ (мураккабии сохтори ташкилии ТҚМ, хусусияти фаъолияти он, хусусиятҳои сифатии ҳайати кормандон, тағйироти ташкилӣ, азкорравии	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

		кадрҳо), инчунин омилҳои беруна (тағйирёбии шароити иқтисодӣ ва вазъи низоми бонкӣ, навгониҳои технологӣ), ки метавонанд ба мақсадҳои дар назди ТҚМ гузошташуда таъсири манфӣ расонанд; - таъмини баҳогузориҳои хавфҳо, ҳам дар самтҳои алоҳидаи фаъолияти ТҚМ ва ҳам дар маҷмӯъ, бо назардошти тамоми ташкилотҳое, ки ширкатҳои фаръӣ ё алоқаманди ТҚМ мебошанд; - аз тарафи ТҚМ гузаронида шудани амалиётҳо ва хизматрасониҳои нав ба шартӣ вучуд доштани сиёсату расмиёти дахлдори тасдиқшудаи татбиқи онҳо; - саривақт хабардор кардани шахсони (воҳидҳо, мақомоти ТҚМ) дар ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ муайяншуда оид ба омилҳое, ки ба сатҳи осебпазирии ТҚМ ба хавфҳо таъсир мерасонанд. Бо баробари ошкор шудани хавфҳои нав ё назоратнашаванда, аз ҷумла хавфҳои бо ҷорӣ намудани хизматрасониҳо ва маҳсулоти		
--	--	--	--	--

		молиявии нав алоқаманд, бояд ба низоми назорати дохилӣ тасҳеҳо ворид карда шаванд. 2. Чораҳои назорати инҳоро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешаванд: - назорати аз тарафи Шӯрои нозирони ТҚМ, раёсати ТҚМ ва Кумитаи идоракунии хавфҳо гузаронидашаванда бо мақсади ошкор ва бартараф намудани камбудииҳои назорати дохилӣ, вайронкунииҳо ва хатоииҳо; - назорати аз тарафи роҳбарони воҳидҳои сохторӣ амалишаванда; - назорати мавҷудият ва дастрасии ҷисмонии арзишҳои моддӣ, таъмини муҳофизати биноҳои нигоҳдории арзишҳои моддӣ; - санҷиши риояи ҳудудҳои муқарраршуда; - низоми мувофиқа ва вогузории ҳуқуқи ваколатҳо; - санҷиши сабти саривақтӣ ва саҳеҳии амалиётҳо ва аҳдҳои ТҚМ дар ҳисобдорӣ ва ҳисоботдиҳӣ; - санҷиши риояи сиёсат ва расмиёти ТҚМ дар мавриди анҷом додани амалиёт ва аҳдҳо.	
--	--	--	--

		Амалҳои назоратӣ дар қисмати тақсимои вазифаҳо бояд ба пешгирии бархӯрди манфиатҳо ва шароитҳои пайдоиши он, иҷрои амалҳои ғайриқонунӣ, инчунин пешгирии ба як воҳиди сохторӣ ва/ё ба як корманд вогузор кардани имкониятҳои зерин мусоидат намоянд: - имконияти гузаронидани амалиётҳои ТҚМ ва аҳдҳои дигар ва инъикоси яқвақтаи онҳо дар ҳисобот; - имконияти тасдиқ кардани пардохти маблағҳо ва амалӣ намудани пардохти воқеии онҳо бо назардошти ҳудудҳое, ки дар ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ муқаррар шудаанд; - имконияти гузаронидани амалиётҳо бо сураатҳисобҳои муштариёни ТҚМ ва сураатҳисобҳое, ки дар онҳо фаъолияти молиявӣ – хоҷагидорӣ ҳади ТҚМ инъикос гардидааст; - имконияти баҳогузории саҳеҳӣ ва мукаммалии ҳуҷҷатҳое, ки дар мавриди додани қарзҳо пешниҳод карда мешаванд ва гузаронидани мониторинги баргардони қарз;	
--	--	---	--

		- имконияти гузаронидани амалиётҳо дар ҳама гуна соҳаҳои дигар, ки метавонад боиси ба амал омадани бархӯрди манфиатҳо гардад. Усулҳои зерини назорат вобаста аз амалиётҳои ТҚМ татбиқ карда мешаванд: - назорати дучанда (усули «чор чашм» ва «дастрасии якҷоя»). Усули «чор чашм» талаб менамояд, ки кори як корманд аз тарафи корманди дигар бо мақсади ҷалби корманди дуюм ба санҷиши дурустии ҳисобкунӣ, тасдиқ ва ҳуҷҷатгузори амалиётҳо санҷида (ҷонибдорӣ) шавад. Усули «дастрасии якҷоя» расмиётеро пешбинӣ менамояд, ки дар он ду ё зиёда кормандон барои ҳимояи ҷисмонии арзишҳо ва ҳуҷҷатҳо масъулияти якҷоя доранд. Масъулият дар асоси фармоиши дахлдор дар ТҚМ муқаррар карда шуда, ба маълумоти ҳамаи кормандон расонида мешавад; - таҳлили амалиётҳо. Таҳлили пешакии амалиётҳо дар қисмати пешгирии амалиётҳои нодуруст ё иҷозатнашуда. Таҳлили		
--	--	---	--	--

		минбаъда пас аз гузаронидани амалиёт бо мақсади ошкор намудани далели гузаронидани амалиёти иҷозатнашуда. Бо мақсади таъмини самаранокии таҳлил зарур аст, ки шахси таҳлилкунанда аз кормандоне, ки амалиётро мегузаронанд, вобаста набошад; - ҳисобот оид ба натиҷаҳои амалиётҳо барои таъмин кардани роҳбарияти ТҚМ бо маълумот оид ба нишондиҳандаҳои фаъолияти ТҚМ, шароитҳои молиявӣ ва риоя нашудани буҷет барои тасдиқи далели анҷом додани ҳуди амалиёт ва иҷрои қарорҳои дахлдори идоракунӣ; - омӯзиши усулҳои назорат ва ошкоркунии хатоҳо ба кормандони ТҚМ; - таъмини ҳифзи маълумот; - таъмини ҳимоя аз хатоҳои ҳайати кормандон; - санҷиш оид ба вучуд доштани хатоҳо бо мақсади ошкоркунии саривақтии онҳо; 3. аз нуқтаи назари назорати дохилӣ вучуд доштани маълумоти саҳеҳ ва муфассал, ки хусусияти молиявӣ ва амалиётӣ	
--	--	---	--

		дорад ва иттилоот оид ба риояи талаботи меъёрии муқарраршуда, инчунин маълумоти бозории аз берун воридшуда оид ба ҳодисаҳо ва шароитҳо, ки ба қабули қарор алоқаманд мебошанд, таъмин карда мешавад. Чамговарӣ, таҳлил ва расонидани иттилоот тибқи таъинот масъалаҳои зеринро дар назар дорад: 1. таъмини Шӯрои нозирони ТҚМ, раёсати ТҚМ ва шахсон (воҳидҳо, мақомоти ТҚМ), ки дар ҳуҷҷатҳои дахлдори дохилии ТҚМ муайян карда шудаанд, бо маълумоти барои қабули қарорҳо ва иҷрои вазифаҳои онҳо зарур; 2. вуҷуд доштани чараёни иттилоот, ки мукамалӣ, беҳатарӣ ва дастрасии маълумотро дар дохили ТҚМ ва берун аз он таъмин менамояд; 3. назорати мувофиқи идорасозии чараёни иттилоот ва амнияти иттилооти ТҚМ. Назорати дохилии фаъолияти низомҳои иттилоотӣ ва воситаҳои техникӣ назорати низоми иттилоотӣ-технологиро	
--	--	---	--

		пешбинӣ менамояд, ки бо мақсади таъмини ҳифз, мунтазамӣ ва бефосилагии кори онҳо гузаронида мешавад. Аз нуқтаи назари назорати дохилӣ бақайдгирии ҳатмии тамоми амалиёт ва аҳдҳои ТҚМ таъмин карда мешавад. Назорати таъмини саривақтӣ, дурустӣ ва кифоятии иттилооти молиявии ТҚМ санҷиши амалҳои зеринро талаб менамояд (вале бо онҳо маҳдуд намешавад): - мувофиқати низоми баҳисобгирӣ дар ТҚМ ба МБҲМ; - вучуд доштани ҳуҷҷати дохилӣ оид ба пешбурди сабтҳои ҳисобдорӣ дар ТҚМ; - таъмини сабти ҳаррӯзаи ҳисобдорӣ бо инъикоси ҳар як амалиёти ТҚМ; - таҳияи ҳисоботе, ки вазъи молиявии ҳаррӯзаи ТҚМ-ро инъикос мекунад; - таъмини мувофиқати маълумот дар суратҳисобҳо бо маълумот дар китоби асосии ТҚМ; - гузаронидани санҷишҳои мунтазами сабтҳои ҳисобдорӣ аз тарафи кормандоне, ки ба	
--	--	---	--

			раванди додани иҷозат ё инъикоси амалиётҳо дар ҳисоботҳои молиявӣ ҷалб карда нашудаанд; - вучуд доштани тасдиқи тамоми амалиётҳои ТҚМ бо ҳуҷҷатҳои аввалия ва тасдиқи ҳамаи тағйирот дар гузаронидани амалиётҳо бо қайдҳои мувофиқ; 4. мониторинги низоми назорати дохилии ТҚМ мунтазам аз тарафи мақомоти зерин амалӣ карда мешавад: - раёсати ТҚМ ва кормандони воҳидҳои сохторӣ; - воҳиди сохтории аудити дохилӣ. Камбудихои назорати дохилӣ, ки дар тамоми сатҳҳои хати ҳимоя ошкор шудаанд, бояд саривақт ба маълумоти роҳбарияти воҳидҳои сохторӣ расонида шуда, фавран бартараф карда шаванд. Маълумот оид ба камбудихои назаррас дар назорати дохилӣ ҳатман ба раёсати ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва Шӯрои нозирони ТҚМ хабар дода шавад.		
14.1.4	ТҚМ вучуд доштани низоми	Шӯрои нозирони	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия	Ҳуҷҷати	-

	иттилоотии идоракуниро таъмин менамояд, ки муқаррар кардани тартиби зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботҳо оид ба назорати дохилӣ, ки ба истифодабарандагони гуногун, шахсон / воҳидҳои сохтории барои таҳия ва расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор масъул пешниҳод карда мешавад.	ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	менамояд.	дохилии ТҚМ	
14.1.4.1	ТҚМ шаклҳои қолабии ҳисоботҳои идоракуниро таҳия менамояд, ки маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешаванд: - ҳисобот оид ба вайронкуниҳо ва камбудихо, ки дар рафти гузаронидани назорати дохилӣ ошкор шудаанд, инчунин оид ба натиҷаҳои қарорҳои қабулшуда ё чораҳои барои бартараф намудани онҳо андешидашуда; - ҳисобот оид ба натиҷаҳои баҳогузориҳои самаранокии низоми назорати дохилӣ, аз ҷумла назорате, ки аз тарафи воҳиди сохтории аудити дохилӣ амалӣ шудааст.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилӣ мерасонад. Ҳангоми таҳияи ҳуҷҷати дохилӣ ТҚМ пешниҳоди маълумотро ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо ва раёсати ТҚМ дар ҳаҷми пурра, мутобиқи талаботи банди мазкур муайян менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи идоракунии хавфҳо, раёсати ТҚМ	На камтар аз 1 маротиба дар семоҳа

Р/т	Талабот	Рӯйхати шахсони масъул ва иштирокдорони татбиқи талабот	Тартиби татбиқи талабот	Шакли татбиқи талабот	Мухлат и татбиқи талабот
1	2	3	4	5	6
15. Аудити дохилӣ					
15.1	ТҚМ вучуд доштани аудити дохилиро таъмин менамояд, ки он ба стратегия, сохтори ташкилӣ, ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ мувофиқ мебошад. Аудити дохилӣ ҷузъҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. сиёсати аудити дохилӣ; 2. воҳиди сохтори аудити дохилӣ; 3. тартиби гузаронидани аудити дохилӣ; 4. низоми иттилооти идоракуни; 5. баҳогузориҳои самаранокии аудити дохилӣ аз тарафи Шӯрои нозирони ТҚМ, аз ҷумла бо роҳи ҷалб намудани аудити беруна.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Сохтори аудити дохилӣ	Дар мавриди ташкили аудити дохилӣ стратегия, сохтори ташкилӣ, ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии амалиётҳои ТҚМ ба инобат гирифта мешавад. Аудити дохилии самаранок ба Шӯрои нозирони ТҚМ ва раёсати ТҚМ кафолати оқилона ва мустақилро нисбат ба сифат ва самарабахшии фаъолияти низоми назорати дохилӣ, низоми идоракунии хавфҳо, идоракунии корпоративӣ, ки дар маҷмӯъ ба таъмини ҳимояи ТҚМ ва нуфузу эътибори он равона карда шудаанд, пешниҳод менамояд.	-	-
15.2	ТҚМ сиёсати аудити дохилиро таҳия менамояд, ки унсурҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. мақсад ва вазифаҳои аудити дохилӣ;	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Сохтори аудити дохилӣ	Дар мавриди таҳияи сиёсати аудити дохилӣ ТҚМ омилҳои зеринро ба инобат гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолияти ТҚМ;	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

	2. талабот нисбат ба салоҳияти касбии кормандон, ки вазифаи аудити дохилиро иҷро менамоянд, ваколат ва масъулияти онҳо; 3. талабот нисбат ба муайян намудани маҷмӯи амалиётҳо, равандҳо, аҳдҳо ва ғайра барои гузаронидани санҷишҳои аудиторӣ; 4. тартиб ва расмиёти гузаронидани аудити дохилӣ, аз ҷумла ба равиш дар асоси баҳодиҳии хавфҳо, аз ҷумла усулҳои баҳогузори самарабахшии низоми назорати дохилӣ, идоракунии хавфҳо ва идоракунии корпоративӣ бо ишораи критерияҳои баҳогузорӣ; 5. тартиби ҳамкорӣ ва мубодилаи иттилоот бо воҳидҳои сохторӣ ва ташкилотҳои фаръии ТҚМ.		- ҳаҷм, хусусият ва мураккабии фаъолияти тижоратии ТҚМ; - сохтори ташкилии ТҚМ; - сатҳ ва намудҳои хавфҳои хоси фаъолияти ТҚМ. Дар доираи таҳияи сиёсати аудити дохилӣ, ТҚМ принципҳои асосии ташкили аудити дохилиро дастури амал қарор медиҳад. Принципҳои асосии ташкили аудити дохилӣ инҳоянд: 1. Мустақилият ва беғаразӣ. Аудити дохилии ТҚМ аз фаъолияти ҷории ТҚМ мустақил мебошад. Аудиторони дохилӣ фаъолиятро мустақилона, беғаразона ва бе хусумат иҷро намуда, ба бархӯрди манфиатҳо роҳ намедиханд. Бо мақсади таъмини беғаразӣ, аудиторони дохилӣ набояд ба интиҳоб ва амалӣ намудани чораҳои назорати дохилӣ ва идоракунии хавфҳо ҷалб карда шаванд. Аудиторони дохилӣ дар раванди гузаронидаи аудити фаъолият ё вазифаҳое, ки аз		
--	---	--	--	--	--

		тарафи онҳо дар муҳлати дувоздаҳ моҳи охир дар ин ТҚМ ва ташкилотҳои фаръии он амалӣ шудааст, иштирок намеkunанд. Мукофотонидани кормандони аудити дохилӣ аз нишондиҳандаҳои молиявии ТҚМ вобастагӣ надорад. Мукофотпулии роҳбари воҳиди сохтории аудити дохилӣ дар асоси сиёсат муқаррар карда мешавад. Мукофотонидан барои иҷрои кори роҳбар ё кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ набояд боиси бархӯрди манфиатҳо ва зарар дар доираи баҳогузории мустақили мавзӯҳои аудит гардад. 2. Малака ва салоҳияти касбӣ. Салоҳияти касбии корманди воҳиди аудити дохилии ТҚМ асоси самаранокии аудити дохилии ТҚМ ба шумор меравад . Кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ бояд дорои дониши кифоя оид ба фаъолияти ТҚМ ва	
--	--	--	--

			усулҳои аудити дохилӣ, таҷрибаи ҷамъовари маълумоти зарурӣ ва кифоя, таҳлил ва баҳогузори он бошанд, ки уҳдадориҳои хидмати худро иҷро намуда тавонанд; 3. Ахлоқи касбӣ. Аудиторони дохилӣ дар доираи фаъолияти худ кодекси рафтор ва талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намуда, дар асоси стандартҳои байналмилалӣ аудити дохилӣ амал менамоянд.		
15.3	ТҚМ воҳиди сохтори аудити дохилро таъсис медиҳад, ки вазифаҳои зеринро амалӣ намуда, бо онҳо маҳдуд намешавад: 1. баҳогузори мувофиқат ва самарабахшии низоми назорати дохилӣ; 2. баҳогузори самарабахшии низоми идоракунии хавфҳои ТҚМ (хавфи қарзӣ, хавфи пардохтпазирӣ, хавфи бозорӣ, хавфи амалиётӣ, хавфи мувофиқа, хавфи технологияҳои иттилоотӣ, амнияти иттилоот ва хавфҳои дигар); 3. баҳогузори самаранокии сиёсат ва расмиёти ТҚМ;	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи аудит	Дар мавриди таъсиси воҳиди сохтори аудити дохилӣ, ТҚМ омилҳои зеринро ба назар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - стратегияи ТҚМ ва намудҳои фаъолияти ТҚМ; - ҳаҷм, хусусият ва сатҳи мураккабии фаъолияти ТҚМ; - сохтори ташкилии ТҚМ; - сатҳ ва намудҳои хавфҳо, ки ҳосил фаъолияти ТҚМ мебошанд. Воҳиди сохтори аудити дохилӣ барои иҷрои вазифаи аудити дохилӣ ва	Ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ	-

4. баҳогузорию этимоднокию низоми баҳисобгирӣ, маълумот ва ҳисоботҳои молиявӣ дар асоси онҳо таҳияшуда.

ҳамоҳангсозии фаъолияти ТҚМ, инчунин дар ташкилотҳои фаръии ТҚМ оид ба масъалаҳои аудити дохилӣ ва беруна масъул мебошад.

Воҳиди сохтории аудити дохилии ТҚМ тартиби ҳамкории воҳиди сохтории аудити дохилии ТҚМ-ро бо воҳиди сохтории аудити дохилии ташкилотҳои фаръии ТҚМ таҳия менамояд.

Роҳбар ва кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ бояд:

- дорои маълумоти олии мувофиқ бошанд, ки талабот нисбат ба он аз тарафи ТҚМ муайян карда мешавад;

- дорои дониши қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки фаъолияти бонкиро танзим менамояд, бошанд;

- дорои салоҳияти касбӣ бошанд;

- малакаи (таҷрибаи) кории на камтар аз як сол дар соҳаи пешниҳод ва/ё ба танзим даровардани

		хизматрасониҳои молиявӣ бошанд. Мустақилияти воҳиди сохтории аудити дохилӣ бо омилҳои зерин таъмин карда мешавад: - воҳиди сохтории аудити дохилӣ дорои мавқеи (статуси) воҳиди мустақили сохтори ТҚМ мебошад (хучҷати дохилии ТҚМ ваколат ва уҳдадориҳои воҳиди сохтории аудити дохилӣ, тартиби ҳамкорӣ бо воҳидҳои дигари ТҚМ, ки вазифаҳои назоратро дар хати дуҷуми ҳимоя амалӣ мекунанд, раёсати ТҚМ, Кумитаи аудит, ҳисоботдиҳии роҳбари воҳиди аудити дохилиро муайян менамоянд); - ба воҳиди сохтории аудити дохилӣ роҳбар сарварӣ мекунад, ки аз тарафи Шӯрои нозирони ТҚМ таъин карда мешавад ва ба Шӯрои нозирони ТҚМ ҳисобот медиҳад; - кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ ҳуқуқи дар як вақт ишғол	
--	--	---	--

			кардани вазифаҳоро дар воҳидҳои сохтории дигари (ташкilotҳои фаръии) ТҚМ-ро надоранд; - роҳбар ва кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ наметавонанд дар як вақт дар сохторҳои дигари (ташкilotҳои фаръии) ТҚМ роҳбарӣ (сарпарастӣ) кунанд, инчунин аъзои Кумитаи аудит ва дигар мақомоти ТҚМ бошанд; - кормандони воҳиди сохтории аудити дохилӣ дар доираи ваколатҳои худ дорои ҳуқуқи талаб кардани тамоми маълумотро аз воҳидҳои сохторӣ, ташкilotҳои фаръӣ ва дорои ҳуқуқи мебошанд, ки ҳар як корманди ТҚМ ва ташкilotҳои фаръии онро барои дастгирии иҷрои вазифаҳои аудити дохилӣ ҷалб намоянд. Роҳбари воҳиди сохтории аудити дохилӣ барои фаъолияти воҳиди сохтории аудити дохилӣ масъул мебошад.		
15.4	ТҚМ нақшаи солони аудити	Шӯрои нозирони	Роҳбари воҳиди сохтории	Ҳуҷҷати	-

	дохилиро таҳия менамояд, ки унсурҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - мақсад ва миқёси аудит; - самтҳои, ки бояд зерини аудит қарор гиранд, аз ҷумла муайян намудани воҳидҳои ташкилӣ ва вазифавӣ, равандҳо, кормандони ТҚМ, ки нисбат ба онҳо аудит гузаронида мешавад; - муҳлатҳои гузаронидани аудит; - захираҳои зарурии кадрӣ ва захираҳои дигар.	ТҚМ, Кумитаи аудит, Сохтори аудити дохилӣ	аудити дохилӣ лоиҳаи нақшаи солонаи аудити дохилиро таҳия менамояд. Нақшаи солонаи аудити дохилӣ аз нуқтаи назари ба ҳавф нигаронидашуда тибқи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ, ки фаъолияти аудити дохилиро танзим менамоянд, таҳия карда шуда, ҷадвали корҳои нақшавӣ оид ба аудити дохилиро дарбар мегирад.	дохилии ТҚМ	
15.5	ТҚМ барномаи аудити дохилиро дар доираи супориши алоҳидаи аудит таҳия менамояд, ки он мақсад ва вазифаҳои зеринро дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: - мақсад ва вазифаҳо; - объекти аудит; - сарчашмаҳои иттилоот; - муҳлатҳои иҷрои супоришҳои аудиторӣ; - захираҳои зарурӣ, аз ҷумла ҳайати аудиторон; - номгуӣ чорабиниҳои аудиторӣ ва масъалаҳо, ки баррасиро дар рафти иҷрои супоришҳои аудиторӣ талаб мекунанд.	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Сохтори аудити дохилӣ	Барномаи аудити дохилӣ барои таъмини татбиқи нақшаи солонаи аудити дохилӣ таҳия карда мешавад. Барномаи аудити дохилӣ аз тарафи воҳиди сохтори аудити дохилӣ таҳия шуда, аз тарафи роҳбари воҳиди сохтори аудити дохилӣ тасдиқ карда мешавад.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-
15.6	ТҚМ аудити дохилии низомҳои идоракунии ҳавфро амалӣ менамояд.	Шӯрои назирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	Дар доираи аудити дохилӣ самарабахшии низомии идоракунии ҳавфҳо санҷида мешавад, ки санҷиш амалҳои	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

		зеринро дарбар мегирад: - ташкили раванди идоракунии хавфҳо (хавфи қарзӣ, хавфи пардохтпазирӣ, хавфи бозорӣ, хавфи амалиётӣ, хавфи технологияҳои иттилоотӣ, беҳатарии иттилоот), аз ҷумла вазифаҳои воҳидҳои сохторӣ; - тартиби ошкоркунӣ, андозагирӣ, баҳогузорӣ, назорат, андешидани чораҳо ва ҳисоботдиҳӣ нисбат ба ҳамаи хавфҳои хоси ТҚМ; - иттилооти идоракунӣ оид ба масъалаҳои идоракунии хавфҳо, аз ҷумла саҳеҳӣ, мукаммалӣ ва саривақтӣ; - моделҳои баҳогузориҳои хавф, аз ҷумла санҷиши ҳамоҳангӣ, саривақтӣ, мустақилӣ ва эътимоднокии сарчашмаҳои маълумот, ки дар ин моделҳо истифода мешаванд; - моделҳои нархгузорӣ, аз ҷумла санҷиши ҳамоҳангӣ, саривақтӣ, мустақилӣ ва эътимоднокии сарчашмаҳои маълумот, ки дар ин моделҳо истифода	
--	--	---	--

			мешаванд; - расмиёти ТҚМ оид ба баҳогузори кифояти сармоя бо назардошти осебпазирии ТҚМ ба хавфҳо ва меъёрҳои муқарраршудаи ҳадди ақалли кифояти сармояи худӣ; - тартиби стресс-тестинг; - тартиби назорат барои пешгирӣ ва ошкор намудани вайронкуниҳо дар амалиётҳои трейдинг; - тартиби ТҚМ оид ба андозагирӣ ва мониторинги мавқеҳои ТҚМ нисбат ба пардохтпазирӣ, асър ва меъёри фоизӣ дар масъалаи мувофиқати профили хавфҳои ТҚМ ба муҳити беруна ва талаботи ҳадди ақалли танзимӣ; - гузаронидани санҷиши амалиётҳои ТҚМ оид ба мувофиқати онҳо бо сиёсат, тартиб ва баҳогузори самаранокии чораҳои назорати дохилӣ нисбат ба ин амалиётҳо.		
15.7	ТҚМ аудити дохилии тартиби пешбурди ҳисобдорӣ, тартиб додан ва таъмини мукаммалии ҳисоботҳои	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори	Дар доираи аудити дохилӣ санҷиши самаранокии тартиб ва равандҳои	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

	молиявиро амалӣ менамояд.	аудити дохилӣ	пешбурди ҳисобдорӣ барои таъмини саривақтӣ, мукаммалӣ, дурустии ҳисобот барои роҳбарият ва мақоми ваколатдор, аз ҷумла равандҳои ҳамкории байни воҳидҳои сохтории ТҚМ, гузаронида мешавад.		
15.8	ТҚМ аудити дохилии низоми идоракунии хавфи комплаенсро (мувофиқаро) амалӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	Дар доираи аудити дохилӣ, санҷиши самарабахшии низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа) гузаронида мешавад, ки аз ҷумла санҷишҳои зеринро дарбар мегирад: - санҷиши ташкили низоми идоракунии хавфи комплаенс (мувофиқа); - самаранокии равандҳо ва расмиёти ошкор намудан, андозагирӣ, баҳогузорӣ, назорат, андешидани чораҳо ва ҳисоботдиҳӣ нисбат ба хавфи комплаенс (мувофиқа); - санҷиши иттилооти идоракунии оид ба идора кардани хавфи комплаенс (мувофиқа), аз ҷумла саҳеҳӣ, мукаммалӣ ва саривақтии он. Дар доираи аудити дохилии ҳарсола, санҷиши самаранокии равандҳо ва	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

		тартиби идоракунии хавфҳои қонунигардони (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом гузаронида мешавад, ки аз ҷумла инҳоро дарбар мегирад: - ташкили раванд ва тартиби идоракунии хавфҳои қонунигардони (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят бадастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом; - самаранокии раванд ва тартиби ошкоркунӣ, андозагирӣ, баҳогузорӣ, назорат, андешидани чораҳо ва ҳисоботдиҳӣ оид ба хавфҳои қонунигардони (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят ба дастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом; - самаранокии тартиби назорати риояи талаботи ҳуҷҷатҳои дохилии ТҚМ ва қонунгузори Ҷумҳурии	
--	--	--	--

			Тоҷикистон дар соҳаи муқовимат ба қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят ба дастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом; - иттилооти идоракунӣ оид ба масъалаҳои идоракунӣ хавфҳои қонунигардонии (расмикунонии) даромадҳои бо роҳи ҷиноят ба дастоварда, маблағгузори терроризм ва маблағгузори паҳнкунии силоҳи қатли ом, аз ҷумла саҳеҳият, мукаммалӣ ва саривақтии он.		
15.9	ТҚМ аудити дохилии низоми назорати дохилиро амалӣ менамояд.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	Дар доираи аудити дохилӣ санҷиши самаранокии назорати дохилӣ гузаронида мешавад, ки аз ҷумла санҷишҳои зеринро дарбар мегирад: - ташкили низоми назорати дохилӣ; - раванд ва тартиби назорати дохилӣ; - иттилооти идоракунӣ оид ба назорати дохилӣ, инчунин саҳеҳӣ, мукаммалӣ ва саривақтии он.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

15.10	ТҚМ аз рӯи натиҷаи аудити дохилӣ ҳисобот тартиб медиҳад	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	Дар асоси натиҷаи санҷишҳои аудиторӣ ҳисоботи натиҷаҳои аудити дохилӣ тартиб дода мешавад, ки маълумоти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: - маълумоти умумӣ, аз ҷумла мақсадҳо, ҳаҷм, муҳлатҳои гузаронидани санҷишҳои аудиторӣ, маълумот оид ба ҳайати гурӯҳи санҷишгарон; - номгӯи қоидавайронкунӣ ва камбудииҳои дар рафти санҷиш ошкоршуда, бо зикри сабабҳои пайдоиши қоидавайронкунӣ ва камбудииҳо ва таъсири онҳо ба фаъолияти ТҚМ; - таъсияҳо оид ба бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудииҳои ошкоргардида; - рӯйхати шахсоне, ки ҳисоботи аудиторӣ ба онҳо ирсол мегардад. Ҳисобот оид ба натиҷаҳои аудити дохилӣ ба воҳиди санҷидашуда равона карда шуда, тибқи тартиб ва муҳлати дар ҳуҷҷати дохилӣ	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-
-------	---	---	---	---------------------	---

			муқарраршуда мувофиқа карда мешавад. Ҳисобот оид ба натиҷаҳои аудити дохилӣ ва дар ҳолати вучуд доштани ихтилоф, бо замимаи онҳо, ба раёсати ТҚМ равона карда мешавад. Пас аз шиносӣ бо ҳисобот оид ба натиҷаҳои аудити дохилӣ аз тарафи раёсати ТҚМ, ҳисобот/ҳисоботи мухтасар оид ба натиҷаҳои аудити дохилӣ ба Шӯрои нозирони ТҚМ равона карда мешавад.		
15.11	ТҚМ мониторинги иҷрои нақшаи чорабиниҳоро оид ба бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудииҳои дар натиҷаи санҷиши аудиторӣ ошкоршуда мегузаронад.	Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	Бо мақсади амалӣ намудани мониторинги иҷрои тавсияҳои аудити дохилӣ, воҳиди сохтори аудити дохилӣ амалҳои зеринро иҷро менамояд: - назорати иҷрои нақшаи чорабиниҳо оид ба бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудииҳои дар натиҷаи аудити дохилӣ ошкоршуда; - таъмини дастрасии маълумот оид ба натиҷаҳои назорати иҷрои нақшаи чорабиниҳо нисбат ба бартараф намудани	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-

			қоидавайронқуниҳо ва камбудиҳои аз рӯи натиҷаи аудити дохилӣ ошкоршуда ба Шӯрои нозирон ва раёсати ТҚМ.		
15.12	ТҚМ вучуд доштани низоми иттилоотии идоракуниро таъмин менамояд, ки муқаррар кардани тартибро барои муайян кардани инҳо дарбар гирифта, бо онҳо маҳдуд намешавад: критерияҳо, таркиб ва басомади ҳисоботгузорӣ оид ба аудити дохилӣ, ки ба истифодабарандагони гуногун, шахсон / воҳидҳои масъули таҳия намуда расонидани маълумот ба истифодабарандагони дахлдор пешниҳод карда мешавад.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	ТҚМ ҳуҷҷати дохилиро таҳия менамояд.	Ҳуҷҷати дохилии ТҚМ	-
15.12.1	ТҚМ шаклҳои қолабии иттилоотии идоракуниро таҳия менамояд, ки он иттилооти зеринро дарбар гирифта, бо он маҳдуд намешавад: 1. иттилоот оид ба иҷрои нақшаи солонаи аудити дохилӣ, аз ҷумла иттилоот оид ба: - баҳогузориҳои самаранокии идоракунии хавфҳои ҳосил объектҳои аудит; - масъалаҳои назарраси бо пешбурди ҳисобдорӣ, таҳияи ҳисоботи молиявӣ алоқаманд; - қоидавайронқуниҳо ва камбудиҳо,	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилии ТҚМ пешниҳод менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	На камтар аз 1 маротиба дар симоҳа

ки дар рафти гузаронидани аудити дохилӣ ошкор шудаанд; - маълумот оид ба монеаҳо, ки дар рафти гузаронидани аудити дохилӣ ба амал омадаанд; - маълумот оид ба натиҷаҳои қарорҳои аз тарафи раёсати ТҚМ қабулшуда ё чораҳои андешидашуда оид ба бартараф намудани қоидавайронкуниҳо ва камбудиҳо ва / ё ихтилофи назар бо раёсати ТҚМ; 2. Иттилоот оид ба натиҷаҳои омӯзиши кормандони воҳиди сохтори аудити дохилӣ.				
Иттилоот оид ба худбаҳодиҳии самаранокии аудити дохилӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилии ТҚМ пешниҳод менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	На камтар аз 1 маротиба дар 1 сол
Ҳисобот оид ба баҳогузориҳои берунаи самаранокии аудити дохилӣ.	Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит, Воҳиди сохтори аудити дохилӣ	ТҚМ маълумотро ба истифодабарандагони дахлдор тибқи ҳуҷҷати дохилии ТҚМ пешниҳод менамояд.	Маълумот ба Шӯрои нозирони ТҚМ, Кумитаи аудит	На камтар аз 1 маротиба дар 5 сол